

ଗାହା ବୁଝିବୁବ ତୁଏ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ତ୍ୟାକ୍ କିନ୍ତୁ
ପ୍ରାୟ ଅର୍ଦ୍ଦ ଶତାବ୍ଦୀ ଅଜାତ ହେଲା
ବେଳକବର ସେହି ବିଧାସ ତୁର କରିଥିଲୁ ଅଜି
ଜୁଲାତର ଲୋକେ ଏକବାବଦରେ ସ୍ଥିତ
କରିଥିଲୁ ଯେ, ତ୍ୟାନ୍ କିନ୍ତୁ ସେହି ସମସ୍ତ
ବେଳର ଏକମାତ୍ର ମହୋଷଧ ।

ପ୍ରାୟର ଘା, ଗର୍ବର ଘା, କାର୍ତ୍ତିର, ବରନ୍
ନର, ବାରୀ, ନାନିଗା, ନାଚ ଓ ମୁଖଭିତରର
ଘା, ଦେହର ଚକାଚକା ଦାଗ, ଦାକ ଓ ଗୋ-
ତ୍ତବଳର ଚମପଡ଼ିବା, ହସ୍ତପଦ କ୍ଲାଲା, ତମ୍ଭୁରୁ
ଜଳ ପଢ଼ିବା, ମୃଣଧର, ମୁଣ୍ଡରିଲାବା, ମସିଷ୍
କ୍ଲାଲା କରିବା, କୁଣ୍ଡିତ୍ତି, କାର, ଘରାଦି ବେଳର
ମହୋଷଧ । ମେହ, ପ୍ରମେହ, ପଞ୍ଜମହୁତ ଧାର
ନିର୍ମିତ ହେବା, ପ୍ରଥାବ କରିବା ସମସ୍ତରେ କ୍ଲାଲା,
ପ୍ରସାଦର ଅଗ୍ରେ ଦା ପଞ୍ଜାହ ସ୍ଵରାପର ସବାର୍ତ୍ତ
ଦାଦାରିବା, କୁନାରେ ଦାଗ ଲାଗିବା, ମୂରିକୁଟ୍ଟ,
ପ୍ରଥାବର ଅନ୍ତର ନା ଅଧିକା, ରିତିଶକ୍ତି ଯାନିବା,
ଆମାରିବ ଅର୍ପଣାଳକ, ଏମନ୍ ଓ ଧୂଳିବା
ପର୍ମିକୁ ଅର୍ପଣା କରି ଲୋକଙ୍କର ଦୁଇଦିନାମ୍ବ
କରାଇଅଛୁ ।

ସ୍ତ୍ରୀବ୍ୟାଧୀନ ସଥା—କଣ୍ଠପରକ, ଶୁଦ୍ଧକାଳୀକ
ପ୍ରସ୍ତର ବେଦନା, ଅକ୍ଷ ବା ଅଧିକ ପରମାଣେ
ରକ୍ତପ୍ରାବ, ଅନ୍ତମିତ କାଳେ ରକ୍ତ ହେବା
ପ୍ରକର ବେଶରେ ତ୍ୟାନ୍ କିନ୍ତୁ ତ୍ୟାନ୍ ସବୁ
ତ୍ୟାନ୍ କିନ୍ତୁ ବାତରେଇର ଅମୋଦ ଅନ୍ଧା ।
ସ୍ତ୍ରୀ ଶରୀରରେ ଦେଇବ ଏକ ନା ହେବା
ମାତ୍ର ସେବକ କଲେ ଶରୀରରେ କୁଳକ ସକ୍ତ
କଣିକା ଧୂଷ୍ଟକର ସବଳ ଓ ପୁଣ୍ଡ କରେ ।

ତ୍ୟାନ୍ତିକ ସଲାପାପର ବେଶକୁ ଶୁଦ୍ଧ ବିଲେ
ନାହିଁ । ଜ୍ୟାନିକ୍ରମାର ବେଶ ଆରୋଗ୍ନ
ଦେଲେ ସୁନମର ଆନନ୍ଦର ଉପର ଥାଏ ।
ତ୍ୟାନ୍ତିକ ସେବନର କୌଣସି କନା କଣ୍ଠମ
ନାହିଁ । ସବଳ ରକ୍ତ ଓ ସବଳ ଅବସ୍ଥାରେ
ସେବନ କରିଯାଏ । ୧ ବୋଇଲ ଜିଷ୍ଠ
ଦ୍ୱାରା ଓ ବ୍ୟବହାର କରିଯାଏ ।

ମଳ୍ଲ

ସୁହିବୋଇଲିଥ ନ ୧୫ ଟ ୩୦ ଗୋଇଲିଥ ନ ୨୫
" " ଶ ୨୫ ୨ " " ଟ ୧୫
ପାରି ୧୦୦ ଟାର୍କ ବୋଇଲିଥଟା ଅରା, ଟାର୍କ
ବୋଇଲିଥ ଟାର୍କ/ଅରା; ଡାକମାସିଲ ସହିତ
ଏକମାତ୍ର ଅବିଶ୍ଵାରକ ।

ତାଙ୍କୁର ଜେ, ଗୀ, ମାର୍କିନ୍ ଏବଂ ଏକେଥା—
କଣ୍ଠପାଦ, କର୍ମ ଏବଂ ସନ୍ଦେଶ
ଅର, ଘ, ଜ, ଏବଂ କୋ
ପାଶାନମର ବାରାଣସି ଗୋପ ପ୍ରାଚ ବିଲିକରା

ସୁରକ୍ଷି ସୌମ୍ଯନ ଦ୍ୱାର୍ବନ

କରିବକାର ପ୍ରକିଳ ସୁରକ୍ଷିତ୍ୱେ ସୁପ୍ରକାଶ
ଏଇଚ, ବସୁକ୍ତ କାରାଖାନାରେ ସୁପ୍ରକ୍ଷିତ ।

କୁନ୍ତଲାନ

ଏହି ଶୈଳ ଦେଖ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରେ
ଏହାହାର ଦେଖି ଶାରୀର କିନ୍ତୁ ତୁଏ ଏବଂ
କେବଳ ଉପରୀଯାଭ୍ୟଳେ ତାହା ଦନ ତୁଏ ।
ଏହା ଅଜି ନିର୍ମଳ ଏବଂ ମନୋକଳ ସୁରକ୍ଷିତ ।
ଏହା କୁନ୍ତଲପକାର ଏକ ମୂଳ୍ୟ ସଲଭଃ—
ସୁବାହିତ କୁନ୍ତଲାନର ମୂଳ୍ୟ ଏହି ଟଙ୍କା,
ପ୍ରଦେଶକ କୁନ୍ତଲାନର ମୂଳ୍ୟ ଦେଇ ଟଙ୍କା,
ଶୋଲିପଲକ କୁନ୍ତଲାନର ମୂଳ୍ୟ ଦୂର ଟଙ୍କା,
କୁଳଗକ କୁନ୍ତଲାନର ମୂଳ୍ୟ ଦୂର ଟଙ୍କା ।

ପ୍ରସାର ଅଥବା ଏହେନ୍ସ

ସଦ୍ୟ ପ୍ରକୃତିର ନାନାବିଧ ସରର ପଞ୍ଚର
ପାଦ ସମ୍ପଦ କରିଯାଇ ଏହି ଦେଇବ ପ୍ରକାର
ଏଷେନ୍ସ ପ୍ରସାର କରିଯାଇଥାଏ । ଏଥିର ସୁନମ
ମନୋମୁକ୍ତର କାମ—ସ୍ତ୍ରୀର, ମନୀଧ,
ବାନୀର, ଭାଇମାରା, ପାତ୍ରର, ଫେଲାରୋଜ;
ଶାଲର ଖେଳ, ବଦ୍ଧର ବେଳତ୍ ଦେଖାଇବା;
କୁମୁଦ, ମରିଯୁମ, ଦେଖାନୁସମ, ପାରଜାତ,
କୁମୁଦ, ଲବୋପାଦ୍ମ ଦେଖାଇବା । ମୂଳ୍ୟ ଏହିଏହି
ଏକରକା ମାତ୍ର ।

ଲ୍ୟାରେଣ୍ଟର

କୁମୁଦ ଲାଦେଶ୍ଵର ଦେଖାଇବା । ଲ୍ୟାରେଣ୍ଟର
ଏବଂ ଆଇଟର ମହିମି କରିବାରେ, ସାନକିର୍ତ୍ତ
ପାଦମର୍ଗା ।

ପମେଟିମ

ଗୋଲାପି ପମେଟିମ ଅବଧାର, ସରତ
ପମେଟିମ ପାଇଅଧାର ।

ତାମ୍ର ଲୀନ

ପାନ ପ୍ରଦେଶର ତୁ ସୁନାର କରିବାର ଅନ୍ତର୍ଭେଦ
ସାମଗ୍ରୀ । ଗୁଣ ସଙ୍କରେ ବରିଏ ଦେଖାଇ ଦେବେ
ଗୁଣ୍ଠ ମହିମାପତ୍ରବ । ମୂଳ୍ୟ ପ୍ରକିଳ ଦେଇ ଅନ୍ତର୍ଭେଦ

ସରବର, ଅଥବା ସିରପ୍ ।

ଗୋଲାପି ସରବର ଏହାପରେ ଏହାତାରୁ ବଲକରିବା
ଆହି ନାହିଁ ।

ନିମିଳ ଦେଇ କାରାପାଦ କରିବାର କାରାପାଦ
ବାରାଧାର । ଅରେଇ ଦେଇ କାରାପାଦ । ବେଳ
ପର୍ମ ବାରାଧାର । 'ଗୋଲାପିକ ପ୍ରକାଶ କରିବ,
ଗୋଲାପିଲାଲ ।

ପ୍ରକିଳ ଦେଇ ବେଳାଧାର ।

ପରି ଲେଖିଲେ ତାବଦାର ପା ହେଲାପାଦ
କିନିମିଳାପାଦ କରିବାର ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ
ମହାପାଦ ପାରିବାର ଏହି ତୁମାନକିମ୍ବାକ ବିବହରୁ ଏହି
ବିଶେଷଭୂଷେ ପ୍ରଥମୀକ । ପରିବା ଓ ତାବଦାର
ବିନା ମୂଳ୍ୟରେ ପଠାମାର ।

ଠିକାରୀ

ଏହାତ ନେବା } H. BOSE
ନେମିଳ ବ୍ୟବହାର ଟେଲ୍ } 62 Bow Bazaar
ବ୍ୟବହାର } Street
କଲାତା Calcutta.

ବିଟକରେ "ଭିଦେହାର ସମେତିର
ଭିଟ୍ଟାର"ରେ ତ ବରକ ପ୍ରକିଳ ବଜାରାର
ପ୍ରମୁଦ ବୋବାନରେ ଏହି କିନିମ ନେଇବ ।

କୁଳକ ପାଦକର ବିଜ୍ଞାପନ ଉପାଦାନର ଲାଭ
ବଲିଲିଭିତରୁୟେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଇଅଛି, ପ୍ରଥା—

ପ୍ରଥମଥ ସବାରେ

ଖାଇପୁର ଟ ୧୦ ୨
ଅଧ୍ୟମିଳ ଟ ୨୫ ୮
ଦୂର୍ମ ଏବଂ ପ୍ରମୁଦ ଟ ୨୫ ୯
ମାତ୍ର କୋଣେପ ବିଜ୍ଞାପନ ମେତେ ହୁକ୍ତ କରିଲେ,
କର୍ତ୍ତା ଶକ୍ତି ୧୦ ୫ ଶକ୍ତି କରି କାହିଁ

କୁମୁଦ ଓ କୁମୁଦପ୍ରାଥମିକ ସକାରେ ଶର୍ତ୍ତ ଦୁଇର
ଅରକ ଦେଇବା ଓ ହୁକ୍ତଶୁଳ ଯଥାନମେ ଦେଇବ ।
ଅଥବା କିନ ସକାରେ ସବଳ ବିନୋଦପ୍ରକାଶ
ଦୋଷାରୀରକ ।

କୁମୁଦକ ମୂଳ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନ ସଙ୍ଗେ ପଠାମାର
ମର ଦେବା ।

ଏହି ମରିଯୁଟିକା ହତର କରି ନବସାହିତ୍ୟ କରି
ବଜାର ସମେତରେ ପରାମରଶ ମୂଳ୍ୟ ଓ କରିଅପ
ଦେଇବ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ପ୍ରକାଶକ
ସେବା

୧୯୫୮ ଦିନ ମାତ୍ର ମର ସଜ ୧୯୦୯ ମନେକା । ମାତ୍ର ୩୫ ଦିନରେ ସଜ ୧୯୦୯ ପାଇ ଦନେବାର

ଅଗ୍ରମ
ପଞ୍ଚାଶ

୧୮

A NEW CESS

We have before us a lease bearing No. 1 dated 7-2-00 granted by the Assistant Engineer No. 2 Sub-Division to Gadai Barik and 3 others authorizing them to act as Dandidar or weighman in respect of paddy brought for sale by boat in the canal within the 23rd and 24th miles of the Kendrapara Canal at the Poobhans Ghat from 1st April 1900 to 31st March 1901 in consideration of payment of Rs. 52. The main considerations are that the lessees or any one of them are empowered to weigh only paddy and no other article and to receive no more than one seer of Balasore weight of paddy per rupee for the remuneration—a breach of any of the conditions making them liable to cancellation of lease and forfeiture of deposit. We are told that another similar lease has been granted to another person for the current year in consideration of an enhanced fees of upwards of Rs. 100. We are not aware if the cess is levied in other parts of the canal, but as it has already promised to be a profitable one it will not be long before it is extended to other canals by our zealous officers of the Department. It is needless to question the legality of the cess since it has been credited to Government account without any objection and nobody has protested

against it. Nevertheless it has created a good deal of discontent among the people and is looked upon as an interference with trade of a very arbitrary kind. In fact it is an indirect tax upon the daily food of the poor people who have no choice but to submit to the exactions of the licensed Dandidas.

ଅତ୍ୟ ଦିବା କି ୧୯୪୭ ରୁ ଲଂବଜୀ
ଏ ୧୦୧୯ ମିଳିଟ୍ ସମୟରେ ପୁରୋଧାରୀଙ୍କ
ହେବ । କାହିଁ ଶତ ଏ ୧୦ ଲୋଟାରୁ ଅଳ୍ପ
ଗ୍ରେଜନ ନିଷେଧ ଥିଲା । ଏହି ଗ୍ରହଣରେ
ପଠାରେ ଧୂମ୍ୟମନ୍ତ୍ରଳବୁ କେବଳ କି ୧୦ ଗ୍ରାମ
କରିବାର ହେଲାଯିବ ଏହି ମଧ୍ୟାହ୍ନ କି ୧୦୧୯
ଦିନରେ ହେତୁ । ପୁରୁଷାର ଅଳ୍ପ କେବେଳ
ପ୍ରାକରେ ପଞ୍ଚଶତି ଗ୍ରାମ ଦେଓରିବ ବୋଲି
ଇନ୍ଦ୍ରମେଘର କେବେଳ କେଜିନିକ କଳ
ଯଜ୍ଞାଦି ସହିତ ଦର୍ଶକାରୀଙ୍କରେ ପ୍ରାଇଆରିନ୍ଦ୍ରି ।

ଭାଲଦ୍ବନ୍ଧୁ ନାଳର ସମ୍ମତ କାର୍ଯ୍ୟ ଗଲିବା
ମାସ ବା ୧୫ ଶିଖ ଥର୍ଥାରୁ ଗଲ ବୃକ୍ଷକାର
ଶେଷ ହେବାର ଥୁଳା । ମାତ୍ର ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାର୍ଶ୍ଵ
ଶେଷ ଦୋଇ ବାହଁ । ସମ୍ବନ୍ଧର ଏହି ମାସ
ଶେଷ ପୂର୍ବ ସେ କାଳ ପିଛି ଯାଇବ ନାହିଁ
ଏବଂ ସେ କାଳ କି ପିଛିଲେ ଦେନ୍ଦରପତ୍ର ନାଳ
ବନ୍ଦ ହୋଇ ପାରିବ ବାହଁ । କର୍ତ୍ତାମାନ୍ ସୁର
ଦେଇଅଛି ସେ ଆସନ୍ତୁ ଜୁକ ମାସ କାହିଁ ଉଣ୍ଡ
ରେ ଭାଲଦ୍ବନ୍ଧୁ ନାଳ ପିଛିବ ଏବଂ ମେହି
ବା ୧ ଉପରୀବୁ ବା ୨ ଶିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ଦେନେ ସବୁକୁ ଜ୍ଞାନ ବାର୍ଷିକ ଅଗମକ ଲିମଟେ
କଲ ରହିବ ।

ପୁଣ୍ୟ ସମାଦାଳା ଦୁଃଖର ହୋଇ ଲେଖି
ଅଛନ୍ତି କି ଗତ ତା ୧୦ ରଜରେ ପୁଣ୍ୟକିଳା-
କୁଳର ବାର୍ଷିକ ପୂର୍ବସ୍ଵାର ବିଭବର ଦ୍ୱାପାଳକରେ
ସେଇଁ ସତ ହୋଇଥିଲା କହିଁରେ ଉତ୍ସବିନ
ଶ୍ଵରା ବଢ଼ିଲେବକଳ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ଦେଲେ
ପଣ୍ଡା ସେବକ ଦେଖାଗଲେ ନାହିଁ । ଅମେରାକେ
ଅନୁମାନ କରୁଁ କି ରଙ୍ଗଜା ପର୍ବିଲେ ବାଳେ
ଖେଦା ବାର୍ଷିକରେ କେଳା କରିବେ ଏହି ଆଜା-
କାରେ ପଣ୍ଡାମାନେ ଥାପଣା । ପରେକୁ ଲଞ୍ଚକା
ସ୍ଥଳକୁ ପଠାଇ ମାକାନ୍ତି । ମାତ୍ର ସେବେ ତେବେ
ତେବେ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ନୁହେ । କଳୁବା
ରଙ୍ଗଜା ଶିଶ୍ବାତାରୁ ମର୍ମତା ଯେ ଅଧିକ କିମ୍ବା
କଳିକ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ନର ଓକାଲଙ୍ଘ ଏବଂ ମନ୍ତ୍ରାସ୍ତ ପଶୁଷା ଦେବା
ଭାରତ ଅନୁଭବ ଜୀ ୫୧୦ ଶ ଏବଂ ଜୀ ୫୧୯ ଶ
ପ୍ରାର୍ଥନା ଦେଇଥିଲେ । ସେଗାନ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ ଯଥା-
କଳମେ କେ ଏବଂ ଏହି ଜଣ ଉତ୍ତିଷ୍ଠ ଦୋଷ-
ଅଛନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ଓକାଲଙ୍ଘରେ ଶବ୍ଦକର ଏବଂ
ଏକ ମୁକ୍ତାବିରେ ଶବ୍ଦକର ୩୭ ପାଇଁ କର
ଅଛନ୍ତି । ଗତ ବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ଚାରଶତ ଜଣ ମୁକ୍ତାବା
ପଶୁଷା ଦେଇଥିଲେ । ଏକ ଜୀ ୫୩୭ ଶ
ଅର୍ଥାତ୍ ଶବ୍ଦକର ୩୪ ପାଇଁ କରିଥିଲେ ।
ଓକାଲଙ୍ଘ ପଶୁଷାରେ ନର ବର୍ଷ ଜୀ ୫୦୦ ଶ
ମଧ୍ୟରୁ ଲୀ ୨୭ ଶ ଉତ୍ତିଷ୍ଠ ଦୋଷଥିଲେ ।

ସୁନ୍ଦର ଗତ ବର୍ଷ ଭୁଲମ୍ବାରେ ଏବର୍ଷ ଖୋଲାଇ
ପର୍ଯ୍ୟାନୀର ଧାଳ ସରସ ଏବଂ ମୁକ୍ତାଶ ପର୍ଯ୍ୟାନୀ
ଫଳ ନିରସ ହୋଇଥାଏ ।

ଜିତ ଶକ୍ତିବାର ଏଠା ମିଛୁଳିପିଧାଳିଟ ଡାକ୍ତର
କେତେଜଣ ଗୁଡ଼ିଯୁଦୋତାନାରୁ ମନ୍ଦିରଥର
ମିଠାର ଏହି କେତେଜଣ କିମ୍ବ ବିନେତା ଦେବ
ହାତରୁ ମନ୍ଦିରଥ ଜନର ଫଳ ଥାଏଥିଲେ ।
ସେ ସବୁ ପ୍ରକୃତରେ ମନ ଥିବାର ବିନେତାମାନେ
ସୀହାର କଲେ ସ୍ଵତରଂ ବିଧମରେ ନଞ୍ଚ ଦିଲ-
ମିଳ । ଥିଲା ଦୁଆର ବିନେତାମାନେ ଏଣକ
ସବଧାନ ହେବେ । ବିଥ ଅବ୍ୟନ୍ତ ଦୂର୍ଲିଖ
ଅର୍ଥାତ୍ ଏକଷେରକୁ ଟ ୧୫ ହୋଲିଥୁବାରୁ
ମନ୍ଦିରଥର ଅମଦାମା ବରୁଥିଲା । ଏଣେ ମିଛୁଳି-
ପିଧାଳିଟିର ଗାବିବ ଦେବାରୁ ବିନେତାମାନେ
ଶୁଣିଥିଲା ହର ଉତ୍ତାଳଦେଇଥିଲା ଅର୍ଥାତ୍
ସେଇ ଟ ୧୫ କରିଥିଲା । ଅର୍ଥିକାଳ ବନ୍ଦିବସା-
ସୂର ଅବସ୍ଥା ଯେପରି ହୋଲିଥିଲା ତହିଁରେ
ଅନ୍ୟାୟ ଦର ଦୃଢ଼ ଅଛିଲ ଦିଳ କହିପାରିବ
ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଦର ବର୍ତ୍ତିବାରୁ ନ ଦେବା କାରଣ
ମନ ଦିଅରୁ ପ୍ରେସ୍ଯ ଦେବା ଦୁଇଟ ଦୁଇଁ ।
ମିଛୁଳିପିଧାଳିଟ କମାରର ଜାହୁ ଦୁଷ୍ଟ ରଙ୍ଗରୁ ।

ଏ ନଶରକ ଦେଖସାହା ଗର ଶକିବାର
ଶୈଥି ହେଲା । କଳିବା ଗୁଣବାଟିର ଯାତ୍ରା ଦେ-
ଖିବା ପାରଣ ସ୍ଵଜାଳକ ଅମନଶମବେ ଥାକେବ
ଦ୍ୱାରାଙ୍କେବ ଏବନ୍ତର ହୋଇ ସଥୋଚିତ ଆଜନ
ନର କରିଥିଲେ । ତୌଧୂଷୁକଳାରରେ ଜୀ
ବିହୋଦବିହାରବର ପ୍ରାଚୀଳ ସାହା ପ୍ରାମାଣ୍ୟ-
ଭୂଷେ ନିର୍ବାଦ ହୋଇଥିଲା । ଗର ଦେବେକ
ବର୍ଷକୁ ଦକ୍ଷିଧନୀର ଥାଲର ଧାର ସ୍ଵାକରେ
ଦେବନୀସାହା ଅଧିକ ଅଭିମର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମହିତ ହେଉ-
ଥିଲା । ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଦୟାପୁଷ୍ପକ ଏବଂ ଦେଖା
ଦୟାପୁଷ୍ପ ସାହାରେ ଅଧିକ ଜନଗା ହୋଇଥିଲା
ଏବଂ ଜତ ମଞ୍ଜଳବାର ପ୍ରାବଳୀକାଳରେ ଉଚ୍ଚ
ଦୟାପୁଷ୍ପ ଠାରୁର ଠ ଠା କାଳୀ ଶ ଠା ପର୍ବିଗ
ବା ପାଗା ଓ ଏବଂ ଗରେଖ ବେଶଧାରା ସ୍ଥାନଙ୍କ
ପରିଦର୍ଶକ ହେବାର ପରିପାଳନ କରିବାର
କାଳୀ ଉତ୍ସବ ମହା ସମାଜେହ ସହିତ ଜନର
ଦ୍ୱାରା କରିଥିଲେ । ଏହା ନୂତନ ଦୃଶ୍ୟ ହୋ-
ଇବାର ହେବ ।

ଯାଇପୁରତାଳୁ ସମାହ ପାଇଅଛି ସେ ଗତ
ଭବନାର ଅପରକ୍ଷୁ ଦୀ । ଯା ଦେଲେ କଷେତ୍ରା
ମନ୍ତ୍ରକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସଜ୍ଜେଷରପର ବୌଜାର ଥକୁର
ବାନ୍ଦୁ ଓ ପଞ୍ଚାର ସାହୁ ଗେଲିର ଘରେ କପତା

କିମ୍ବା ଲାଗି ତାହାର ଗୋବାମରେ ଥିବା ଦେଖା
ଓ ବେଶେଷନ ତେଣୁ ଅଜଳପରି ପ୍ରକଳ ମୂର୍ତ୍ତି ଧାରଗଲ
କଲା ଏବଂ ପ୍ରତିକର ବାସୁର ସାହାଯ୍ୟରେ ଏକମୁଣ୍ଡା ପ୍ରକଳତ ଅଗ୍ରି ୨୦୩୦ ହାତ ଛପରକୁ
ଭାବି ୧୦୧୦ ଦର ଡେଲ୍ ଏକମ ବାରେ
ପତଙ୍ଗ ଏବଂ ଏହିମରେ ଅଳ୍ପକାଳରେ ବନ୍ଦୁ
ଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟାବୀ ଗଲା । ପ୍ରତିକର ଅନ୍ୟା
ନ୍ୟାସରେ ଲୈନେ ସେ ଯାହା ଘରେ ଶୋଇ
ଥିଲେ । ଶକ ଶୁଣି ଉଠ ସେତେ ତେଣୁ
କବେହେଁ ଅଗ୍ରିଦେବଭାବର ହୋପ ସମ୍ମାନ
ଧାରିଲେ କାହିଁ । ୨୦୩୦ ଦର ପୋଡ଼ିଲାବେଳେ
ମୁଖ୍ୟ ସତରିନିଜେକୁ ବୁଝିଲା କଳାଙ୍ଗକଳ
ସହିତ ଆସେ କେବେଳେକି ସଂଗ୍ରହ କର ଯାମା-
ନ୍ୟ ଦୂର୍ଧ୍ୱାଦ ରଖା ବିକା ଆହୁ କିଛି କର
ପାରିଲେ କାହିଁ । ପ୍ରାୟ ଏକ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ
ଖଗାଥର ଲୋକର ବାସିନ୍ତି ହୋକାଳ ଧାର
ହେତି ଅଦି ଘୋଟ ହୃଦୟ ହୋଇଗଲା । ଲେବେ
ଆପଣା ଜୀବନ ଓ ପ୍ରକଳ ଲୁଗା ଛଜା ପ୍ରାୟ
ଆହୁ କିଛି ରଖା କର ପାରିଲେ କାହିଁ । ଅନ୍ତି-
ମାନ ଲକ୍ଷଟଙ୍କାର ସମ୍ମାନ ନିଷ୍ଠା ହେବାରିଛି ।
ପଥପ୍ରେରନ ଲେଖିଥିବାକୁ ବି ଏହି ବୋର
ବିଷଦ ସମୟରେ ସବରେଳିଲୁଗାର ବାରୁ କବ-
କଣୋର ବାର ଏବଂ ଗାଉନ ତେବେରିଥର
ଅସହ୍ୟ ଶରୀ ଏବଂ ଅଗ୍ରିର କାପ ନ ମାନ ଅଞ୍ଚିମ
ସାଦସ ପୁନକ ଲଜ୍ଜର ଓ ମନ୍ଦିରପାଳିତିର
କେତେକ ଗ୍ରହକୁ ସଙ୍ଗେ ସେହି ଗରୁଦିନ
କୁଳି, ଦର ଓ ଦୂର୍ଧ୍ୱାଦ ରଖା ବିଷୟରେ
ଅନ୍ତାର ସାହାଯ୍ୟ କର ସମସ୍ତକୁ ଧଳାଦର
ଆତ ହୋଇଥାର ।

ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣା ଅଛି ଯେ ଏ ଲଗରର
ବୌଧୀଷ ଦଢାଇରେ ତାଙ୍କୁର ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ିମାର
ଗୋପ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୂର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଗୋଟିଏ ଦୃଶ୍ୟମା
ଜୀବଧାଳୟ ଫଳାରଥରୁ ଏକ ମାଧ୍ୟମରେ
ବହିର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ସାଧକ କରୁଥିଲା । ଏହାରୁ
ବାହାର ନାମ ଭାଙ୍ଗର ଘୋଷବର ତଥା
ତଥେନସର ମା ବୁଲର ଭିଷଧ ଲୟ ଖୁଲୁ
ପ୍ରଦେଶର ଦ୍ୱାରା ସମ୍ମଦର ଉକଣ୍ଠାରର
ଜ୍ଞାନର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସରକାର ନୟମାନ୍ୟାବେ
ପାଇବ ମାସ ଗା କ ରଙ୍ଗରୁ ତାହା ରୈତପ୍ରଦେଶ
ଦ୍ୱାରା ହେବାରୁ ଘୋଷ ମହାଶୟ ତାହାର
ନୃତ୍ୟ ନାମବରଣ କରିଥିଲା । ସେ ନାମ
କିମ୍ବୋରୟା ମେତକର ଦଳ ଥିଲେ । ଏହାରୁ
ଏହି ନମରେ ଏହି ଜୀବଧାଳୟ ଚିହ୍ନର ଦେଖି
ଏକ ସରକାର ନୟମାନ୍ୟାବେ ସରକାର

ତାଙ୍କୁର ଏବ ତାଙ୍କୁରଙ୍ଗାମାର ପରଦର୍ଶିତମାନେ
ସମୟ ରେ ପରଦର୍ଶକ ବରବେ । ସତରଂ
ଏଠାରେ କିମ୍ବୁ ହେଉଥିବା ଜୀବଧାତ୍ରେ ଚିତ୍ରାବ
ଭିପକରଣ ସମ୍ଭବ ବିଶୁକରା ପ୍ରତି ଜାକାର
ଧନେହ ଉତ୍ତର କାହିଁ । ଏ ଲଗଭରେ ଅବେଳା
ଦିନରୁ ହେଲେଗୁଡ଼ିଏ ଇଂରଜ ଜୀବଧାଳୟ
ଅଛି ମାତ୍ର ଏହ କିମ୍ବୁଷ୍ଟ୍ୟା ମେତକଳ ହଲ
ବ୍ୟମନେ ରେତୁଷ୍ଟ୍ୟା ହୋଇ ସମସ୍ତବର ଅପ୍ରକାଶି
ଗଣ୍ଡିଯ ଦେଇ । ଏହ ଶୁଭ ଘଟନା ଉପଲବ୍ଧରେ
ଯୋଗ ମନ୍ଦିରୟ ଗତ ରକବାର ବ୍ରାହ୍ମରେ ଜୀବ-
ଧାଳୟରୁ ଫୁଲ ପକ୍ଷାଦିରେ ସଜାର ସେଷନାର
କରସ୍ତଳେ ଏବ ଜାକା ଶ୍ରେଣୀର ଦେଖାଯୁ କହୁ
ଲେବକୁ ଅଧିକା ଗୃହକୁ ଅନ୍ତରେ କର ଫୁଲ
ଧାନ ଅତର ଓ ମେଷ୍ଟାବାଦହାର ଅର୍ଦ୍ଧତା କରି
ଥିଲେ । ଅମେରିକାରେ ଅନ୍ତର ସହିତ ପ୍ରକାଶ
କରୁଥିବା କି କାଙ୍କୁର ଧରିଯୁଦ୍ଧମାର ଗୋପ
ଉତ୍ତମ ଜୀବଧ ଯୋଗାଇବା ଏବ କିମ୍ବୁ ଜୀବ-
ସ୍ତରେ ପ୍ରଗତି ସହ ଓ ପରିଷର ବିଭବାଦୀରୁ
ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଅନେକଙ୍କର କାହାର ଆହୁ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି ଏବ ଅମେରିକାରେ ଏକାନ୍ତ ଆଶା କରୁ
କି ମେ ସତକରେ କୃତ୍ସମ ହୋଇ କିମାରତ ଜୀବ-
ଧାଳୟର ଉତ୍ସବାର ଜଣେ ଆଚରଣ କବିତାପ୍ରୀ
ହେବେ ଏବ ସୁଲଭ ଶବ୍ଦଟି ବୋକାନର ନାମକୁ
ଲୈପି କବି ହେଲେ ବୋଲି ସେ ଶୁଣଇବ କ୍ୟାହିଁ
କିମ ହେବାର କେହି ସେମନ୍ତ କହି ପାଇବେ
କାହିଁ ।

ବାନ୍ଦିର ହେଉଛି କାମରେ ଥିଲେଗା

ପ୍ରତିକ ଗୋହନରଥ ଏ ଜଗରର ଜଣେ
ପ୍ରଦିବ ସୁମୁକ ପ୍ରଶେଳା ପ୍ରକାଶତ ଏବଂ ବିଦେଶ
ଧରନୀ । ଗାହାକୁ ଘର ବାଲିରେ ଏହି ଏ
ଜଗରକ ବାଲିକାରରେ ଶାନ୍ତାକୁ ମୋଟିଏ
ସୁମୁକର ହୋଇଅଥାବା ଏହି ଜଣେ ବାଧାରେ
ହିତେଷୀ ବୋଲି ପପଚତ । ସମ୍ମତ ବେ ବାଲିର
ଜେସୁଖକରେବୁ ବାହୁ ବଳସ୍ଵର୍ମ ଭାସନ
ଚକ୍ରରେ ଅଶ୍ରୁଏ ଅବେଦନପାଇ ନଦୀନାର
ଲେପ୍ତନୀ ସହିତରକ ନିକଟକୁ ପଠାଇଥାଇଲୁ
ଏହି ଏ ଉନ୍ନିର କଲେକ୍ଟର ଓ ଏ ବରାଗର
କଟିଖାତର ସତ୍ତ୍ଵବିମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଏହି
ବଙ୍ଗାଳାର ବେବନ୍ଦୀ ହୋଇବାକୁ ପରୀପ୍ରକାଶ
ସେହି ମର୍ମରେ ଦରଖାସ୍ତ ପଠାଇଥାଇଲୁ ।
ବଙ୍ଗାଳରକ ନିକଟକୁ ପଠାଇବା ଦରଖାସ୍ତର
ଅଣ୍ଟେ ପ୍ରକଳପି ଅମ୍ବାତଳୁ ଉପରେ ଦେଇ
ଥାଇଲା । ଦେଇ ଦରଖାସ୍ତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସାରେ ସମ୍ମାନ
ହୋଇଥାଇ ଏହି ତତ୍ତ୍ଵ ମର୍ମରୁ ଆ ଏ ପଠାଇ
ଆ ଟେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରି ଧାରିବେ ବାହୁ କାହିଁ

୪୭

କବିଗୋପାଥ ସ ଲିଖନ୍

ଅମୁମାନବ୍ୟର ସ୍ତରୀୟ ଭାବରେମା କେତେ
ଦେବତା କେତେ ମାନ୍ୟର ପାଞ୍ଚ ଦ ଥିଲେଟି !
ପାଦର ବଜୁଗରେ ଉଛଳ ପ୍ରଦେଶର କେତେ
ଉଦ୍‌ବନ୍ଧ ହୋଇ ଲାହୁଟି ? ଏଣ୍ଠର ତାଙ୍କର
ସାଥେ ତିନି କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓ ଉତ୍ସାହ ସହିତ
ସମସ୍ତ ଉଛଳବାସିମାନେ ଏକମେଲ ଦୋର
ବରିବାର ତ୍ରିତିକ ଦୟା ! ଅନୁଷ୍ଠାନ, ଉତ୍ସାହ
ଓ ଏକମେଲ କଥା ଦୂରେ ଥାବୁ ଉଛଳର
ଦିନ ଜୀବା ମଧ୍ୟରେ ନିରମାୟ ସଜ୍ଜିବୀ ବାହୁ
ଉପସ୍ଥିତ ଏବା କେଳେ ଶୋତମାୟ ! ଏ
ବିଥା ଅପ୍ରେଲ ତା ୧୯ ଇନ୍ଦ୍ରର କରନ୍ତୁ
ସବାରେ ପ୍ରଭାବ ଦେଲ୍ଲ କଣ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର କମଳନାନା
ପାଦବିଦ ସହିତ ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ମନଙ୍କ
ଦେଇବ ନ ବାଧୁନାହିଁ ! ଦର୍ଶକ ବାସିମାନଙ୍କ
କଥା ଅଛିବେକ । ସବାରେ ପ୍ରକାଶ ଦେଇ
ସେ ସେମାନେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତାହାର ସଙ୍ଗେ
ମିଶିବେ ଲାହୁ ସେମାନଙ୍କ ସଦରସ୍ତାକ ବାରେବର
କରି ସଙ୍ଗେ ସତ୍ତ୍ଵ ଯୋଗଦାନ କରିବେ
ଲାହୁ ଓ ଉତ୍ସାହରେ ସବଳ ସ୍ଵର ଦିନ ପ୍ରାପନ
ଦେଇବେ । ସେମାନେ ଏହେ ଏକାଇଥେ
ବାହୁବି ? ଉଛଳ ଗୋଟିଏ ଫୁଲ ଓ
ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ଗହିଁ ମଧ୍ୟରେ ମନେ ଭିନୋଟି
ନିଆ ଓ ଗୁରେଟି ସ୍ଵର୍ଗବିଜନ ଅଣନ୍ତି । ଦେଖନ୍ତୁ
ଉଛଳର ମାତ୍ରମୁଣ୍ଡ ଭାବରଦର୍ଶ କେତେ ଉଛମ୍ବ
ବଜା ଓ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଉଛଳ ଅପ୍ରେଜା
ଦର୍ଶକ ଓ ଶୁଦ୍ଧତର କେତେ ପ୍ରଦେଶ ଓ
କେବେ ଜିଥା, ସଦର୍ଶିକନ ଓ କେତେ ମହା-
କମ୍ପ୍ୟୁଟର, କେତେ ନଗରୀ ଓ କେତେ ବିଜ୍ଞାନ
ଜୀବୀ ଲୋକମାନେ ପାଇଶି ! ସମୁଦ୍ରାୟ
ଭାବରେ ମୁକ୍ତ ତଙ୍କ ପ୍ରାପନ ପରେ ବୌଣସ
ପ୍ରାନ ବା ବୌଣସ ଜାଗାୟ ଲୋକମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ସଜ୍ଜିବୀ ବାହୁ ଜଣ ଲୋକମାନ ବାହୁ
ଅବହାର ଦେଖା ଯାଇନାହିଁ । ସତନଶ୍ଵର
ବଜଳ ଶ୍ରେଣୀ ଓ ସଜ୍ଜିବ ଜାଗାୟ ଲୋକେ
ଅମ୍ବେଦ୍ର ଉତ୍ସାହ ଓ ଅନୁଭୂତି ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଧାର୍ଯ୍ୟ
କରି ଏଥରେ ଯୋଗଦାନ ଓ ସାହାଯ୍ୟ ସହାଯେ
ବନ୍ଦୁଶିଳ୍ପ ଅବାନ ବରାପରିବା ମନ୍ଦବଂ ସମ୍ପ୍ରେ
(ବାହୁ ବିବାହ କେତେକ ଆଜି) ଆଜି କିମ୍ବା

ଦିଗ୍ବୁଲ କହି ବାହାସ୍ତରେ ଅଗ୍ରବର । ପୁଣି
କି ପ୍ରବାର ସ୍ଵତି ଜାତି ଦେବ ଚକ୍ରଶୟରେ
ନାମଦ ଲେଖେ ନାମାବ ସ୍ରସ୍ତାବ କରୁଥିଲେ
ମାତ୍ର ବଞ୍ଚିଲୁଗୁ ମହୋଦୟ ବୃଦ୍ଧତ ଅଛାନକାର
ସ୍ରସ୍ତାବ କରିବ ଯୁ ସନସ୍ତେ ତୂଷ—ବାହାର ମୁର
ହେଲ ।

ବେହୁପର ଓଡ଼ିଶାର ଶାଶନକର୍ତ୍ତା ଶ୍ରୀସୁର
କମେଣନର ମାଦେବ ଓଡ଼ିଶାର ବଜାଧାଳା କଟକ
ନଗରରେ ଉଠେଲୁଙ୍ଗୁଯା ଶାତିଜନ ବଳ ଓ ଲାଭ-
ବରେର ନାମୀ ଉପମୁକ୍ତ ଜାହାଜିବାର ସ୍ରୀପାଦ
କର ଏଥରେ ଉଚିତମରେ ଘୋର ଦାନ ଓ
ସାହାଯ୍ୟ ଦରିବା ବାବର ଓଡ଼ିଶାର ବଜା ଜମି-
ଦାର ମହାନଙ୍କ ସରବାରୀ ଦର୍ଶକୁଷ୍ଣବର
ସମସ୍ତକୁ ଅନୁମେତ କରିପାଲେ ଏ ସଭକୁରୀ
ବାହି କିମ୍ବାତି ଲାଞ୍ଛିତ ଦୋଳ କି ଥାରୀ ତୁ
ସମସ୍ତେ ଆଶୀର୍ବାଦ ଓ ବୃଜ ଦେବାରେ ସାଥୀଶାଖ
ମୁକୁତପ୍ରେ ହୋଇଥାଏନ୍ତେ । କାହା କି ଦେବାର
ମାକମାୟ ପଥୁବାରୁଚହାର ଏଥର ପ୍ରସାଦ
ମର୍ମ ଅନୁବ ଓ କ୍ଲନାର ପ୍ରାର୍ଥନେ ଦେବାରୁ ଏ
ବାହି କିମ୍ବାତି ବାହିଶ୍ଵରାଶ ସମ୍ବନ୍ଧ । ପୂଜ ଜନନ-
ସଂଖ୍ୟକ ବିଜତ ଓ କବେତ ବ୍ୟକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିରେ
କେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ଏଥରେ ଦେବେ ରହିବା ଓ
ସହାନୁଭୂତ ପ୍ରକାଶ ପାଇ କାହିଁ । କାରଣ ମଧ୍ୟ
ବାର ଅକେକାକେକ ଲୋକବ୍ୟାପାର ଧରି ପଠା-
ରଥକା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅରିଲୁ ଦିକ୍ଷିତାରୁ
ଦିନ୍ଦିର ଥିଅଛି । ଏ ଦେଶରେ ଦାତିନାର
ଉପମେତ ଓ ଅନୁରୋଧ ବିଶେଷ ପ୍ରବଳ ଏହା
କଲିକତା ମୁକ୍ତ ତିରର ବୃକ୍ଷାରୁ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ
ମଧ୍ୟ ଏଥର ଯୋଗିବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେବତାରୁ
ମୋହର୍ମଳର ଜଣେ ଜମେହାର ମଧ୍ୟ ବାହୁଦର
ବାହୁ ଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ପଥ ପାଇ ଦିନରେ କି “ଦିନ
କିମ ଆମର ଦାମେ ତା ଯାକୁ ବଥାରେ ବୃକ୍ଷ
ଦେବ ଭାବ ପାଇ ଜନନ ଠାରୁ ଦର୍ଶନ ଦେଇ
ଅପଶାର ନାମ ଦାବାର ବରିବେ । ଆଜି
କରେ ଜମେହାରକୁ ତତ୍ତ୍ଵ କହିଲେ କି ସ୍ଵାମୀରୁ
ମୁକ୍ତ ତତ୍ତ୍ଵ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଏ ଦେଖିବ ଉତ୍ସବାର
ଅଛି କଲିକତାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅମୃତକର୍ମର
ଉପକାର ନାହିଁ ଏଣୁକର ପ୍ରାମାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସକାରେ
ଦେଖି ବୃକ୍ଷା ଦେବାର ଉଚିତ । କହିଁ ଦେ
ଜମେହାର ଦିନରେ କି କଲିକତାର ଜାତି ଦ୍ରଜ
ଲାଭାଦେବକର ଅଗେ କହିବ ଦେଖି ଜୁମା
ନ ଦେଇ ମଧ୍ୟ ବାହୁ କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ କପର
ଦେଖି ବୃକ୍ଷା ଦେବ ।

କେବେ ମଧୁ ଗାରୁ କଣ ଦୃଢ଼ ଅଛନ୍ତି ?
ଲା, ସେ ଅଛି ସୁମି ବିଶ୍ୱରରେ ତଥାଇଛନ୍ତି
ଯଦି ଗା ତେବେ କାଳ ଧାଇ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ମତ କମିଶନର ସାହେବଙ୍କଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତୁତି ହୋଇଥିଲେ ସୁଧିଧା ହୋଇଥାଏନ୍ତା ଦେଇବ ତାହା National ଦେଶୀୟ ଲୋକବଳ କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ଗଣ୍ୟ କି ହୁଅନ୍ତା । କହିବାରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଥିବା ଅର୍କ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଜୀବିତ ହେଲେହେତେ ତାହା କହିଲକୁ ମନୋଦୟବ୍ୟବଦ୍ୱାରା ଦେଲ ପର ଦୂର ଯିବ । ମଧ୍ୟାହୃଦୟର ପ୍ରସ୍ତୁତମରେ ସମୟ ଉଚ୍ଛଳ ବିଷିମାତେ ଏକମନ ଏକମେଳ ହୋଇ ପ୍ରାମୟ ସ୍ତୁତିର ପ୍ରାପନ କଲେ National ଅର୍ଥାତ୍ ଦାନିମନ୍ଦିର ଧନ ପାତଳାରେ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ପରିଶ୍ରୀ ଦୋକଷ୍ମନାର ଗଣ୍ୟ ହିଅନ୍ତିରେ ଏ ଜୀବିତ କଲିବାର କାହିଁ ଅଧେଷ୍ଟା ଅନେକଥିମାନଙ୍କ କ୍ରୁଧନ୍ତା ମାତ୍ର ଏଥିର ମୂଳ କଲିବାର ଅପେକ୍ଷା ଅବଧି କ୍ରୁଧନ୍ତା ଏହି କରିବାରେ ମଧ୍ୟାହୃଦୟ ଏ ଦେଶର ଦେଶଦୂତା ଓ ଦୁର୍ଵିଳ ମୋହିତ ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ଅନ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କର ଏବେ ଉଚ୍ଛଳିତ ପ୍ରଧାନଙ୍କାର ଏକବା ଅଟେ । ସେଇର ଏକମେଳ ହେଲେ ଏ ଦେଶରେ ହେବ । କେବେ ସେଇର ଜୀବନ ହେବ । ସେ ଯାଦାହେଉ ସହିତ୍ତାବିତ ଦିନଙ୍କ ଖରିବାକ ପ୍ରକାର ବ୍ୟକ୍ତିଗୋଟେ ଉଚ୍ଛଳିତ କାହିଁ ଏ ବନ୍ଦିନ୍ଦ୍ରାଶ୍ରୀରେ ବିଶ୍ଵବରେ ନାହିଁକିମିତିବ ମଠରେ ହୋଇଥାଏ । କରନ୍ତି, ସୁଧା ନାହିଁଏତୁ ଏ ଦିନ ଜୀବନ କମିଶନାର କେତେଠାରେ ନେବେ ଏ ବିଷୟ ଏକଟିକ ହେବେ । ଏମାଜଳ ମଧ୍ୟରେ ବାହି ଅବଧିଦାର ନ ଅଧେ ? ଏହା ହେଲେ ବିଜ୍ଞାନ ପୋତକା ଓ ଲକ୍ଷାର ବସ୍ତୁ ହେବ । ବିଜ୍ଞାନ ଜ୍ଞାନରୁ ଥିଲ ହାତଙ୍କ ହେବ ଏ କିମ୍ବା କମିଶନ ଏକମନ ହୋଇ ରାର୍ମା କରନ୍ତି । ଡିପାର୍ଟ୍ମେଣ୍ଟ ପ୍ରକାର କମିଶନା ଓ ମଧ୍ୟାହୃଦୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବରର ଅଟେ । ଦେହାନ୍ତରେ ଏ ଦିନ କମିଶନର ସମ୍ମାନ ହେଲା । ଭାବିତବରିତ ମନ୍ଦିର ଧାରାକାର କଟିବ ଅନୁର୍ବଦ ସୁରମ୍ଭାବ କାଳରୁ ଉପରେ ସୁଧିଧା କଲିବାରେ କାହିଁକିମନ୍ଦିର ନାମରେ ପାତଳକଳର ହେବାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦାନିଅସ୍ତରେ ଏହିର ପରି ହୁଇ ଜିନି ପରିଷ ସମ୍ବନ୍ଧ ବରନ୍ତୁ । ଦେଖାଇ ସେମାନଙ୍କ ଏକମନ ହେଲେ କୃପାକଳିତି ମତେ ଏପରି

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ପ୍ରେସ୍ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ

ମୁଖ ଦର୍ଶକ ମାତ୍ର ନାହିଁ ୧୯୦୫ ମୟେରେ । ମୁଖ ଦର୍ଶକ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ସତ୍ତା ଏକାଂଶୀ ଥାଇଲାକିମ୍ବା

ଦୁଆର ତା ଗାନ୍ଧୀକ ହେତୁ ବିଲାର
ଅସ୍ମିନ୍ଦୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅନେକ ବଳ ପଞ୍ଚଶିଲ ଏବି
ଅସ୍ମି ବଜାଇବା କାରଣ ବିଲାର ଅର୍ଥସତିବ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପାୟ ମଧ୍ୟରେ ବିଲାର ପଥର
କୋଣିଲ ଉପରେ ରହିଛାମା ପାତ୍ରର ବସାନ୍ତ
ବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଲାଇଛନ୍ତି । ଏଥୁରେ ପଥର
କୋଣିଲ ଖରେ ଅନ୍ଧାରାମାକେ ମହା କରନ୍ତୁ
ହେଉ ଭାବୁ ଅନୋକଳ ଦିଲାଇଛନ୍ତି ।
ଶେଷରେ କି ହେବ ଅକ୍ଷ ବିନରେ ନଶାପଣିବ ।
ଟିକ୍କିଏ ଦେହାଙ୍କ କେହି ସ୍ଵର୍ଗ ପାଇଁ ନାହିଁ ।

ପୋରଲୁଣ୍ଡ କାମକ ଧୂଆଁକଳ ଲାହାଜରେ
ଏ ଦେଖିବୁ ସବ କମ୍ପା ରଙ୍ଗୁଳିତାରୁ ବନ୍ଦେ-
ରଙ୍ଗୁ । ଲମ୍ବ ୨୨ ଫଳାର ବସ୍ତ୍ର ରଙ୍ଗିଲ ଅଣକା
କାରଣ ବଢା ବରଥିଲେ । ସେହି ଶତାବ୍ଦୀର
ମୂଳ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଲ ୮ ଟ ଟଙ୍କା ଦେବ । ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ-
ଠାରୁ ଦୁଇ କିନଇ ବାଟ ଅସି ଚାହାରେ ପତି
କାହାଜିଟି ସମ୍ମୁଖୀରୂପେ ଭାଙ୍ଗି ଶାଇଥିଲା ।
ଦେବକ ଜାହାଜର ବରମୁଖ ଟ ନାହିଁବାନେ
ହାଥରିନ କାମକ ଲାହାଜ ସାହାଯ୍ୟରେ ପ୍ରାଣ
ଦେବ ଅସିଥିଲା ।

କଳିଭାବରେ ଘରର ନାମଦେଖରେ
ପୁରୁ ହସ୍ତ ହୋଇଥାଏ ଏହି ଜୀବର ଘରର,
ପାଇବ, ଦୂରା ଏହି ମାଲିବାରରେ ହସ୍ତର
ପରମାଣ ଅଚ୍ୟନ୍ତ ଅଛକ ଅର୍ଥାତ୍ ଗାଁ ଘର
ଶ୍ରୀମଧରେ ଉଦ୍‌ଦେଶରେ ପ୍ରାୟ ୨ ଲଙ୍ଘ କଳ
କର୍ମଥୁଲ । ଗୃହଥତେ ଏକପ୍ରକାର ଭଲଧାଳକ
ହୋଇଥାଏ । ମାତ୍ର ବିମେଲ ପ୍ରକ୍ଷେପର ଦୁର୍ଲିପ୍ର

ଉଜ୍ଜା ନ ସତ୍ତ କମେ ଦୂରି ହେଉଥିଲି । ଏବଂ
ସ୍ପ୍ରାକ୍ରରେ ଆହାୟିଥ ଘାଇବା ନୋହି ଥାଏ ହଜାର
ବଢ଼ିଯିବାକୁ ମୋଟ ଅଳ୍ପ ୫,୮୮,୦୩୭ ହୋଇ-
ଥିଲି ।

ଏଠା ସେବନୀମ୍ବ କରେଲାଇ ପ୍ରାୟ ଜଣେବୁ
ଅମଳ ଏକମେଳ ହୋଇ ଗଲ ବୃଧକାରତାରୁ
କାର୍ଯ୍ୟ କରି କରି ସେବନୀମ୍ବ ପ୍ରପଣ୍ଡା କିମ୍ବ
କଲେବୁର ଓ କମେଶକର ପ୍ରଭକର ଦେଲିଗ୍ରାମ-
ହାର ଦୂଃଖ ଜଣାଇଥିଲୁ । ସେମାନଙ୍କର
ଜନାମ୍ଭ ଏହି କମେଶନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଵାରା
ନେବା ଏହି କାର୍ଯ୍ୟର ରେଣ୍ଟ ଏତେଥେଥିକ
ମେ ଗେତେ କରିବାର କାହାର ସାଥ କିମ୍ବେ ।
ସୁରବ୍ୟ ଏହି ଜଣକୁ ମାସରେ ଗଞ୍ଜି କିମ୍ବ
ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କରୁ । ଏଥିରେ କିପରି ଅମଳ-
ମାନେ ଗୁଲିବେ ? ଘେଟଣୀର ଗୁରୁର ସିନା
ଦୁଃଖି ଡେଢ଼ିଯୁମନେ ସ୍ଵରଗତଃ ଆନୁସରନୀବ
ଦୋଧନ୍ତିଆଳ କିମାନ୍ତ ବାଧିବାରୁ ସେମାନେ
ଏପରି କରିଥିଲାନ୍ତି । ଆଶା କରୁଁ ଉପରିପ୍ରକାଶ
ହେବାମାନେ ଏଥର ସୁରକ୍ଷାର କରିବେ ।

କଥୁର କୁଆଳ ଯେ କଣ ଗବର୍ଣ୍�ମେସ୍‌
ପେନେଲ ସାହେବଙ୍କୁ ବିଲାର ପୀବାରୁ କାରଣ
ନାହିଁ କାରଣ ଏକ ଅଛି ତାଙ୍କ ଭାଷ୍ୟକାନ୍ତି
ପଠାଇଥୁଲେ ଏହି ତାହାଙ୍କୁ ଅନ୍ତକାରବା
କାରଣ କମେଜ ଗବର୍ଣ୍�ମେସ୍‌କୁ ପଥ ଲେଖି-
ଥିଲେ । ମାତ୍ର ମତ ତା ୫୫ ଲିଙ୍ଗରେ ପେନେଲ
ସାହେବ ବିଲାର ସାଥୀ ବଲେ । ତାହାଙ୍କର
ମାମଲ ସଂକଳନ ବମ୍ବୁ କାରଣ ଏହି ବିଲାର

ଭାବିତ୍ୟ ସେବକେ ପାଇଲ ତାର ଜୀବିତମ୍ଭେ
ମନୋର ପଠାଇଥାଇଗନ୍ତି ଏହି ଦିନ୍ଦ୍ୟୁ ଗବହ୍ଣୀ-
ମେଳାଙ୍କ ବିରସ୍ତାରେ ସେବନ୍ତ ଏଥୁ ମଧ୍ୟରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଲକ୍ଷ୍ୟା ଗବହ୍ଣୀମେଳାଙ୍କ ସମ୍ମା-
ନ୍ତର ପଠା ଯାଇଥାଇଲା । ବିଲାର ବିଶ୍ୱରବୀ
ସମସ୍ତେ ଦିନ୍ଦ୍ୟୁ ହୋଇ ଗାହିଁ କମିଅଇଲା ।

ବାହ୍ନ କୁଳୁର ପ୍ରଭକ କାମୁକା ସେବିକ
ତବିଶ୍ଵା ନିମନ୍ତେ କଥାଯଲିତାରେ ସେହି ଦିକ-
ଶାଳୟ ପ୍ରାପ୍ତିତ ହୋଇଥିଲୁ କଳିତ ମାସ ଜାଗରଣ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଛିତରେ ଜ ୫୩ ୦ ଶର ତବିଶ୍ଵା ହୋଇ
ଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜ ୫୪ ଶ ସେବିକ
ଜ ୫୫ ଶ ସିଲ୍ଲାଲ ବିଷୟର ଉତ୍ତରବେଶୀୟ ଏବଂ
ଜ ୫୬ ଶ ଦେଖିଯୁ ଲୋକ ଅନ୍ତର୍ରେ । ଏକଜଳ
ଦାରଶୀଳ ଶ୍ରାମୟ ବୃଦ୍ଧିଦେବ ସମ୍ମାନ ଏହି ତିଥି
ଶାଳୟର ଗନ୍ଧବ ବେଳିକର ବସାଧର ନମନ୍ତେ
ବଜାର ଥିବା କ ୫୭ ଜାର ବୋଠାର ଦାନ
କରିଥିଲୁଣ୍ଡି । ଏହାହାର ଏକପରିମାରେ ସେମନ୍ତ
ଶରୀର ବେଳିକର ବସାଧର ଅର୍ଥବ ବଢ଼ିଲାର
ହୋଇଥିଲୁ ଅନ୍ୟ ପରିମାରେ ସେହି ତବିଶ୍ଵାଳୟ
ଶର ଦେଖିଯୁ ଲୋକଙ୍କର ଅନ୍ୟଶର ଦୃଢ଼ିପ୍ରତିଷ୍ଠାନ
ବୋଲିଥିଲା ।

କନିକା ବଜୁନଗରରୁ କଣେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି
ତ ମହିଷାସର ମୌକାର କଣେ ଥି ପର-
ବର୍ଷ ଦେଇ ଦୂଦସ ସେମରେ ଯୀତିତ ଥିଲା ।
ସନ ୧୯୫୫ ସାଲ ଅକୋବର ମାସରେ ଡାକୁର
ସାହେବ ଡାକାକୁ ଜେଜନବଲ ହାସ୍ପିଟାକଳିକୁ
ଲେନିଥାର୍ଟ ପେଟ ଘୋଡ଼ ସେ ଏ କଳ

ବକ୍ଷାର କରିଥିଲେ । ପୁନଃକାର ଘେଡ଼ କରିବାରୁ
ଏତ ଅଗ୍ରଞ୍ଜ ମାର୍ବରେ ତାକୁର ଶୈଳକୁ ବାଗଚି
ହେଠ ଧୋଡ଼ ସେ ୧୦ ର ଛଳ ବାହାର କର
ଦେଲେ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ସେ ହୀ ଗର୍ଭବତୀ ହେଲା
ମାରି ସେମ ମୂରି ବଢ଼ିଲା । ଗର୍ଭବାର ଘେଡ଼
ଧୋଡ଼ିବା ଅବି ସୂର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଧାପାର । ମାତ୍ର ଲକ୍ଷଣଗା-
ରର ବର୍ତ୍ତମାନ ତାକୁର କୃଷମୋଦିନ ଅଧିକାରୀ
ବହଁରେ ସାହସ୍ର ହୋଇ ସୁକୌଣିଳରେ ତା-
ହାର ଉନ୍ଦରରୁ ସେ ୨୦ ର ଛଳ ବାହାର କର
ଦେଲେ ଏବଂ ହୀଟ କିର୍ଦ୍ଦୁରେ ମୋଟିଏ ପୁଣ୍ୟ
ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ପ୍ରମବ କରି ଉଚ୍ଚମେୟ ଜୀବିତ ଅଛନ୍ତି ।

ନୁଥାଳିର ମେଘ ଶୁକମୋଦମାର
ବିଶୁର କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ କେବେକ ଅପ୍ରାସ-
ଜିକ ବିଷୟ ଲେଖି ଖେତୀ ଛଳ ପେନେଲ-
ସାହେବ ଦରବରରେ ପତାଇଲୁ ସେହି ମୋକ-
ଦମାର ଅପିଲରେ ହାଇକୋର୍ଟ ତିନିଜଙ୍ଗ ଅଧ୍ୟାମୀ
ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଜନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟରେ ଦେଇ ପ୍ରଧାନ ଆଧାରୀ
ଯାହାକଥାଲିର ପୁର୍ବରୂପରେ ଅନ୍ଦେଶ ଦେଇ-
ଥିଲେ । ନୁଥାଳିର ଦୂରତ ଜଳ ଗେରିବା-
ଦେବ ମୋକଦମାର ବିଶୁର କର ଆଧ୍ୟାମା-
ନିକ୍ଷେ ସହିକ ଝେଲ୍ ହୋଇ ସାଦକ ଅଲ୍ଲକ
ହୋଣି ପାଇସ୍ତୁ କର ତାହାପ୍ରତି ଯାବନୀବଳ
ହୀପାନୁର ବାସ ଦଶ୍ର ବିଧାନ କରିଅଛନ୍ତି ।
ସାହେବ ମହୋଦୟକର କିଣ୍ଠାତି ଅବଧ କୌଣସି
ଅମ୍ବାଦୟରେ ପ୍ରକାଶି ହୋଇ ନାହିଁ ମାନୀ
ତାହାକୁ ଆକେଶରେ ସମ୍ବନ୍ଧାରଣ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ
ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏହି ତାହାକୁ କିମେଧେ
ବିଶୁର କହି ପ୍ରଶାସା କରିଅଛନ୍ତି ।

ବାଲେଶ୍ଵରଜୀନାରେ କୋଟି ଏ ଭୟାନକ
ତତ୍ତ୍ଵାବଳୀ ହେବାର ସମ୍ମାଦ ପାଇଅଛି । ଗତ
ତା ୧୯ ଛାତ୍ର ସହ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶହିରଦେଲେ
ଜଳେଶ୍ଵରଥାନାତାର ମା ୨ ଲଙ୍ଘ ଅନ୍ଧର ଥରେ-
ବାବାତଙ୍ଗର କିଶନାଥପଣଡ଼ା ନାମକ ମହା-
ଜଗର ସରେ ପ୍ରାୟ ଲ ୫୦୦ ଏ ଡକାଏଇ
ମହାଲ ୫ ଲାଠି, ତରକାରି, ବାନ୍ଧକଣ୍ଠା
ଦକ୍ଷାତି ଅକ୍ଷ ସହିତ ପ୍ରକେଶ ତତ୍ତ୍ଵ ସମାଜକ
ଅନ୍ତରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେଇ ସେମାନଙ୍କ ଦେହର
ସମସ୍ତ ଅଳକାର ଏବଂ ଘରର ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ପ୍ରାୟ
ଟ ୨୦୦୯ ବା ମୁଲ୍ୟର ସମ୍ପତ୍ତି ଲୁଟିରେ
ଗୁଣଗଲେ । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସେ ଘରରେ ସରେ
ଥିଲା । ଗୁମବୀମଙ୍କ ବାଧା କେବାର ତେଣୁ
କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ତାତକାଙ୍କ୍ଷା ମାତ୍ରରେ ଯେବେ
ଯାଥିଲେ ନାହିଁ । ସମ୍ମାନ ସ୍ଵପ୍ନାଥ ଏବଂ ବାନ୍ଧକ
ଦକ୍ଷର ଦନ୍ତଶେଖର ଅନୁଭବର ବକୁଆନ୍ତରି
ମାତ୍ର ଅନ୍ଧର କିମ୍ବା ମହାଲ ୧୦ ଲାଠି ।

ସମୟ ଭାବର ଦେବାହାର ସର୍ବୀୟା ଘର୍ଷି
କେଣ୍ଠେକ ହୁଏ କିଛି ଶ୍ରୀପତି ନିମନ୍ତେ କଲି-
ଦିଗଠାରେ ଯେଉଁ କମଳା ଶ୍ରୀପତି ହୋଇଥାଏ
ସେହି କମଳିକ ପ୍ରଥମ ରାଧୋଟ ବାହାରିଥାଏ ।
ତହିଁବୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଚ୍ଛ ଲକ୍ଷ ଚଙ୍ଗୀ
ଦେବା ସବୁକାର ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ
୭ ଲକ୍ଷ ଚଙ୍ଗୀ ଆଦୟ ହେଉ ବାଜରେ ଲମ୍ବା
ଅଛି ମାତ୍ର ସୁତିତ୍ତରୁପ ଯେମନ୍ତ ଅଟ୍ଟ ଲକ୍କାର
ବଳ୍କା ହୋଇଥାଏ ତାହା ନିର୍ମିଣ ଏବଂ ରକ୍ଷା
ନିମନ୍ତେ ଅନୁବଳ ୫୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପ୍ରମେୟକର,
ସୁତିତ୍ତ ଅନୁବଳ ୧୭ ଲକ୍ଷ ଚଙ୍ଗୀ ଦେବାହାର
ସବୁକାର ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ତମିଣୀ ଅଶ୍ଵା
ବରକୁ ବି ଜଳ ସାଧାରଣ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେମନ୍ତ
ଜୟାହ ସହିତ ଦେବା ଦେବାକୁ ଅପ୍ରସର
ହୋଇଥାଏ ଅଛି କିନ୍ତୁ କିନ ସେହି ଭାବ
ରହିଲେ ଅବଶ୍ୟକ ଚଙ୍ଗୀ ଦସ୍ତଖତ ହେବ
ଘରତେଷ୍ଟଳ ରକ୍ତରୀପୀ ଯେତର ଅଧାରର
ଜୀବନମୁଖ ଥୁଲେ ବାହାରର ସୁତିତ୍ତ ତହୁୟ-
ସୁତ୍ତି ହେବା ଦେଇବ । ଅବସବ ୫୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ଆଖିକ ନନ୍ଦି ।

“ବରଧାଲିର ଦୂରକରସାହୁ ନାମକ ବ୍ୟକ୍ତ
ଟ ୨,୫୦୦ କ୍ଷାରେ ବରଲିବାହାର ନାମକ
ଖଣ୍ଡେ ପ୍ରାମ ଗନ୍ଧାରୀ କେଇ ସବୁ ବରଥାଲିର
ବି ଦୂରି ପ୍ରାମର ଗୌର୍ବ ଅସ୍ତ୍ର ସବୁ ଓ ଭୋଗ-
କର ବି ପୃଷ୍ଠ ଧାନ ସବୁ ମୋଘାଳଜ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ
ଦ୍ରୋଗରେ ଲୁଗେ ସାଧୁ ଦେଖିବାନଙ୍କ ଭୋଜନ
ବିଥିଯାଇଥୁବ । ମୋଘାଳଜ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ନାମ-
ରେ ଗନ୍ଧାରୀ ନିଥିଯାଇଥାଇ । ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ପଥରୁ
କାର୍ଯ୍ୟ ଚଲାଇବା ନିମନ୍ତେ ନାସ୍ତିଶୀଳ ମଞ୍ଚ,
ଛରନାଥ ଦୀପ, କମରୁଷାହୁ, ବିକ୍ରିଥରଦ, ଏକାଂ
ଧର ମେହର, ଭାବୁବ୍ରଜମାନେ ହୃଦୀ ନିଷକ୍ତ
ଦୋଇଅଛାତି, ଦୂରକର ସାହୁକର ଭାଜା ହେ
ଉଜ୍ଜଳ ପ୍ରାମର ଭୂମତ ନିମନ୍ତେ ମୋହିଥ ନାଲ
ବର୍ତ୍ତା ଦେବାକୁ ଆସୁର ଗଣ ସହୃଦୟ ନବ
ଦେବରେ ।

ଏହି ତତ୍ତ୍ଵର ସାମ୍ବନ୍ଧ ପାଇରେ ଗୋଟିଏ
ପ୍ରଦୀପଶୀ ଖଳକ କରୁଥିଅଛନ୍ତି ତର୍ଫେରେ ପାଇ
ଯେତେ ସମ୍ଭବ ହେବା କରି ଦେବ । ଏକମାତ୍ରମଧ୍ୟ
ରେ କିମ୍ବା ପ୍ରଦୀପଶୀର ବନ୍ଦୁର କାର୍ଯ୍ୟରେ ହୋଇଥାଏ

ସାହୁଙ୍କର ଭୂଦାରତା ପ୍ରଶଂସନୀୟ । ଲିଖିବ
ଭିଜ ଉ ଦାରଦାରା ସାହୁଙ୍କର ମଞ୍ଜଳ କଥାର
ବରନ ଏହାହି ଦିଅନ୍ତିମୀୟ । ” ୬୫ ହିଂ

ଯେ, ମୁଁ କୁଣ୍ଡ ସାହେବ ଧ୍ୟାନ ବିଜ୍ଞାନ
ଏକ ସର୍ବ ସମ୍ମାନରେ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ ପ୍ରଦର୍ଶନ

ପାଠ ବରିଥିଲେ । ସେ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଜୀବଜଗତ
ଶାସ୍ତ୍ରୀୟାକ ଧର୍ମ ପ୍ରଗତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ କହି
ଅଛନ୍ତି କି ଅନେକ ଉତ୍ସବାଣୀଯ ଏବଂ ଜୀବ-
ଶାସ୍ତ୍ର ପାଦବୀ କା ଶାସ୍ତ୍ରଧର୍ମ ପ୍ରଗତିକଷ୍ଟର ବିଷୟ
ସେ ଚେତ୍ପୁ ଓ ଯହ କଲେ ସେ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ସହିତରେ ଅଳ୍ପକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଧାର୍ଥର ତୋର
ପାଇବ । ମାତ୍ର ଏ ବିଶ୍ୱାସର ମୂଳ ବିମୁ ନୁହେଁ
ଭାବତବାଦିକ ନନ୍ଦରେ ସେମାଜଙ୍କର ପ୍ରାଚୀନ
ଧର୍ମ ବିଶ୍ୱାସ ଦୃଢ଼ରୂପେ ଯାଗ୍ରହ ରହିଥିଲା । ଏହି
ଭାବତର ତାତା ଶର୍ତ୍ତ ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ରେ ଅନ୍ତରକାଳ ସହସ୍ର
ସାହୀର ସମାଜର ତହିଁର ବୁଝନ୍ତ ସାମ ଦେଇ
ଥିଲା । ରହ ଦାଦେବଙ୍କର ଏହି ଭକ୍ତି ଗେ
ନ୍ୟାୟ ସକାଳ ବହିରେ ସନ୍ନେଦ କାହିଁ । ପାଦର
ମାନଙ୍କର ଚେତ୍ପାର ହିଂକ ଲାହିଁ ଏବଂ ପାଦର
ନିରାକୁ ଦିପଳ ନ ଦେଲେହେଁ ସେ ପରମାଣୁରେ
ସେମାନେ ଭାବତବାଦିକୁ ଶାଶ୍ଵତ ଧର୍ମଦିଗନ୍ତ ନାହିଁ
କେଉଁଥିବାନ୍ତି ବହିରୁ ଏମନ୍ତ ଜୀବା ଯାଇ ନାହିଁ
ସେ ଅନ୍ତର କାଳରେ ସମସ୍ତ ଭାବତବାସୀ ପ୍ରାଚୀ-
ଯାକ ହୋଇଯାବେ । ବରଂ ଶିଖାର ପ୍ରମାଣ
ସଙ୍ଗେଁ ଲୋହଙ୍କର ସୁମର୍ମ ପ୍ରତି ଅନ୍ତର ନାହିଁ
ଥିଲା ।

ବଜ୍ରପ୍ରାଦେଶିକ ସମିତିର ଲାଭ ଅଧିକେତ୍ତା
ମେଦିନୀପୁରଠାରେ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସଙ୍ଗରେ
ଅଞ୍ଚାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୌଳିକ ଅନୁମତି
ବା ଏମ ଗୋଟିଏ ବାର କଥା କହିଥିଲେ । ଉତ୍ତର
ମର୍ତ୍ତ ଏହି କି ହେବେକ ଭାବରେ ଲଂଘନ ମନ୍ତ୍ରରେ
ବରନ୍ତି କି ବିଲ୍ଲାବ ଏବଂ ଭାବକର୍ତ୍ତର ତୁଳନା
ସ୍ଥାନରେ ଦିଲା ହରିଷ ପଣ୍ଡା ଚତୁର୍ବୀ ଓ ଯୁ-
ସୁକ ପ୍ରସ୍ତରରେ ମେଦିନୀମାନଙ୍କର ସହାନୁଭବ
ଥାଏ, କାରଣ ସେମାନେ ହରିମାନଙ୍କ ପରିପାଦା
ପଣ୍ଡାରେ ଆଧିବେ ଥାଏ ମାତ୍ର ଏହି ଆବଶ୍ୟକତାକୁ
ଅଟେ ଏବଂ ହରିମାନଙ୍କରୁ ଦେଖିଲା
ମାନଙ୍କର ବିବରଣୀର ଚିତ୍ରା ଏପରି ଦେଖିଲା
ମୁସଲମାଦକ ପରିରେ ଅଶମାକ ପରିତ
ଥିଲେ । ପ୍ରକରରେ ଦୁଃଖମାନମାନେ ବିଜିତ
ହିଲୁଛିଠାରୁ ଜିଲ୍ଲା ନହିଁ ମାତ୍ର ଧନରେ
ବୋଲି ପଣ୍ଡା ହେବା କାରଣ ହିଲୁଛି
ସିରାର ବ୍ୟପ୍ତ ଲୋଗାର ପାରୁ କାହାକୁ । କିମ୍ବା
ଏବଂ ଭାବରେ ଏକ ସମୟରେ ସରଳ ଦେଖିଲା
ପଣ୍ଡା ମୁସଲମାନଙ୍କ ପରିରେ ଅର୍ଥ ସହିତାକୁ
ଦେବ କାରଣ ସେମାନେ ଆଜେ କଷି ଏବଂ
ଦେଇ ପାରିବେ । ମାତ୍ରମାତ୍ର ସାହେବ ଏବଂ
ମୁସଲମାନଙ୍କର ପ୍ରକାଶ ଅନୁରକ୍ତ

ପ୍ରବାଦ କରିଅଛନ୍ତି ସମେହ କାହିଁ ଏହି ତଥି
କମଳେ ସେ ଧଳ୍ୟବାଦର ପାଣି ଅଗ୍ରନ୍ତି ।

ବ୍ୟକ୍ତିଗତିର ଉଦ୍‌ଦେଶ ।

ପ୍ରାଦେଶିକ ନଳେଗର ବିରୁଦ୍ଧ ସମୟରେ
ଯାତ୍ରାର ମଧ୍ୟସୂଚକ ଦାସ ଯେଉଁ ବିକ୍ରିତା
ବର୍ତ୍ତମାନେ କହିଲେ ସରବାରୀ କାଗଜର ନଳକାଳ
ମିଶ୍ରଗତିର ଲାଙ୍ଘନି ନଳକାଳ ସମୟରେ ପ୍ରସ୍ତାବ
କରୁଥିଲେ କି କଳ ବେଳକରେ ଯୋଗ୍ୟ ନଳକାଳ
କରୁଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ମର୍ତ୍ତମାକ୍ ଯେ-
ମର୍ତ୍ତମାନେ କଳକାଳ କରିଛି ସେମାନେ ଭଲ ଲାଙ୍ଘନି
କାଣିବାରୁ ଧରେବ ଭଲ କରିବି ଏବଂ
ସେହିମାନେ ମୁକ୍ତାବିଲ୍ କରିବି ସେମାନଙ୍କର
କଷ୍ଟରୀ ନଳକଳିବିଷକ୍ତତାରୁ ଅଧିକ ନହେ ।
ଯତରଙ୍ଗ ଅଧିକ ଯୋଗଲେକ ଭରିବା ଏକ
ଲେଖିବା ଭଲ ବ୍ୟବହାରବ୍ରାତ ଭଲ କାର୍ଯ୍ୟ
ଯୋଗରିବା ବାହୁମୟ ଅଟେ । ଆମେମାନେ
ଏଠା କଲେକ୍ଟରୀ ଓ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କେବେ
ଲାଙ୍ଘନି କାଗଜର ନଳକାଳ ବେଳେ ଯାଦା
ଦେଖିଥିବୁ ତହିଁରୁ ଧଳାୟରେ ବହପାଇଁ
ସେ ମଧ୍ୟବାହୁକର ଉଚ୍ଚ ସର୍ଥାର୍ଥ ଅଟେ ଏବଂ
ସେ ଏ ବିଷୟ ଗର୍ବମେଦ୍ୟକୁ ଛାତ କଲାର
ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଧନ୍ୟବାଦର ଧାରି ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କଲେକ୍ଟରୀ ଜଳ ପ୍ରକାଶ
ହାବିମମାନେ ମଳୋଯୋଗୀ ହୋଇ ଯୋଗ୍ୟ
ଅମଲ ବାକିରାଶିକୁ ମୁକ୍ତାବିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନସ୍ତିକୁ
ଦେଇ ଏବଂ ଶ୍ରୀଆକଷରମ୍ୟକୁ ନଳକଳବିଷୟ
ବିଭ୍ରାତରେ କି ରଖିଲେ ଏ ଦେଖ ସହିତରେ
ପଣ୍ଡାଥିକ ହୋଇଗିବ । ଲେଖିବା କଳିହାର
ନଳକାଳ ଅତ୍ୱର ଉତ୍ସମ ବାରଣ କହିଲେ ମହି-
ନୟ କିବିମାନେ ଧର୍ମ ପଢିଯିବେ ।

ଅଜିବାଲ ୧୦ କଲେହିରୁ ମହାପଳ
ଆକାଶୁ କବଳ ପାଇବାର କଷ୍ଟ ଅଣ୍ଠା କବଳ
ତାରୁ ତାହା ଅନେକ ପଛମରେ କଳ ପାଇଁ
ଥିଲା । ଏ ୧୦୧୯ ନରେ ଖଣ୍ଡେ କବଳ
ପାଇବା କଠିନ । ଆମେମାନେ ଏ ବିଷୟ ଏଥୁ
ତୁମେ ସଂପ୍ରଦ୍ୟ ଜଣାଇଥିଲୁ । ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ
କାନ୍ଦିଲୁ ସେ କଥା ଜଣା କାହିଁ । ନୋହିଲେ ସେ
କାନ୍ଦିଲେ କାନ୍ଦିଲେ କାନ୍ଦିଲେ କାନ୍ଦିଲେ
ହେବଳ ନକଳ ସିଦ୍ଧ୍ୟରେ ଅମଳାଳ ଥିବାରୁ
ଲେବେ ଏ କଷ୍ଟ ଭୋଗ କରୁଥିଲାନ୍ତି । ସବୁ
କାର ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଏହି ବେଳ କବଳ ହେ-
ବାର କିମ୍ବା କରିଥିଲାନ୍ତି ମାତ୍ର ସେବେ କିମ୍ବା
ସମୟରେ କବଳ ହେଲ ତ ପାଦଲେ ତେବେ
ଏହି ନେବା ଉଚିତ କି ? ନକଳିତୀ ଗୋଟିଏ
କିମ୍ବା ନଦେହି ତାହା କେବଳ ଲୋକଙ୍କର

ସୁଜଧା ନିମନ୍ତେ ହୋଇଥାଏ । ମାତ୍ର କବଳ ଦେଇ
ବାରେ ଯେବେ ବିଲମ୍ବ ହେଉଥାଏ ସରକାର-
ଙ୍କର କେବେ ଲାଇ ଟ ଲୋକଙ୍କର ତେବେ
ଯତି ହେଉଥାଏ । କବଳ ସିରପ୍ରାର ସୁଜନୋ-
ବସ୍ତୁ ଶୀଘ୍ର ହେବା ଅବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଅମ୍ବୋମାନେ
ଆଶା କରୁଁ ଶୀଘ୍ର ଏହା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘକର
ଦୁଷ୍ଟ ଅବର୍ଗନ କରିବ ।

ପଞ୍ଜାବ ସନ୍ଦର୍ଭକୁଳିତ ।

ପୁଲାସ ସବୁକଣ୍ଠର ନିଶ୍ଚାଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଗବ୍ରୀମେଖକର ଦୂରକ ନିୟମାବଳ ପ୍ରକଳ୍ପର
ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତହିଁର ପ୍ରକଳ୍ପର ପୁଲାସ କିନ୍ତୁ
ଶେବେ କେଜିରଙ୍ଗ ସାହେବ ଅମ୍ବାବଳ ନିଜ-
କେବୁ ପାଇଥିବାରୁ କୃତକା ଲାଗଇଥିଲା ।
ପୁଲାସ ସବୁକଣ୍ଠର କିନିପ୍ରକାରେ ବର୍ଣ୍ଣିନେ
ଯଥା (୧) ପ୍ରକାଶିତା ପରାମାର୍ବାଦ, (୨)
ପୁଲାସ ଦିଲଭକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିର ପଦେବାଦରହାର
ଏବଂ (୩) ଉନ୍ନତେକର ନେନରଙ୍ଗକର
ନିଷାରଳପ୍ରାବାର । ସମସ୍ତକୁ ଭାଗଳପୁରର ପୁଲାସ
ମୂଳରେ ନିୟମିତକାଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷା କରିବାକୁ
ହେବ । ପରାମାର୍ବାଦ ନିୟମାବଳ ପ୍ରାୟ ପୂର୍ବପ୍ରାୟ
ବହୁଅଛି । ବିଶେଷ ଉତ୍ତରଜର ମୋଖ୍ୟ କିନ୍ତୁ
କାହିଁ । ପ୍ରେର୍ଣ୍ଣମେ ସମ୍ମାନ ଦେବାକୁ ମାତ୍ର
କରିବେ ସେମାନଙ୍କ ସାଥୀ ଜୀବିବାର ହେବ
କଲିତାଗରଙ୍ଗରୁ ଅନ୍ତକା ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପମାତ୍ରା, ପାଇଁ
ମା, କଟକ ଏବଂ ଭାବାର ମାତ୍ରମେତମାକଳ
ଠାରୁ ଜାରିପାରିବେ । କଲିକାତା, ବାର୍ଷିପୁର,
ବନ୍ଦକ ଓ ଭାବା ଏହି ଗ୍ରହଣକରେ ଅବନ୍ତା
ଜୁନିଆର ଭା ୧୦ ଓ ୧୫ ରଞ୍ଜରେ ସମ୍ମାନ
ମୁଖ୍ୟ ହେବ । ପରାମାର୍ବାଦ ସେଇମାକେ ଶୁଭ
ମୂରେ ମୋରରେ ଏବଂ କୁଳୟୁଦ୍ଧ ବନ୍ଦର
କ ପାଇବେ ସେମାକେ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇବାର
ଅଯୋଗ୍ୟ ହେବେ । ଅବଶ୍ୟକ ପରାମାର୍ବାଦ
ବ୍ୟକ୍ତିକ ମଧ୍ୟରୁ ସେ ଗ୍ୟାତାର ଭାଲିବାରେ
ହେଉଁ ବାହାରିଲେବର କମ ଉପରେ ଥିବ
ସେମାକ ମଧ୍ୟରୁ ମୋରରେ ସେଇରେ କାର୍ଯ୍ୟ
ଆଲ ଥିବ ତହିଁର ଦୂର କୁଳୟୁଦ୍ଧ ନିୟମିତ
ଏବଂ ଅପର କୁଳୟୁଦ୍ଧ ପୁଲାସ ଦିଲର ଯେଉଁ
ମାକେ ପରାମାର୍ବାଦ ଦ୍ୱାରା କୋଳଥିବେ ସେମା-
ନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ନିୟାନିବ । ମେମାକେ ୨୦ ପଞ୍ଚାଶ
କଲାପୁରର ପୁଲାସ ଟ୍ରେଳିଂକରେ ପଡ଼ିବେ
ଏବଂ ସେତୁରୁ ଯୋଗ୍ୟତାର ପାଇଁ ପିନାଟ
ପାଇଲେ ଦୂରକର୍ଣ୍ଣ ଶିକ୍ଷା କବିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟମିତ
ହେବେ । ବର୍ଷାରରୁ ସେବେ ମେମାକେ
ଯୋଗ୍ୟ ହେବେ ତେବେ ପଞ୍ଚମଶତାବ୍ଦୀର ସବ-

ଲକ୍ଷ୍ମେନ୍ଦ୍ର ନିସ୍ତର୍ଣ୍ଣ ହେବେ । ଲଂଘଳା ଜ
ଜାଣିବା ଲୋକଙ୍କ ପୁରୁଷା ମନ୍ଦାଗେ ପୁଲାସ ଟେକିଙ୍
ପୁଲରେ ଲଂଘଳା ଏକ ଦେଖାଯୁ ଲବ୍ଧୁକଣାରେ
ଶିଖା ଦୟାରୀବାର ବନ୍ଦୋନସ୍ତ ହୋଇଥିବା ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ଶତାବ୍ଦୀରେ ପାଠକମାଳେ
ହେଉଥିବେ ସେ ପୃଷ୍ଠାଘର ଏହା ପ୍ରତିଯୋଗିତା
ପଣ୍ଡା ଉପରେ ଛର୍ବର ନ କର ଅକ୍ଷୟମରେ
ସବୁଲୁଣ୍ଡେକୁର ବାର୍ଷିକ ସତାବେ ଲୋକ
କେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥିଲୁ ମାତ୍ର ସଂଖ୍ୟାରେ
ଦ୍ଵିତୀୟ ଦେଶ ବାହାର ଲୋକଙ୍କ ଦାର ଅଧିକ
ଏବଂ କେବଳ ସତାବ୍ଦୀ ଓ ସତାବ୍ଦୀରେ ଲୋକ
ମାଳେ ପ୍ରାର୍ଥନେଇ ପଣ୍ଡା ହେବାର ଅନୁମତି
ପାଇବେ ।

ଆମ୍ବନା ରଥ ଯାତ୍ରା

ଭାବୁଳ ପଞ୍ଜି ରା ଅନୁଷ୍ଠାନି ଆଶାତି
ମାସ ରା * ରିକ୍ଟ ଓ ଲିଂଗଳ କୁଳ ମାସ
କା ୧୮ ରିକ୍ଟ ମନେଲବାର ଶ୍ରାବନକୁଥୀ ମହାପୁରୁଷ-
କବ ଜ୍ଞାନଶ୍ରୀର ରଥଯାତ୍ରୀ ହେବ । ମାତ୍ର କଲିବ-
ାର ବୁଦ୍ଧ ପ୍ରେସ ଏବଂ ଶାବମଧୁର ବଜଳା
ପାଞ୍ଜ ମାନୁଷରେ ଶାବଶ ନାସର ପ୍ରଥମ ଦିନ
ଅର୍ଥାତ୍ ଲଂବଙ୍କ କୁଳର ମାସ ରା ୨୭ ରିକ୍ଟ
ବୃଦ୍ଧବାର ଜ୍ଞାନଶ୍ରୀର ଯାତ୍ରା ହେବାର ରୋଧ
ଅଛି । ବଜଳା ପାଞ୍ଜ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ତେବେଳ
ବିଶୁଦ୍ଧ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପଞ୍ଜି ରା ଭାବୁଳ ପଞ୍ଜି ରା ସଙ୍ଗେ
କେବଳ ହୋଇ ଆଶାତି ମାସ ରା * କରେ ରଥ
ଯାତ୍ରା ହେବାର କୁଳର କରିଥିଲୁ । ରଥ
ଯାତ୍ରା ପୁରୁଷେ ତୁମ ଶାର୍ଦ୍ଦର ସବ୍ର ପ୍ରଥମ ଯାତ୍ରା
ଅଚେ । ଏ ସମୟରେ ସେବେ ଯାହିଁ ସମାଜର
ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟ ଅନ୍ତର କୌଣସି ସମୟରେ ରେତେ
ହୃଦୟର ଯାହିଁ । ସତି ଏ ସମୟରେ ବଜଳାର
ଯାତ୍ରା ବିଶେଷ ହୃଦୟ ଏବଂ ବୈଳ ବାର
ପଟ୍ଟିବାରୁ କମାଗତ ଯାତ୍ରା ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଦେଉ
ଅଛି । ଏପରି ପ୍ରତ୍ୟେ ଭାବୁଳ ପଞ୍ଜି ରାରେ
ମତ ଦେବ ବିଦେଶୀ ଯାଦି ମାନୁଷ ପଞ୍ଜିରେ
ଆଜିନ୍ଦ୍ରିୟ କଞ୍ଚକର ସଦେବ ଯାହିଁ । ଏହି ହେତୁ
କଲିବାର ‘ବଜଳାଯାତ୍ରା’ ରାତର ସମାତ ପଦ୍ମ
ପୂର୍ବକୁ ଏ ବିଷୟ ମୀରଂଶୁ କରିବା କାରଣ ସବ୍ର
ସାଧାରଣକୁ ଅନୁବେଦ କରିଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ବେମା-
ନେ ଏକାନ୍ତ ଅଶ୍ଵା କରୁ କି ସହସୋରିକର ଏ
ଅନୁବେଦ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ସହସ୍ରାଧାରଣ ଉପରୁ
ହେବେ । ବାସ୍ତବରେ ସେବେ ରଥ ଯାତ୍ରାର ୧୦ କି
ଲିମ ଲାଞ୍ଚ ନ ପାଇ କେବେ ଯାହାର ପୂର୍ବକୁ ଥିଲୁ
ଏକ ମାସ ସବ୍ରରେ ପଡ଼ିବହିବେ ଅଥବା ପରେ
ଅଛି ଯାତ୍ରା ବେଳୀ କ ପାଇବେ, ହେବେ କଢ଼
ହୁଅର ବିଷୟ ହେବ । ଅମ୍ବେମାନେ ହେତୁ

ଅଛୁ ଯେ କୁଣ୍ଡଳ ସାହାର ମାସ ଛିନ୍ଦ ନିଶ୍ଚାନ୍ତ
ଦେଖି କରି ମତାନ୍ତର ଘଟି ଗାହୁ କେବଳ
ବୌରମାସ ଗଣନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଡେଇଥା ଓ
ବଜାଲାର ମତ ଜିନ ଥିବା ଦେବୁ ମତବେଦ
ଦିତ୍ୟଥିର । ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁ କାରଣକୁ ବଜାଲାରେ
ବୌରମାସର ପ୍ରଥମ ଦିନ ଡେଇଥାରେ
ସେହି ମାସର ଶ୍ଵେତ ବା ଶ୍ଵେତ ଦିନ ବୋଲିଯାଏ
ସେହି କାରଣକୁ ଏ କର୍ତ୍ତା ବଜାଲାରେ ଥିବାରୁ
ମାସ ଏବଂ ଡେଇଥାରେ ଶାବଣ ମାସରେ ମଳ
ମାସ ପଢିଥିଲୁ । ପୂର୍ବୀକର ଏକ ବନ୍ଦିରୁ ଅଳ୍ୟ
ବନ୍ଦିରୁ ସଂକଳନ କରିବାର ଦାଳାନ୍ସାରେ
ବୌରମାସ ଗଣନା ହୁଅଇ । ଯେଉଁ ଦିନ ଦିନରେ
ବା ଘଟିରେ ସଂକଳନ ହୁଅଇ ଉତ୍ତଳରେ
ସେହି ଦିନ ମାସର ପ୍ରଥମ ଦିନ ଗଣନା ହୁଅଇ
ମାତ୍ର ବଜାଲାରେ ହିନ୍ଦ ସଂକଳନ ପୁଣେ ଉତ୍ତଳ
ପରିଷକ ଏବଂ ବନ୍ଦିସଂକଳନ ପୁଣେ ଅନ୍ତର ଏବଂ
ଦିନ ଉତ୍ତଳରୁ ମାସର ପ୍ରଥମ ଦିନ ଥିଲୁ ମାସ ।
ଅତ୍ୟବି ଡେଇଯା ଓ ବଜାଲାର ବୌରମାସର
ଦିନ ଗଣନାରେ ସାଧାରଣାରେ ଏବଂ ଦିନ ଏବଂ
କେବେକୁ ଦୂର ଦିନ ଅନ୍ତର ଥାଏ । ପୁଲରେ
ସେଉଁ ବୌରମାସରେ ଦୂରଟା ଅମାବାସ୍ୟା ପଢି
ଯାଏ ସେହି ମାସରେ ବନ୍ଦିମଳ ମାସ ହୁଏ ।
ଏଥକୁ ଏକର୍ତ୍ତା ବନ୍ଦି ଥିବାର ହୁଏ କାହାର
ଦିନ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଦିନ ସେମାନାର ଆର୍ଦ୍ର ଗୋଟିଏ
ଅମାବାସ୍ୟା ପଞ୍ଚିକ ସ୍ତରରେ ଆଶ୍ରାମ ମାସରେ ମଳ
ମାସ ପଢିବା । ମାତ୍ର ଉତ୍ତଳ ପଞ୍ଚିକ ମତେ ଲିଖିତ
ସୋମବାର ଅମାବାସ୍ୟା ଶାବଣ ମାସର ପ୍ରଥମ
ଦିନରେ ଏବଂ ତହିଁ ଉତ୍ତଳରୁ ସେହି ଶାବଣ
ମାସ ଦିନ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଅନ୍ତର ଅମାବାସ୍ୟା ପଢିବା ।
ସୁଦିର୍ଘ ଉତ୍ତଳରେ ଶାବଣ ମାସରେ ମଳ ମାସ
ହେବ । ବଜାଲାରେ ଥିବାର ମାସ ଦିନ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଏବଂ ଉତ୍ତଳରେ ଶାବଣ ମାସ ଦିନ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଶେଷ ହେବ । ଅତ୍ୟବି ବଜାଲାର ଗଣନାନ୍ସାରେ
ଦୋଆହୀ ଦେଲେହେଁ ଯେ ପୁଣେ ଉତ୍ତଳରେ
ଗାହା କି ହୋଇ ଦୋ ଶାବଣ ପଢିଥିଲୁ ଏବଂ
ଶାବଣକାଥ ମହାପୁରୁଷର ସମସ୍ତ ସେମ୍ପୁ ଉତ୍ତଳର
ପ୍ରଚଳିତ ଗଣନାନ୍ସାରେ ସମ୍ଭାବିତ ହେଉଥାଏ
ସେ ପୁଣେ ଏ କର୍ତ୍ତା ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ନୂତନ
କଳେରେ ହେବାର ସେମ୍ପୁ ଦାଟୁ କାହିଁ ଏବଂ
ଶାବଣ କାହାର ଉତ୍ତଳ ପଞ୍ଚିକ ଅନ୍ତରାଳେ
ଅଶାକମ୍ପି ଏ କି ନାହିଁ ଉତ୍ତଳ ମାସ କାହିଁରେ
ମଙ୍ଗଳବାର ଦିନ ହେବ ଏବଂ ଗାହା ବଜାଲ
ପାଞ୍ଚ ଅନ୍ତରାଳେ ଶାବଣ ମାସ ଦିନ କିମ୍ବା
ଉତ୍ତଳ ତା ଏ କି ନାହିଁ ଉତ୍ତଳ ପାଞ୍ଚମିରେ

ମତେ ହୋଇ କି ପାରେ । ଶ୍ରୀଗୁଣେଶ୍ୱର
ଷେଷର ସଂଶୋଧନାକେ ମଧ୍ୟ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରି
ଅଛି ଏବଂ ଏଥିରେ କାହାର ସଂଦେହ କରିଲାଜ
କୌଣସି ଦେବୁ ନାହିଁ । କିମିତରାର ବିଜ୍ଞାବାସୀ
ପରିକାରେ ଏ ବିଷୟର ଅନ୍ତେକିଳଙ୍କ ଉତ୍ସବ
ହୋଇ ଥିଲା ପ୍ରତ୍ୟେକେ ତହିଁର ସଙ୍ଗାତକୁ
ଏକାନ୍ତ ଅନୁଶେଷ ହେ ସେ ଅନୁଶେଷ କରି
କାହାରଙ୍କ ପାଠକ ମଣ୍ଡଳିଙ୍କ ଜାଗିବା ବାରାଣ୍ସି
ସାଥେ ପରିକାରେ ଏ ବିଷୟ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ।

ପାଦ୍ମାର୍ଥିକ ସମାଚ ।

ବିଜ୍ଞାନାମ୍ଭଳେ ।

ହେଉଥିଲା କିନ୍ତୁ ଏକମଧ୍ୟ ପ୍ରଦୀପରେ ଦେଖିବାରେ କେବଳ ଘର-
ବସନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଷ୍ଠା ଦାରୁ ଅଭିନ୍ଦନ ପ୍ରଦୀପ ଦାସ ଅବାଜା
କିନ୍ତୁ ମାତ୍ର ୫୫ ଦିନରେ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବାରେ କେବଳ

ମୁଣ୍ଡବର ରେଖ ମାତ୍ରକୁ ଏ ଦେଖ ପଲଜିଲୁ
ମୌଳିକ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ମନ ଦିଇ ଗଲାକ ସହି ମଧୁମୀରେ
ଅବସ୍ଥାରି ହେଲେ ।

ଅଛୁବୁକଲ ତେଣେ ମାଟ୍ଟିକୁ ଓ ଜେ
ଦାରୁ ପୁଷ୍ଟିକଳ ମୋରିବି, ଅହିଥାଳ ସର୍ବ
ଜନମିଳିଗାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ନୟତ ହେଲେ ।

ତୁମର ବଳେକଣ୍ଠ ସ୍ଥାନ ପ୍ରଧାନ ଶିଖକ ହାତ
ଶାଖାପଦରତ୍ନ, ବସୁ ଗୋଧୁର ବଟକ ଲେଖନକଥା ବଳେ
ଜର ପ୍ରଧାନ ଶିଖକ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ । ଏହି ବଳେ
ର ପ୍ରଧାନ ଶିଖକ ହାତ ଦେଖାଯଦକୁ କୃଷ୍ଣ ଗୋଧୁ
ତୁମର ବଳେକଣ୍ଠ ଫୁଲର ପ୍ରଧାନ ଶିଖକ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ
ହେଲେ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପାଦମାତ୍ରିକୁ ଓ ଜୋବଲେବ
ରୁ ବାବୁ ମାଧ୍ୟବରୁଙ୍କ ମୁଖେ ବିନବ ସବୁ ମହିଳାଙ୍କର
ଅଭ୍ୟାସ ହିଲେ ।

ଶୋର୍ଷ ସାହୀଙ୍କ କୋଇ ଅବେଳିକ ମାନୁଷୀଙ୍କ
ବାହୁ ଗୋପାଳକୁ ସାଧୁର ଓ କାହୁ ପଲମଣ କୋ
ପାଦପ ପ୍ରସାଦିକୁ ପାଦପ ପ୍ରସାଦ କିମ୍ବା

ପାଦୁଳ ପ୍ରଥମ କାହାରେ କାହାରୁ ନାହିଁ ଏହାରୁ
ପାଦୁଳ ପ୍ରଥମ କାହାରେ କାହାରୁ ନାହିଁ ଏହାରୁ
ପାଦୁଳ ପ୍ରଥମ କାହାରେ କାହାରୁ ନାହିଁ ଏହାରୁ

ବାହୁ ସାମନେରୁଙ୍କ ବରା କରୁଥିଲାଏ ପାଳିଯୁ ଦୋଷିନ ହାତ
ବାଲୁରୁଙ୍କ କିମ୍ବା କିମ୍ବାର ସକାଶରୁଙ୍କ ମନ୍ଦିର ହେଲେ

ଏ ମହାତ୍ମାର ଲାଗୁ ଅଳ୍ପକୁ ଉଦ୍‌ଦେଶ ହୋଇଥି
ଦେବତା ନାହିଁ ଯୁଧକାର ଅସୁରଙ୍କର ଘର ମେଦାହ
ହୋଇଥି ମାତ୍ର କରୁଥାରେ ଶେଷ ହେଲା । ଏହା କାହାର
ସାମେତ୍ରେ ଆଜା କାହାରଙେ ବହୁ ମହି ହେଲାର ମହା
ପତ୍ରାଣ୍ତି ।

ଶ୍ରୀମତୀ କମଳାରୁଙ୍ଗାହେଠ ଏହି ଦୂରବାର ପ୍ରଥମ ଚାନ୍ଦ
ଏ କଲାକାରୀଙ୍କ ଦେଖି ଅନୁଭବ ହେଲା ।

କରୁଥିବାର ତୁମି ଏହି ହଳାଦି ଶ୍ଵେତବନ୍ଧମ ଏ ନିରବର
ଆଟି ଗୋଟାରା କରସାରକ ହୋଇଥାରେ ଯାତା ଦେଖାଇ
ଅଛି ।

ତାରଦେଶର ପିତିନ ରୋଜବାଟକେ ଯୋଗ କରିଲାଏଇବୁ
ଦେବୁ ରେଳାଗାତି ରେବାରୀ ପଢ଼ିବାର ଗଢ଼ୁ କଥା କଥା
କେ କେ କେ କେ ଆମ ହେବାରିବା କୁଣ୍ଡ ପିତିନ ।

କରା ଭାଇରେ ଦେହାପବ କାଣ୍ଡ ପଠାଇବା ଅନ୍ୟତଃ
ଦେବା ସୁଲେଖ କର୍ମମାଳ କହା ଭାଇରେ ସୂଚ ଦେବା ମୋହା
ଆଦ୍ୟତ ଦେବାର ସ୍ୱାକ୍ଷର ମିଳଇ । ଏହି ଆଦ୍ୟତ ଅନେକ
ଦେବାର ସ୍ୱାକ୍ଷର ଦୋଷାଶ୍ଚ ଏହି ପଢ଼ାଯି ଦେଖିମୋହାକର
ଏହି ଦେଖିମ ଛାରେ ବାପାକବ ଅଥ ମିଳିପୁ କରିପାର
ପାରବ । ମନୁଷ୍ୟ ମାନୁକ ସବାରେ ଏହି ଦିନ । ଏହି
ଅଧ୍ୟାତ୍ମନ ବାହୁଦୀ ?

ପ୍ରତିକାଳରେ ମହାମାନୀ ସହ ଏହା ଶେଷ
ହୋଇ ଛ ଦକ୍ଷାର ଘରୋଡ଼ରୁ ସମ୍ମାନ ମରଇ । ଦକ୍ଷାର
ସମ୍ମାନ ଯାଏବ ପଢ଼ିଲାଗାଇବୁ ମହିନାରେଥିରୁ ଏହି
ଦେଖେ ଜୀବିତମାନଙ୍କୁ ଦରନେବରେ ପଥାଇଥିରୁ । ଅଣ୍ଟ
ଦଶ ବର୍ଷ ଭାବୁର ଚିତ୍ର କ ଉଦ୍‌ବା ଏହି ପଞ୍ଜାର
ଦିଦେଖ ଫୋର ବ୍ୟକ୍ତିରୁ ।

ଏହାକବାଳ ଦୟାକର କାରଣକାମାଳଙ୍କ ତିମେର
ଅନେକବାର ତୁମା ଧରିବ ହେଉଥିବ । କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସାରତ-
ବର୍ଷରୁ ଯହା ଧରି ହେବାର କଲୋପରୁ ହେଉଥା
ଗରିବ ଯାଇ ଆହୁତି ଦେଖାଯାଏ । ଦୂରକରୁ ତୁମା କଟେ
ଦୀର୍ଘ କାଶକର ଅନେକ ଘର ଦେବ । କହିସିଲେ ତୁମୁ
କର ଯେ କୁଳ ଦେବ କୋଣକା ଥିବ ।

ଅର୍ପଣାର କୁମୁଦ ସହିତ ଅନୁଭାବ ଦେଖିଲା ଏହା
ଅଛି ଏହି ସ୍ଵରୂପଙ୍କ ମାନେବ ଯତୀ ମାତାଙ୍କ ଉଷ୍ଣା
ଦେଶ ଥାର ଦୋଷିଏ ବାତିକାରୁ ବଳିଫେରି ଦେଇ ଯାଇ
ଅକ୍ଷାର ଅର୍ପଣାର ଅର୍ପଣର ହୋଇଥାର ହୃଦୟର ନେଇଲା
ଦେଖିଲା ଜଗ୍ନାଥ ଦୁର୍ବଳ ସର୍ବ ବାତିକାରୁ ବାହୁଦାର
କାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିବିଦିଲେ ମାତ୍ର ବାତିକାର ଚିତ୍ତା ମାତ୍ର
କୁଟୁମ୍ବ ଅବସର ଦେବାର ବଳିବରେ ହର୍ଷୀରାଜମାନ ବାନ୍ଧ
ବାକୁ ଦେଖିଲାକୁ ସର୍ବଦୀ କେଇ ଘରେ । ଯେଠାରେ ବନ୍ଦାର
ଦେବାର ସମ୍ମାନ୍ୟ ବିଦେହିକୁ ହୋଇଥାର ଏହି ବନ୍ଦାର
କୈୟା ଗଲାରେ ହେବାର ଅର ଅକୁକାଳ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନ୍ତରୀ
ମାତ୍ରର ଦ୍ୱାରା ହେବାର । ସେମାରେ ବରମାନ୍ତ ବିଷ୍ଣୁଧାର
କୁଟୁମ୍ବ ।

ବିଜ୍ଞାନୀ ଅତ୍ୟକ୍ରମ ହବି ହୋଇ ଚେତ୍ୟବସାଦିକାଳ
ସହି ଥୋଲିଲେଇ ଯାଇଅଛି । ଅତି ଏହି ଉପରେ ନିର୍ମାୟ
ହୋଇଥାଏଇ । ସରବାରୀ ସାହାଯ୍ୟର ଦ୍ୱାରା ହେଉଥାଏ
ଅଛି । କୁମାଳସ୍ୟ ପଦଗର କୁମାରବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ତରଫରେ
କହିଥିବାକୁଥାଏ ସେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କେ ଅନୁଭବରେ ପରାମର୍ଶ
ଦେଇବ ।

କୁରାରାହୁ ସମ୍ବନ୍ଧ କିମ୍ବା ଯେ ସେଯାହାରୁ ମରେ ଯାଏ
ତେ କୁଟୁମ୍ବ ମହାମାତ୍ର ଦେଖିଲୁ ଏହାର ପରିପରାରୀରେ ପରିଷଳ
ପାଇଁ କିମ୍ବା ଗୋଟିଏ ବାହୁ ବେଠାଇଲୁକେ ଜିଣ୍ଠି ଗୋଟିଏ
ପରିଷଳ ବିଶ୍ଵା ଦୂରାମା ଉପରେ ବନ୍ଦିଲୁକେ ଯଦି କଥାମାରୁ
ତମିଙ୍କ କିମ୍ବା ବାରାବ କଥାରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରସ୍ଥାରୁ ଫେରୁ
ବରା ମାତ୍ର ରେଖା ପରିଷଳ କେବୁ ବିଦ୍ୟାକାରୀମାନେ ଆହୁ
ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ଯଦି ଶାଶ୍ଵତକମ୍ବାଳ କମିଶ କରେ ତାହେ କାହା
କାହାର କିମ୍ବା କରେଥିଲେ ତମା ବିଜ୍ଞାନ କରେଥାଏବା
କରେଥେ କରେଥିଲୁ କଥା ବିଦ୍ୟା କରୁଥା ଛାତ୍ର କରୁଥା

ବେଦଭୂତରେ କାହା କୁହି ଉଚ୍ଛାପ କାନ୍ତିଶୂନ୍ୟ
ଦେଖି ପଦ୍ମାର୍ଥ ଘେଲେ କସାଗାଳ ମନୀତ ଚାନ୍ଦରାଜ
କହି କୁହି କୁହି ପୁରୁଷ କିନ୍ତୁ ଏକବୋଲ୍ କରିବେଳେ ସହି
ପଦ୍ମିତ କାମିକ କେ ୧୦୦ ମା ଯାହାଏ କାଳ ବରତପ୍ରତ୍ଯେ
ହେ ଦିଲା କାହା କୁହି ତ ଦୟା ଦୟାକାନ୍ତା ଦୟା
ମାତେ ଦଳ ବରିଲେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ହେବେ । ଏ ପ୍ରଥାକ ମନ ନୁହୁ । ଯଥି କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ
ମନେ ଏ ଦୟାକାନ୍ତା ଅନବରସ କରିବେ ।

ଅମେରିକା ପ୍ରଦେଶାଧାରେ ଉତ୍ସମନ୍ତର ନିଷ୍ଠାତ ହୁଏଇ
ବିମାନ ଯୋଗୀ ଘାସିଥିବାର ବନ୍ଦାର ନିଳାଙ୍କି । ଏହିରେ
ପଢ଼ିଲୁଗିଲୁ ରେବ ବୁଦ୍ଧିଜୀବ ହୋଇଥିବାର । ସଫର୍ବିଦ୍ଧ
କୁ ଲାଗୁ କଲାର ଏହି ହୋଇଥିବାର କଥା କିମ୍ବା ।

ଦୂର ପ୍ରମାଣର ଠେଲ ସବୁ ଶକ୍ତିମାନ ଯୋଗୀ
ଦେଖି ମୋହିକମାରେ ସବଳୀର ଶାଶ୍ଵତମାନ ଯୋହାନ
କଳା କରେବା କାଳର ଘରଜାର ଦେଇଥବାର ଯେହି
ଅପ୍ରକଟିତ ଦୂରପର୍ବତ ଶମ୍ଭୁତ ବାସନ୍ତ ଏଟି ୧୦୦୦ ଫୁ
ଅପ୍ରକଟିତ ଦୂରପର୍ବତ ଶମ୍ଭୁତ ବାସନ୍ତ ଏଟି ୧୦୦୦ ଫୁ
ଅପ୍ରକଟିତ ଦୂରପର୍ବତ ଶମ୍ଭୁତ ବାସନ୍ତ ଏଟି ୧୦୦୦ ଫୁ

ପ୍ରକାଶକ୍ତି କାମାକିଳୀଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଦେଖିଲାକିର
ଦୁଇ ଶତ ମନୀ ଫେରସକାର ସମ୍ମାନ ମିଳଇ । ଟୋର୍କ୍‌
ତେବେ ବିଦେଶୀମୂଲ କ ୨୫୮୭ ଟ ପଢ଼ିମଧ୍ୟ ଅର୍ଥେବି
ଅର୍ଥକୁ ପଢ଼ିଲାକିର ଦୁଇ ଶତ ଦେଖା ଅଛେ । କ ୧୯୨୨ ଟ ଏବଂ
ବିଦେଶୀ ମତିମାଳକିର ଦୁଇ ଶତ ସମ୍ମାନଶାଲାରେ । ହେଠାତେ
ଅର୍ଥରର ପଥ ଏହି ଅଳ୍ପ ଅନୁଭବରେ ପଡ଼ିବା ଓ ଉଲଗଣ୍ଡା
ର ଅନ୍ଧକାର ଏଥିର ପ୍ରାଞ୍ଚନ କାରଣ ହୋଇ ଦିନିକ୍ ଛୋଇ
ଅଛୁ । ଉଲଗଣ୍ଡାକୁ ବର୍ତ୍ତିତିମାଳକେ ଏଥର ପ୍ରଦେଶକୁ
ଦିଲାକାର ଦିଲାକାର ହେବେ । ବ୍ୟକ୍ତିମାଧ୍ୟ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧ
ଅଧିକ ଦେବା କହାଯି ଶର ଲକ୍ଷଣ ଦିଲା ।

କେଳାନାଳ-ସମାବ୍ସୁଦ୍ଧି ।

ଏହି ତ ସେ କରନ୍ତ ମାଥ ରାଖି ଦୁଇରେ ଲଙ୍ଘନ କରି
ଡେଣ୍ଟ ପ୍ରଗୋ ବଣିଆଳ ମୌଳି କଲେଇ ଯଦରକରି
ମହାମାନିକୁହି ଏହି ବୃଦ୍ଧ କରନ୍ତ ମୌଳି କରୁଥିଲେ ।
ଏହି ବୃଦ୍ଧଙ୍କୁ କିନ୍ତୁ ପ୍ରେଷ କରିଲେ । ଡେବାକାଳ,
ଚିରାଥ, ବନବା, ଅଠମତ, ବୋମତା, ଓ ଶୁଣେଇଲୁ
ଦେବମାନେ ଦେଖାଇ ଆପିତଳ । ଏହି ଶତ ସାରାରୁ
ମୁଣ୍ଡ ହୁଏଇରୁ କରୁଥିଲେ । ଏହି, ଏହି, ଉତ୍ତମା ଓ
କରୁନାନ୍ତିର ଦେବମାନଙ୍କୁ ଅନୁଭବ କରିଲେ କରି ପାଇ
ଥିଲା । ମୌଳିର କଲେଇ ଓ ଦେବମାନଙ୍କର କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କାର ରତ୍ନ ଚର୍ଟଫୋଲିୟେ । ଯାଇ ଯଥ ଦୂରଦୂର, ଯଥିଥି
ପହଞ୍ଚା ଓ ଦୂରଦୂରେ ଏହିପରି ଥୋଇଥିବା । ଅଗମାନରେ
ସୁଶୋଭା ମେନେଜର ବାକୁ ଶା ବାସନତାର ଲାଘୁକ
ମହାମାନିକାର ଗୋଟିଏକ ମୁକଦ୍ଦେବକୁ ହେଉଥିବା
ମୌଳି ଗୋଟିଏକ ହୋଇ ଥାଇ ।

କରୁଥେ ବସନ୍ତମୁଦ୍ରା ଚନ୍ଦରପାତ୍ରିପତ୍ର ଲଙ୍ଘନ ହସାଇ
ନୀରାହି । ମାତ୍ର ପଣ୍ଡାରିତଳ ହୋଇଥିଲେ । କାଳାତମାନର
ଶତାବ୍ଦୀମଧ୍ୟରେ ଅବ୍ୟାଧି ହେଲା କେବେଥା । ଯାହା ଦୂରାତ୍ମକ
ଏହି କାହିଁ ହୋଇଥିଲା ।

ବେଳେ ଦେବ କହୁଣ୍ଡିଲୁ
ବେଳେ ଦେବସାମା ଶମନକମୋହଳ ଉଚ୍ଛବିକ ସ୍ଵରୂପୁୟ
ହୋଇଯାଇଥିଲୁ । କୁଠିନ ନାହିଁ କରା କିମ୍ବିତ ହୋଇଥିଲୁ ।
ଅଧୀମାନଙ୍କ ମନ୍ଦିରରୀତିର ମହାବିଜ୍ଞା ବରତକୁ ଦସକମାନି
ହୋଇଥିଲୁ ଏହି ଗୋଟିଏ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉ ହୁଏ ।

ଆମାରେ ସର୍ବାଦୀ କବିତାରେ ଉପରେ ଯମନେ
କରୁଥାଏ ହେବାକ କରୁଥ ମାତ୍ର ଗା ଏ କବିତ
ପାଇସୁଳ ପୁରାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସରବରତାର ଶେ କୃତ୍ସମ୍ପଦ
ମାରନୁ କେଇ ଏହି ସମ୍ପଦ ସରବରତାର । ମେହନତର
ନିହାୟ କଲାଙ୍କ ଅନ୍ତରୀତ୍ତ କୁରୁର ତୋଳାରୁ କେବଳମନେ
ଅକଳୋକ୍ସମ୍ଭବ କହିଛି ଶଳୀ ତୋଳାରୁ ଶଳୀର ବଳେ
ପୁରୁଷରମାନେ ସେମାନିର ମାତ୍ରକହାନା ହିନ୍ଦରେ ଏହି
କହା କେବଳ ହୀରାବ ଦେଖାଯାଇବାର କବିତାର କହାନେ
ମାନେ ଦିଲେ ।

ବୁଦ୍ଧ ଓ କାନ୍ତିରୀର ପରମାପାଠ ଓ ଅଳ୍ପ ପରମା
ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ମହାଭାବ କହିଲା କମଳ ଜଗନ୍ନାଥ
ଚନ୍ଦ୍ର କାର୍ତ୍ତି ଦୂଷଣ କ୍ଷେତ୍ରଧର କାନ୍ତିରୀରଙ୍କ
ଶରୀର ଦେଖଇଥିଲା । (ସହଗର ଦୟା ଏହି ସେ ଲକ୍ଷାରେ
ଦେଖିଲା ଏହା ଯେବେଳେ କରିଲା)

ଅମ୍ବ ପଚାଳ କୁମିଳଙ୍କ ତେଲ ନ ଦିକାରୁ ଜଗବିଲେବା
ନିର୍ମଳଙ୍କ କକ୍ଷ କାହା ତେବେଥିବା ।

କାହିଁ ବନ୍ଦିକାଳର ପୁରୁଷଙ୍କ ତ ବ୍ୟେକାଳ ପରିଷ୍କାର
ହୋଇ ଦିଲା ଏ ସତର ରେ ଶୋଭିତ ହୋଇଥାଏ । କିମ୍ବା

ପ୍ରେରିତପତ୍ର

ପହଞ୍ଚେରକଙ୍କ ମରାନିଦ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ବେମାତ୍ର
ଦାଢ଼ୀ କୋଡ଼ିଁ ।

ମାନ୍ୟବର ଗ୍ରୟାନ୍ଟ୍ ଉତ୍ସଳପିତା ସଖାଦିକ
ମହାଶୟ ସମୀପେଣ

ମହାଶୟୁ ସମୀପେଷ

ମହାଶ୍ରୀ

ଲକ୍ଷ୍ମୀବେ ଅପଣ ଅହିତ୍ୟ ଗାଉଳ ରକ୍ଷଣ
ଶୟା ସ୍ଵର୍ଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ମାଦନୀୟ ସ୍ଵମୁଖେ
ଅନୁକୂଳ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରି ଏହି ଲକ୍ଷ୍ମୀବେ
ବାମଶ୍ରାର ସ୍ଥରୋଗ ସ୍ଵଦେଶ ହିତେଷୀ ଯୁଦ୍ଧ
ଶକ୍ତି ଶ୍ରମାନ୍ ସର୍ତ୍ତନାନ୍ଦ ଦେବ ମହୋଦୟଜୀବ
ଭିକୁ ହୁଲର ବିଦ୍ୟ ନିଧାନାର୍ଥ ଛନ୍ଦବର୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ମାସିକ ଟ ୫ ୦ ଟଙ୍କା ଦାନର ଉତ୍ସେଖ କରି ଆମ୍ବା
ମାକଙ୍କର ବୃତ୍ତଜୀବ ଭୂକଳ ହୋଇଥିବାକୁ ।

ଏହା ବୋଲିବା ବାହୁଦ୍ୟ ସେ ପ୍ରୋକ୍ତ ବିଷ୍ଣୁ
ସାହୀୟରୁ ଶାନ୍ତିକଷ୍ଟର ଦୂରକର ମୂଳୀତୁଳି
କରିବା ହୋଇଥାଏ । ଏଥର କିଞ୍ଚିତାର୍ଥ ହିରିପରି
ଅମୃତାଙ୍କ ଦେଖିବେ କିବାନ୍ତୁ ହୁଏଇ । ପୁରା
ଶୋକ ବାମଣ୍ୟାଧିକ ଶାନ୍ତିକଷ୍ଟ ସବ ସୁତୁଳ
ଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କର ଅନୁମତି କ୍ରମେ ଏ
ଦାକ ଦିଅଯାଉଥାଏ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଆଜିନର ସହିତ ଜଳା
ଦ୍ଵାରା ପେଣ ଗଲା, ସଙ୍କାର୍ତ୍ତମାର ଅବସ୍ଥାମେ ଏହି
ଏହି ସାଧାରଣଙ୍କର କହୁ ସମ୍ମାନର ସ୍ଵଦେଶକ
ପ୍ରତି ଅଠମଟି କର ପ୍ରବାସ ଯତ୍ନସ୍ଥି ମହାନଙ୍କ ଏ
ମହେନ୍ଦ୍ରଦେବ ମହୋଦୟ ଶଂଖର ବିଦ୍ୟାଲୟର
ଉପକରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତାବି କିମ୍ବକରକାନିମିତ୍ତରୀଣ୍ୟା
କିମ୍ବକରଣ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସ୍ଵା
ଗୃହ ନିର୍ମାଣଯୋଗୀ କାଣ୍ଡ ଦେବାପାର ମଧ୍ୟ
ପ୍ରକଳ୍ପିତ ହୋଇଥାଇଛନ୍ତି । ଏହିକାଳମାର୍ଗ ଆମରତ୍ନ
ରାଜ ବିଦ୍ୟାଲୟର ପ୍ରତ୍ୱତ ଉପକାର ସାଧନ
ଉଥାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ମହାରାଜଙ୍କର ଲୋକପ୍ରତି
ଏ ମହାରାଜଙ୍କର ଅବଳ୍ୟ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି

ଅକ୍ଷୁର ବିଜ୍ଞାପନ ସେ ହିନୋଳର ଦାନଣ୍ଡି
ଘଜମଦୋବୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁହନିର୍ମାଣାର୍ଥ ଟଙ୍କ
ପ୍ରସ୍ତରକା ପ୍ରଧାନ କରିଥାଏନ୍ତି । ଏଥିଲି ଦ
ଦ୍ୟାଳୟର ତତ୍ତ୍ଵପରିଚାର ମାନତୀୟ ଘଜମଦୋ
ହସକ ନିରାମିତ କରିବାକୁ ଶୁଣି ।

କଲେବ- ମହାଶୟ

ବଜକୁମାର ମାତ୍ରକର ରଂଗ
ଶିଶୀର ଫଳ ।

ବାହା ଦୁଃଖକୁ ହୁଏ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଡାକ୍ କିନ୍ତୁ
ପ୍ରାୟ ଅର୍ଜ ଶବ୍ଦର ଅଗ୍ରତ ହେଲା
କେବଳ ଥେହ ବିଶ୍ୱାସ ଦୂର କରିଥିଲୁ ଅଛି
କବର ଲୋକେ ଏହବାର୍ଷରେ ସାକାର
ବରୁଆର୍ଥି ଯେ, ଡାକ୍ କିନ୍ତୁ ସେହି ସମୟ
ବୈଶର ଏହମାତ୍ର ମହୋରଷ !

ପାପର ବା, ଗରନ୍ତର ବା, କାନ୍ତର, ଦଗ୍ଧ-
ନର, ବାଣୀ, ନାଲିବା, କାର ଓ ମୁଖର୍ଜରର
ବା, କେବର ଚକାତକା ବାଗ, ହାତ ଓ ଗୋ-
କୁରକର ଚମଶତବା, ଦସ୍ତବ କୁରା, ଚନ୍ଦ୍ରରୁ
ଜଳ ପଢ଼ିବା, ମୁଖଧର, ମୁଖର୍ଜିଲବା, ମସ୍ତକ
କୁଳା କରିବା, କୁଣ୍ଡିଯୀ, କାର୍ତ୍ତି, ଉତ୍ତାଦି ବୈଶର
ମହୋରଷ ! ମେହ, ପ୍ରମେହ, ପୁଲସ୍ତୁତ ଖାରୁ
ନିର୍ବତ ହେବା, ପ୍ରସାଦ କରିବା ସମୟରେ କୁଳା,
ପ୍ରସ୍ତବର ଅନ୍ତର ବା ପାପର ସ୍ଵାପର ପଦାର୍ଥ
ବାହାରିବା, କୁଳାରେ ଦାମ କୁରାକା, ମୁଖକୁର୍ର
ପ୍ରସ୍ତବର ଅନ୍ତର ବା ଅଧିକ, ରତ୍ନଶକ୍ତି ପ୍ରାକତ,
ଅଧିକରିତ ପାର୍ଯ୍ୟକଳକ, ଏନ୍ତି କି ଧୂଳକଳ
ପର୍ଯ୍ୟକୁ ଅନ୍ତରର କର ଲୋକଙ୍କର ଦୃଢ଼ବ୍ୟାପ
କମ୍ବାର୍ଥିତା !

ସ୍ତ୍ରୀବାଧୀନ ପଥା;—ବନ୍ଦୁବଜ୍ଞ, ଗୁରୁବାଳିକ
ପ୍ରସ୍ତବ ଦେବତା, ଅକ୍ଷ ବା ଅଧିକ ପରିମାଣେ
ବଜ୍ରପାଦ, ଅନ୍ତରମିତ କାଳେ ବନ୍ଦୁ ହେବା
ପରତ ବେଶରେ ଡାକ୍ କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସ୍ଵର୍ଗ
ଡାକ୍ କିନ୍ତୁ ବାଦବେଶର ଅମୋଦ ଜୀବିଷା !
ସ୍ଵର୍ଗ ଶବ୍ଦରେ ଦେବତା ଏକ ବା ଦୂର
ମାତ୍ରା ସେବକ କଲେ ଶବ୍ଦରେ ନୂରକ ବକ୍ତ୍ଵ
କଣିକା ଦୁଃଖର ସବଳ ଓ ଘୁଷ୍ଟ କରେ ।

ଡାକ୍ କିନ୍ତୁ ସାଲାପାପର ବେଶରୁ ଘେରେ
ନାହିଁ । ଡାକ୍ କିନ୍ତୁ କାର ସେବ ଆପେଗା
ହେଲେ ସନ୍ଦର୍ଭର ଅଜନ୍ମର ଦୟା କଥା ।

ଡାକ୍ କିନ୍ତୁ ସେବନର କୌଣସି ବବା ଜଣ୍ମ
ନାହିଁ । ସବଳ ବନ୍ଦୁ ଓ ସବଳ ଅବସ୍ଥାରେ
ପ୍ରସ୍ତବ କରିଯାଏ । ୧ ଦୋହରା ଜୀବିଷ
ଓ ୧୫ କ ଦ୍ୱଦ୍ୱାରା କରିଯାଏ ।

ମୁଖ୍ୟ !

ପ୍ରସ୍ତବକଳଥ ଓ ୨, ୨ ଦୋହରାଥ ର ୨୫
ଓ ୩ ପଞ୍ଚ ୩, ଓ ୮୯୯ ଅନ୍ତର ପ୍ରସ୍ତବକଳଥରୁ
ଧ୍ୟାନରୁ ପ୍ରସ୍ତବକଳଥରୁ ଅଗ୍ରା, ୨ ଦୋହରା
ପ୍ରସ୍ତବକଳଥ ରେଣ୍ଟଅଗ୍ରା; ଡାକ୍ମାଧିକ ସତର
ଏହମାତ୍ର ଆପିଶାରକ । ସେଇ ଏହେଇ
ଡାକ୍କର କେତେମାତ୍ରକ । ସେଇ ଏହେଇ—

ମୁଖ୍ୟ, ବିଶ୍ୱାସ ଏହ ସିଲେନ୍

ଅର, କ, କ, ଏଣ୍ କୋ

କାନ୍ତର ବାହାର୍ଯ୍ୟ ବାହାର୍ଯ୍ୟ ବାହାର୍ଯ୍ୟ

ସୁରାର ସୌମୀନ ଦ୍ୱବ୍ୟ

ବଲବଜାର ପ୍ରଦିବ ସୁରାର୍ଦ୍ବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତବକାଣ୍ଡ
ଏଇତ, ବସ୍ତୁ କାରିଜାନାରେ ସୁରାର ।

କୁନ୍ତଲାନ

ଏହ ଟେଲ କେବି ପରିବର୍କରି କରେ
ଏହାହାର କେବିର ଶୋଇ ହୁବି ହୁଏ ଏହ
କେବି ହୃଷିତମାତ୍ରକୁଳେ ବାହା ବନ୍ଦ ହୁଏ ।
ଏହା ଅକ୍ଷ ନିର୍ମଳ ଏହ ମଳୋହର ସୁରାର୍ଯ୍ୟକୁ ।
ଏହା ବୁଦ୍ଧପାଦ ଏହ ମୁଖ୍ୟ ସ୍ଵରଭ୍ୟ—
ସୁଦୁରପାଦ କୁନ୍ତଲାନର ମୁଖ୍ୟ ଏହ ଟବା,
ସଦୁରପାଦ କୁନ୍ତଲାନର ମୁଖ୍ୟ ଦେଇ ଟବା,
ମୋଲାପବନ କୁନ୍ତଲାନର ମୁଖ୍ୟ ଦେଇ ଟବା,
କୁନ୍ତଲାନର ମୁଖ୍ୟ ଦେଇ ଟବା ହୁଏ ଗବା ।

ପ୍ରସ୍ତବ ଅଥବା ଏହେଇ ସ ।

ସବ୍ୟ ପ୍ରଥମିତ କାଳାବ୍ୟ ସବର ସୁରାର
ସାର ସବର ବିଶ୍ୱାସ ଏହ ତତ୍ତ୍ଵ ବିଶ୍ୱାସ
ଏବେଳେ ପ୍ରସ୍ତବ ବିଶ୍ୱାସରଥି । ଏଥର ସୁରାର
ମନୋମୁକ୍ତର । କାମ—ପାମେଲା, ମଲ୍ଲିଯୀ,
କାଟ୍ଟିଲା, ରଜମାରଜା, ମହିଳା, ଦେଲାମୋହ;
କାରାଇ ଧେଇ, ନରିଶ ସେଇ, ବେଶାତେର;
କୁନ୍ତଲା, ମିଶ୍ରମୁଖ; ଦେଲାକୁମ୍ପ, ପାରିକାଳ-
କୁମ୍ପ; ଲକ୍ଷ୍ମୀରାଜୀ କୋବେ । ମୁଖ୍ୟ ଏହଟିଟି
ଏହମାତ୍ର ମାତ୍ର ।

ଲାଭେଣ୍ଟର

କୁମୁଦ ଲାଭେଣ୍ଟର ଦେଇପକା । ଲାଭେ-
ର ଖେଳାଟର ବକ୍ତ୍ଵରି ଲାଭେନ୍ଦ୍ରାଜା, ସାନ୍ତିଶ
ଶାରାଜା ।

ପମେଟମ

ଗୋଲାପି ପମେଟର ଅଠଥା; ସୁରାର
ପମେଟମ ପାଇଥାର ।

ତାମୂଳୀନ

ଶାକ ସୁରାର ଓ ସୁରାର ବରିବର ଅନ୍ତର
ବାଗାର । ଗୁଣ୍ଡ ସଙ୍ଗରେ ରତ୍ନର ମିଶାଇ ହେଲେ
ଗୁଣ୍ଡ ମହିମାପତ୍ର । ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରତି ଥିଲି ଅଠଥା

ସରବତ୍ର ଅଥବା ସିରପ ।

ଗୋଲାପିକ ସବର ବାରିଥା । କୁତୁର ସବର
ବାରିଥା । ଅରେଣ୍ଡ ସବର ବାରିଥା । ପେତ
ସବର ଏକଟକା । ଗୋଲାପିକ ସବର ଏକଟକ
ଗୋଲାପିକ ।

ପ୍ରତି ଶିଖ ଦେଇପକା ।

ଏହ ଲେଖିଲେ ଜାକବାର ବା ରେଲହାର
ଜନିଷ ପଠାଯାଏ । ଭୁବନେଶ୍ୱର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ
ମହାଶଳା ଓ ଶକ୍ତା ଓ ବତ୍ତ ବତ୍ତ ପରିମାନ-
ବ୍ୟାପକାଳିକ ସବର ଏହ ଦୁଇମାତ୍ର ବିଦ୍ୱତ୍ତର
ବିଶେଷରୂପେ ପ୍ରଶାପିତ । ପଞ୍ଚକା ଓ ତାବସ୍ତ
ବିନା ମୁଖ୍ୟରେ ପଠାଯାଏ ।

ତିବାରା—

ବରତ ସ୍ବ	} H. BOSE,
୨୨୯୨ ବିହାରିର ଟାଙ୍କା	} 62 Bow Bazar Street Calcutta.

କଟକରେ “ଭଦ୍ରେଗ ସମେତ ର
ଭାଣ୍ଡର”ରେ ଓ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟି ବଜାରକ
ପ୍ରସ୍ତବ ଦୋହରାରେ ଏହ କିମ୍ବା ମେଲିବ ।

ଦୁଇଲ ପାରିକାର ବିଶ୍ୱାସକ ଲୁପ୍ତାବାର ଝର୍ଣ୍ଣ
ତଳଲିଖିତରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବୋଇଅଛି, ସଥା—

ପ୍ରସ୍ତବର ସବାରେ

ମାତ୍ରାଟର ୧୦୮

ଅଧ୍ୟମୁକ୍ତ ୨୨୯

ପୁଣ୍ୟ ଏହ ସ୍ଵର୍ଗର ୧୦୯

ମାତ୍ର କୌଣସି ବିଶ୍ୱାସ, ସେଇ ହୁଏ,
ତର୍କର ଅଣ୍ଟ ୧୦ କାର୍ତ୍ତ ଜାର୍ତ୍ତ ହେବା
ହୁଣ୍ୟ ଓ ବୁଦ୍ଧପୁର ସତାରେ ଝର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଥମ
ଅର ଦେଇବା ଓ ଦୁଇମାତ୍ର ସଥାକରେ ହେବା ।

ଅଧିକ ବିନ ସବାରେ ସୁରାର ବିନୋଦପ୍ର
ହୋଇପାରିବ ।

କିମ୍ବାପକ ମୁଖ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସକ ସର୍ଜେ ପଠାଇ-
ବାରୁ ହେବା

ଏହ ମହାଲାବତିରା ହୁଏ ବିନ ବିନାତାର ହୁଏ
ବିନାନ ପମେଟର ପଥାରେ ମୁହଁ ଓ ତୁରିତର
ହେବା

ଶାପୁତ୍ରିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ପାତ୍ର ୧

ପାତ୍ର ୨

୦.୯ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ଲୂପ ପରି ୧୦୦ ରମ୍ଭା । ୨୧ ଟଙ୍କା ରୋଷ ପରି ୧୦୦ ଟଙ୍କା ରମ୍ଭା ।

ଆଗାମ

ଟ ୩

ପାତ୍ରକେସ୍

ଟ ୨

TELEGRAM.

From the Superintendent of Puri Temple, Puri, 25—5—01.

Snanjatra and Srigundicha festivals of Jagannath come off on 2nd and 18th June next respectively as in Orissa Almanacs.

ଦେଖିଯୁ ଭାଣ୍ଡା ଶିଳ୍ପୀ କାଳର ମୁହଁକ ପ୍ରଶାନ୍ତି
ଅନୁସାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟପ୍ରସ୍ତର ପ୍ରସ୍ତର କରିବାର ସମୟ
ଆସନ୍ତା ମେଘଶିର ତା ୧ ରିକ ଏବଂ ତବେ
ମୂର ମାସ ତା ୧ ରିକ ଆର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।
ପ୍ରଶ୍ନତ କଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶର ଲୋହକର ଗର୍ଭିରଙ୍ଗ
ଅନେକ ମତେ ସେହି ସମୟ ଆସନ୍ତା ସର ୧୫୦୨
ଶାଲ ଲାଲୁମୂର୍ତ୍ତି ମାର ତା ୧ ରିକ ପରିଚିନ୍ତା
ବିସ୍ତର ହୋଇଥିଲା ।

ତାନ୍ତ୍ରୀଧିକୁ ପ୍ରେରିତ ହେବା ସେଇଥି ମାନ,
କାର୍ତ୍ତୀଧିକୁ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ପରିବାର-
ବର୍ଗର ବାଦାସ୍ୟ ନିମନ୍ତେ କିମ୍ବାର ମାତ୍ରକ
କାନ୍ତିର ଦେବା ପାଣ୍ଠିର ଟ ୩୦୦୦୦ ୯୯
ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତାହା ବାର୍ତ୍ତି ଦେବା
ତାରଙ୍ଗ ବିମନିତାରେ ବୋଟିକ ଟେକିତ ସହି
ମହିମା ପଣ୍ଡିଥିଲା । ସବ୍ୟାଦ ପ୍ରାର୍ଥନାର ଅବେ-
ଦକ ସେହି ମହିମାକୁ ପଠାଯିବ ।

ଏ କରି ଗୋଟିଏକାଟାରେ ବଳବାନୁ
ହୋଇରେ ମଲିବାର ଥୁଏଟର ଦଳର ଅର୍ଥ

ନୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଉଲବ୍ଧିପ ଗୁରୁଥିଲା । ପ୍ରତି ଶରୀ-
ରାର ରବିବାର ଏବଂ ବୃଦ୍ଧବାର ହେଉଥିଲା ଏବଂ
ଦର୍ଶକ ସଫେରୁ ହେଉଥିଲା । ଦୃଶ୍ୟ ପଟ୍ଟମାନ
ଦୂରକ ଏବଂ ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ଅଭିବେଦନମାତ୍ରକ
ସୁନ୍ଦର । ସମସ୍ତମାତ୍ର ଏବଂ କୃଷ୍ଣଚରିତ ଅଭିନ୍ୟା
ଦେଖିଲେ ଉଚ୍ଛିତ ଭାବରେ ମନ ଆର୍ଦ୍ର ହୋଇ
ଯାଏ । ଏହା ହେଉବାର ଯୋଗ ଗୁଡ଼ି ।

ଶୁଭର ଦୁର୍ଦେଶ ଅନୁଭବାନ ନିମନ୍ତେ ବିଜ୍ଞାନ
ରେ ସର ଉଚ୍ଛବିକ ସେହି ସଂତୋଷପ୍ରଦ
ପ୍ରସ୍ତର କରିଥିଲା ଶୁଣି ଅନନ୍ତର ହେଲୁ ସେ
ବିଜ୍ଞାନ ରହି ଦଳର ଅନେକ ଯୋଗଦାନ-
କଙ୍କ ମନକୁ ଲାଭା ଦେଇଥିଲା । ଏବଂ ଭାରତ
ପେରତା ଲାଭକ ସମ୍ମାନୀୟ ଦେବେକ ବିଦେଶୀ
ଲୋକ ତହିଁର ଅନୁଭବରେ ଚଢ଼ୁଥା କରୁଥିଲା ।
କୃଷ୍ଣର ମୁଖର ତହିଁର ବିଜ୍ଞାନ ଭାରତୀ
ଅଭିନବରେ ବୋଟିକ ସଙ୍ଗ ବିଦେଶ ଏବଂ ଲୋକିଏ
ବିମନ ରଠିତ ହେବ ।

ବାଜାର ଜୈପୁଣି କଲେବୁର ବାହୁ ବଳପ୍ରଦ
ବାସଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଝାଲ ଗୋବିନ୍ଦ ରଥ ସେହି
ଅବେଦନକ୍ଷତ୍ରର ଜଳ ଦାକମଠାରୁ ଗର୍ଭିନେଶ୍ୱର
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଠାଇଥିଲା । ତହିଁରେ ଜଳ କଲେ
କଳେ ୫ ବରାଗୀୟ ଡିନେଶର ସେହି ଅଦେଶ
ଦେଇଥିଲା । ତାହା ପାଠକମଙ୍କ ଜାଣାଯିଲା ।
ସମ୍ମର ଅବଶ୍ୟ ହେଲୁ ସେ ବଳକାର
ଦେବମୁଣ୍ଡ ଦୋର୍ତ୍ତ ଦେହ ଅବେଦନକ୍ଷତ୍ର ତହିଁର
ନିମନ୍ତେ କରିପକର ପାଦେବକ ନିକଟରୁ
ପଠାଇଥିଲା ।

ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗର ସମ୍ବାଦପତ୍ରକାର ମହାନ୍ତି ଯାହା
ସ୍ଵରୂପ ଯିବାର ଅନୁଭବ ପାଇଥିଲେ । ପରେ
ଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟରୁ, ଓଡ଼ିଶା, ଭାବା ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନ
ବିଭାଗମନିନିର ଲୋକଙ୍କ ସେ ଅଧିକାର ବିଧ
ମର । ଏକମାତ୍ର ବିଜ୍ଞାନ ମନର ଯାହା
ବିମନାରମନର ସ୍ଵର୍ଗବୃତ୍ୟ ନିର୍ମିତ କାହାଙ୍କିଅଛି
ଏବଂ ସେଠାରେ ପ୍ଲାନ ପର୍ଯ୍ୟାନ ପ୍ରତିକିରଣ ପ୍ରାପ୍ତ
ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ସର ୧୯୦୨
୫୮ ସାଲରେ କେବଳ କ ୨୦୮ ଟଙ୍କା ହାତି

ବୋଲିଥୁବେ ମାତ୍ର କାହା କମଣଙ୍ଗଃ ଦୂରି ଦୋର
ଗତ ଦର୍ଶ ଅର୍ଥାତ୍ ସଳ ୧୫୦୦୨୫୦୯ ମାଲରେ
ଜୟ'୨୦ ଏ ବୋଲିଥୁବେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଏହା ବଜେ ଦେଖଇ ଲେନ ଜୟ ୧୭୫୨ ଏ
ଥିଲେ । କମାନର ଯାତ୍ରୀ ଦୂରି ଦେବାର ଦେଖି
ଚକ୍ରପାନର ମାଛକ୍ଷେତ୍ର ଯାତ୍ରୀ ଶର୍କର ବିହୁର
ଅନ୍ତରରେ ଗୋଟିଏ ପରିଷା ଶର୍କର ପ୍ରାପନର
ପୁସ୍ତାବ ବରାଥାନ୍ତିରୁ ଏବଂ ତାଟା ମାନ୍ୟବର
ବଜେଥର ବାହାରକାର ବିଶ୍ଵାଧିକରେ ଅଣ୍ଠା ।

ପାଠକମାନଙ୍କର ସୁଭଣ ଥିଲୁ ଯେ ଅଗ୍ରି-
ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରଧାନ ପାଇସନଗରରେ ଦୂରବର୍ଷଳେ
ଯେଉଁ ମହା ପ୍ରଦର୍ଶନ ହୋଇଥିଲା ଓ ଭାବର
କଣେ ମହ ହେତୀରେ ମହ ଜୀବାରେ ଅନେକ
ଘରକୁ ପରିପ୍ରକର ଭାବ ସମ୍ମାନି ପାଇଥିଲେ ।
ଏହି ମହାଧରଙ୍କର ନାମ ଗୋଲମ ହୋଇଥିଲା
ଏହ ତାହାଙ୍କ ସର ପଞ୍ଜାବ ଅନ୍ଧର ଅମୃତର
ନରରେ । ନଈଆଧନ କା ପଦଳକାନ ତାହାଙ୍କର
ପିନ୍ଧୁକ ବ୍ୟବସାୟ । ପାଇସର ଫେରିଥିବ ଭାବ-
କର ନାଚାପ୍ରାଳ ଦୁଃଖ ଭାବରୁ ଅନୁଭବ ହେଲା
ବିଲିବିତାକୁ ଅସିଥିଲେ । ସେଠାରେ ଗତ ଶକ୍ତି
ବାର ସେ ଅଳ୍ପ ଏକଜଣ ମହ ସହିତ ମହିମାକୁ
କରିବାର ବିଜ୍ଞାପନ ଦାଦାରଥିଲା ଏବଂ ସାତେ
ଗୁରହତାର ଟଙ୍କା ବାଜି ଲାଗିଥିଲା । ମାତ୍ର ଦୁଃଖର
ବିଷୟ ଯେ ତହିଁପୁରୀ ଦୋଷମାର ବିଠାଇ ଭାବା-
କର ମୁକ୍ତ ହେଲା । ସେବନ ସକାଳେ କିମ୍ବାନ୍ତିର-
ବୁଝେ ମହ ସାଧକ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଅୟଜିନ
ଥିଲା । ମାତ୍ର ମାଧ୍ୟମରୁ ବୁ ଅକୁଣ୍ଠା ପାତକ
ହୋଇ ହ୍ରାଣ ଭ୍ୟାମ କଲେ । ତାହାଙ୍କର ବୟସ
ବ ୫୦ ତାରିଖିଲା ।

ସୁଶ୍ରବ ସମାଦିତ ତା ଲେଖିଅଛନ୍ତି କଥୋକୁ କଣ୍ଠରବୁ ଯେଉଁ ଅଛିରକ୍ତ ମୂଳସହ ଅବିଥିଲୁଣ୍ଡି ସେ ଅପଣା ସଙ୍ଗେ ଅମଳ କେଇ ଅଧିଥିଲୁଣ୍ଡି । ଅମଲମାନେ ସମସ୍ତେ ବଜାଳୀ, ଝେତ୍ବୁ ଜାଣ କେହି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହିବାଂ ସେମାନେ ଏକ ପ୍ରକାର ଧେନେଷନ ପ୍ରେର କରୁଣ୍ଡି ଓ ଜାହାଦହିଷ୍ମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଲାଇ ଅବୁଣ୍ଡି । ଏଥିରେ ସରକାୟ କାର୍ଯ୍ୟର ମାନଙ୍କଳତା ବାହମାନଙ୍କର ସେ ସବୁ ଅସୁହିଧା ଓ ବ୍ୟାପାର ବଢ଼ିଥିଲୁ ତାକୁ କ କହିଲେ ମଧ୍ୟ ସହାଯତାଭାବର ଅନାପ୍ରାପ୍ରରେ ଦୃଷ୍ଟି ପାଇବେ । ଅମେୟମାନେ ଏହିବୟ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଧାରେବଳ୍କୁ ଲାଗାଇ ଉପରେ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିଥିଲୁ ବେ ସେ ଅଭିଜନେ, ବିନ୍ଧିତ ପ୍ରକାର କରିବେ । ଅହାଇତରୁ ବିରାମ ପ୍ରାରମ୍ଭ କରିବେ ଏବଂ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଲେଖିବ ପାଇ

ବରନ ପରି ଦୋଷାତ୍ମକ । ଅନିବାର୍ୟ କାରଣକୁ
ଜାହାର ବଳ ନାହିଁ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ସେହିମାନେ
ଅବାଲତର ଭ୍ରାତା ନ ଜାଗନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ନିୟମକ
କରି ବସାଇରବି ବନା କେତନର ଲେଖକ
ହାର ବାର୍ୟ ଚିଲ୍ଲାଇବାର ଥକିଷ୍ଟାଇବା ଜାହାର
ଶୁଣି ତାହା ନିବାରଣର ଉପାୟ ନ କରିବ
ଆନନ୍ଦବ ଦୁଃଖ ଦୂର ଅଛି କି ବୋଲିଯିବ ।

ମର ମାସ ତା ୨୪ ରିଖ ଉକ୍ତିଶୋଭିଯା
ମହାବାଣୀ ଭାବରେଷ୍ଟାଳ ଜନ୍ମ ଦିନ ଥୁବାରୁ
ପ୍ରତି ବର୍ଷ ସେ ଦିନ କରେଣ୍ଟ ଦିନ ହେଉଥିଲା
ଏହି ତାହାଙ୍କର ବିଶାଳ ସମ୍ମାନର ଅଧିକା
ପ୍ରକା କେବେ ଆଜନ ଉତ୍ସବରେ ସେ ଦିନ
ଅଭିଭାବିତ କରିଥିଲେ । ଗତ ପୂର୍ବ ଶୁଭବାର
ସେହି ମର ମମ ତା ୨୫ ରିଖ ପଡ଼ିଥିଲା । ମାହି
ସ୍ଵାରତେଷ୍ଟାଳ ଉକ୍ତିଶୋଭିଯା ଦେଖି ଭାବୁ ପୂର୍ବବୁ
ସର୍ବାବେଦଶ କରିଥିଲେ । ସୁତରଂ ସେ ଦିନ
ତାହାଙ୍କ ଜହୋତ୍ତବ ଉପଳକ୍ଷରେ କରେଣ୍ଟ
ଦିନ ହେବାର କଥା ନ ଥିଲା । ମାହି ଅମୃତାନ୍ତ
କର ଦିବିଶଶ ନବ ଭାବର ସମ୍ମାନ ପ୍ରଗାଢି
ମାତୃଭାତ୍ତ ପ୍ରସତ୍ତ ତାହାଙ୍କର ସ୍ମୃତିଶାଖେ
ସେହି ଦିନ କରେଣ୍ଟ ଦିନ କରିବାର
ଆଦେଶ ଦେବାରେ ଜୀବା ଦୋହିଥିଲା । ଏହି
ପ୍ରତିବର୍ଷ ସେ ଦିନ ଆଜନରେ ଉକ୍ତିଶୋଭିଯା
କର ଆର୍ଦ୍ଦଳକନ ଏବି ଅଗ୍ନି ଦେଖିଲା କାମଳ
କରିବା ସ୍ମରିତ ଏବର୍ଷ ପ୍ରଳାବର୍ଗ ମହାବିଷାହିରେ
ଜୀବାଙ୍କର ଅନୁପମ ଗଣାବଳୀ ସ୍ଵରଗପୂରକ
ବିକାପ କରିଥିଲେ । ଏହାହିଁ ସାବାର ଜୀବା
ଉକ୍ତିଶୋଭିଯା ଦେଖିଲା ମୁକୁଶୋତ ଶୀଘ୍ର
ବିସ୍ତର ଦେବାର ନହେ ।

ଗରୁ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ବିବାହ ଏ ୧୦ ତ ସମୟରେ
ଏ ନିରାକାର ଦେଖିବାର ଅନ୍ତରେ ଥାବୁ ଘରେ
ଥାର ନିଆଁ ଲୁଗିଲା ଜଣା ନାହିଁ । ଜଣ
ଦେଖେ ପଦବର ସହାୟ ଯାଇ ଅଣ୍ଟି କିନ୍ତୁ-
କହି ଦେଇଲା କିମ୍ବାକୁ ତେଣୁ ଯତ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ
ପ୍ରାୟ ୧୫୦୦ କରାରେ ଦରକାର ହୁଏ କଲା ।
କହିରେ ଅନ୍ତରେ ସାତିର ବିଶେଷ କରି ହୋଇ
ଥିଲା । ଅକେକରୁତିର ଆବଶ୍ୟକତା ଗୋଟିଏ ଗର୍ଭାଗୀ
ଗାର ଓ ଦୂର ଜଣ ସୀମା ପୋଡ଼ିଲେ । ସୀମାକେ
ଗାହାର ଭାର୍ଯ୍ୟା ଓ ଭାରଦ୍ଵାରୁ ଥିଲା । ମେ
ମାନେ ପଢାନ୍ତି କି ଆପି ଖଣ୍ଡା ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ
ମାଟି ଦେଖାଇରେ ଅଶ୍ୟା କେଇ ଜିବରୁ କବାଟ
କିଳ ଦେଲେ । ଅଗ୍ନିରୁ କାପ ଏବଂ ଧୂଆଁ ସେ-
ଘରେ ପରିବା ବଥା ସେମାନଙ୍କ ମଜବେ ଭବ୍ୟ
ହେଲା ନାହିଁ । ନିଆଁ ଜିବା ମାତ୍ରେ ଗୋଟିଏ

ଭାବେ ହୋଇ କବାଟ ଝାଲିବା ମାତ୍ରେ ଧୂଆଁ-
ସବୁ କହାଇ ଅଛିଲା ଓ ସ୍ଥିନାରେ ମର ପଡ଼ି
ଥିଲେ । ଧୂଆଁ ଯେ ପ୍ରବଳ ଦିନ ଏ କଥା,
ଅଜେକ ଲୋକ ଦୂରଣ୍ଟ ଉଣ୍ଠିଲା ନାହିଁ । ଏପରି
ଶୋବାବଦ ଦୂରଣ୍ଟରେ ଅଜେକ କାଳ ଏ କଣ-
ରରେ ସାଇଁ କଥିଲା । ସମସ୍ତ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ବଜା ।

ପାତ୍ରିକା

ପ୍ରାକାନ୍ତରେ ପ୍ରଦାନିତ ଉଂବଜୀ ତାରମାତ୍ର
ହାଥ ପୁଣୀ ସନା ଓ ମନ୍ଦିରର ସୁପ୍ରତ୍ୟୁଷ ସବସାଧା-
ରଙ୍ଗକୁ ଜଣାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି, ସେ ଉତ୍ତଳପଞ୍ଜିକା
ଅନୁସାରେ ଅଧିକା କାଲ ଜୁନମାମ ତା ଏ ର-
ଖରେ ଏ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ପଦ୍ମମାଣୀ
ଏବ ସେହି ମାତ୍ର ତା ଏ ରାଜରେ ଶାଶ୍ଵତ
ଯାତ୍ରା ଦେବ । ସନା ମହୋଦୟ ସଥାକାଳରେ
ଏହି ସମ୍ବାଦ ପ୍ରଭୁଙ୍କ କର ବଜଳା ପାଞ୍ଜିର
ମହାନ୍ତିରର ସେଇମାକେ ସନ୍ଦେହରେ ପଞ୍ଜି-
ଥିବେ ସେମାନଙ୍କର ତୁବେଗ ଘରେବେଳ
ଦକ୍ଷ ସୁବିଜ୍ଞର କରିଅଛନ୍ତି । ଅମେମାନେ ଆଶା
କରୁଁ କି ବଳିକତାର ସମାଧିପତ୍ରମାକେ ଏବିଷୟ
ପ୍ରଭୁଙ୍କ କର ମେଳକଙ୍କର ସନେହ ତୁର କରିବେ ।
ଅମେମାନେ ଗତ ସହାଦରୁ ଏ ବିଷୟ ପାଠକ-
ମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁମୁଖ
ଠାକୁରଗଜାଙ୍କର ଆଦେଶ ପ୍ରଗରହ ହେଲା ।
ସୁମୁଖ ଚିତ୍ତରୁ ସହାନ୍ତ ହୋଇଗଲା । କାହିଁ
ଏହ ଉତ୍ତଳର ପଞ୍ଜିକାରେ ଏବ ବଜଳାର
ଦଶୁକ ଦିବାକୁ ପଞ୍ଜିକାରେ ମଳମାସ ଜ୍ଞାବର
ମାସରେ ମାତ୍ର ବଜଳାର ଶୁଷ୍ଟ ପ୍ରେସ ଜ୍ଞାବମୟୁଷ
ଏହ ଅଛ କେବେବ ପଞ୍ଜିକାରେ ମଳମାସ
ଅଶ୍ଵାଶମାସରେ ପଞ୍ଜିଥିବୁ । ଏଥରୁ ମେଦିନୀପୁର
ଅନୁରୂପ ଗଢ଼ିବେତା ନିବାସୀ ପଣ୍ଡିତ ଜାହର-
ଗୌଣଶକ୍ତିର ଲେଖାକିର୍ତ୍ତିନୋଡ଼ ଗଣନାହୀନ୍ତି
ଏହୁ ଦେଖାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ବଜଳା
ପଞ୍ଜିକାର ଗଣନା ତୁଳ ଏବ ବଜଳଦେଶର
ପ୍ରଭକର ବନ୍ଦବସ୍ତୁନ୍ତିରେ ଶବସମାସ ମଳମାସ
ହେବ ଏବ ରଥାଜୀବ ଆଶାର ମାସରେ
ପଞ୍ଜିଥିବୁ । ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟକର ବନ୍ଦବସ୍ତୁ
ଗତ ସହାଦର ଏହୁକେବଳ ଗ୍ରହକରେ
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ବଜଳା ପାଞ୍ଜିମାନ-
କରେ ସୁନ୍ଦର କିନ୍ତୁ ପଟିବା ଏବ ତାହା
ନିବାରଣର ବାରମାର ତେଜ୍ଜ୍ଵା ହେଉଥିବା
ସୁଲେ ବଜଳଦେଶର ପଣ୍ଡିତମାକେ ଅକ୍ଷ୍ୟ
ଏହମତ ହୋଇ ଜୋଟିଏ ପ୍ରିଯ ମାମାଂଶରେ
ଦିପଳକ ହୋଇ ପାରୁ ଲାହାନ୍ତି ଏହା ଦକ୍ଷ
ଦିଃଶର ବିଷୟ ଅଛି । ଏହା ଦେଖି
କିଏ କି ତହିତ ମେ କଣ୍ଠଦେଶରେ କଣ୍ଠା-

ତା ୯ ରଖିଛୁକ ସବ ୧୫୦୧ ମସିହା

ଶ୍ଵାସଲୋଚନାର ଅଧିକ ଦେହି ପ୍ରତିକଳାକେ
ରକ୍ତଦ୍ଵାରା ସ୍ଵର୍ଗ ମତର ପ୍ରାଥମିକ ଦେଖାଇବାରେ
ଆଜି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଅଞ୍ଜଳିଗ୍ରହକରେ ନୟୟଶାସନ
ନାମରେ ଅନ୍ୟାୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରକଳ୍ପ ଦେଇ-
ଅଛନ୍ତି ? ବୁଝନ୍ତେ ବରାଳ ବୋଲି ପାତିବ
ତାଳର ବଥାର କଳ ଅବଶ୍ୟ ରଙ୍ଗ ଲାହି ।

ଶେଷ ଗୁଣାଳୀ

ବାଲେଖର ଛଳ ଅନ୍ତରେ ଦେଖି
ଆଜୁକୁ ପରିଚାର ଧୋଇ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାଲେ
ଏଇ ଜୀବିଷ୍ଟ ସମିତି ବଜାଳା ଗର୍ଭଶ୍ରୀମେଷଙ୍କ
ସମୀକ୍ଷା ଅଣ୍ଟିଏ ଆବେଦନପଥ ପଠାଇଥିଲୁ
ଏହି ବହିରେ ଏକ ପ୍ରସ୍ତୁ ପ୍ରତିଲିପି ଥିମୋଟାକେ
ପାଇବାର କୃତଜ୍ଞତା ସହିତ ଶୀକାର କରୁଥିଲୁ
ଆବେଦନଧର୍ମରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଭାବୁ ଦୂର ପ୍ରକାଶ
ପ୍ରକାଶନୀରେ ଲକ୍ଷ କ ୨୦୧୫ ଟ ମଧ୍ୟରେ
ଅନେକ ଅର ବାଲେଖର ଜଳର କଲେବୁର
ଏବି ବହୁଶର ସବୁତିଜଳକ ଅପିଷରକ
କିନ୍ତୁ କେବେ ଦରଗାସ୍ତବାର ଅପାରାକ ଦୃଢ଼
ଜୀବାଳ କିନ୍ତୁ ପଳ କ ପାଇ କିବାଳ
ହେବାରୁ ଶୈଷରେ ସମିତିରେ ଶୁଦ୍ଧାର
କରେ ସବ ସମିତିର ସମ୍ବନ୍ଧର ବାବୁ ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର
ଜଳର ପ୍ରାଣୟ ବଦଳିଥାଏ ସେ ଶୁଦ୍ଧାର
ସାରାର୍ଥ ଧୂମର ପ୍ରକାଶ କରି ଉପରେ ଦେବାରୁ
ତବନ୍ଦୀରେ ସମ୍ବନ୍ଧଶ୍ରୀମେଷଙ୍କ ଏହି ଆବେଦନ
ଦରପଥ ପଠାଇଥିଲୁ ଏବି ରହି ସଙ୍ଗେ ପ୍ରକାଶ
ମାକର ଆବେଦନ ଦିଂବଳା ଅନୁକର ଏବି
ସମ୍ବନ୍ଧକରି ରାଯୋତ୍ତର ପ୍ରତିଲିପି ଯୋଗ କରି
ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାଣାକଳର ଗୁରୁତ୍ୱ ଏହି ବ ଏହି
ଦିନରେ ଇନ୍ଦ୍ରକୋଣ୍ଠ କେବାଳଦ୍ୱାରା ମୋହୟୀ
କରାଇ ମୁହଁ ବନ୍ଦ ହେବାରୁ ନର୍ତ୍ତା କଳରେ
ତହିଁର ଜଳ ସମ୍ବନ୍ଧରୁ ବାହୁର କ ଯ ଜଳକେନ୍ତି
ଲାଇ ସମ୍ବନ୍ଧରୁ ବୁନ୍ଦଶ୍ରୀଗୁରୁ ହୃଦ୍ବାର ଦେଇ
ପରିଷଳ ଧୋଇ କେଇଯାଏ ଏବି ଅଳା ଦିନରେ
ଦେବେବେଳେ ବୃଦ୍ଧଶୀ, ଚେତରଶୀ ଏବି
ମତାର କଣ୍ଠମାଳ ଏକାବେଳେ ବନ୍ଦେ କେବେ
ବେଳେ କୋଣ୍ଠ କେନ୍ତିର ଏବି ସମ୍ବନ୍ଧକୁ
ବର ମଧ୍ୟେ ମତାର କଣ୍ଠର ତୁରିବ ଭାନ୍ତିତ
ସମସ୍ତ କୁମରଶ୍ରୀ ବୁଦ୍ଧ ମ୍ରାବ ଏହି ତଥାର ସମ୍ବନ୍ଧରୁ
ବୁଦ୍ଧ ପସଲ ନମ୍ବୁ କୁଅଳ । ସେ କୁମରଶ୍ରୀରେ
ଧାନ ଦିନ ଅନ୍ୟ କିନ୍ତୁ ପସଲ କୁଅଳ ନାହିଁ
ଏବି ତାହା କରାଇବ ଧୋଇବେ ସିବାରୁ
ଲୋକଙ୍କର ବିଶେଷ କଷ୍ଟ ହେଉଥିଲୁ । କୋଣ୍ଠ
କେବଳ କର୍ମଶିଳ ସମ୍ପଦରେ ଉତ୍ତିଷ୍ଠିଯାଇମାନେ
ଯନ୍ତ୍ରିତ ବାହାର ପିକାର ସଥେଷ୍ଟ ବାଟ ଜୀବ

କି ହେବାରୁ ଏହି ଅନ୍ତର୍ମୟ ଉଚ୍ଚତାକୁ ସଂକଳନ
କାହାରୁ ସମ୍ପଦର ଅନୁଗୋଧ ଏହି କି କବିତ୍ତି
ମେଘ ଯୋଗୀ କର୍ତ୍ତରୁଷକହାର ବହିର ଅନୁ-
ପଞ୍ଜାନ କରି ଅବଶ୍ୟକାଯୁ ପ୍ରକାଶାର ପ୍ରଦାନ
କରନ୍ତୁ । ଗୋମୟୀ ଜୟାର ଜଳ ଶୀଘ୍ର ବାହାର
ଯୀବାର ବାଟ ହେଲେ ଏହି ସମୁଦ୍ର କୁଳସ୍ଥ
ଦନ୍ତରେ ହେବେଗୁଡ଼ିଏ କବାଟ ପୋଲ ନିର୍ମାଣ
ହେଲେ ପ୍ରକାଶାକେ ଖୋଲର ବସଦରୁ ବନ୍ଦ
ପାଇବେ । ଅମ୍ବେମାନେ ବକାନ୍ତ ଆଶା କରୁ କି
କବିତ୍ତିମେଘ ଏହି ଅବେଦନପଥର ସୁବିଜ୍ଞର
କରି ପ୍ରକାଶାକଙ୍କର ଅଶ୍ଵେଷ ଧଳନବାଦ କର
ଦେଇବେ । ସମେତ ଏ ବିଷୟରେ ପ୍ରଜାକର ବନ୍ଦ
ନିବାରଣ ଦେବେଶରେ ତେଷ୍ଠା ଓ ପରିଷ୍ଠମ
କରି ବର୍ତ୍ତିବିଃ ପରସ୍ପରଗାର ଉତ୍ତର, ପରିତ୍ୟ
ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

କୁଳାର୍ପା ଏ ଉଚ୍ଛବ ।

ଗାଁମାର ତା ଏହି ଶୁଣିବାର ସ୍ଵର୍ଗିତି
ଦର ଥିଲାର ଏବଂ ସ୍ଵର କିମନ୍ତେ ଏଠା କଲେ
କର ପାରେବିଲୁ କୋଠରେ କଟକ, ସୁଧ ଓ
ବାଲେଖର ଛକଳିଲାର ପ୍ରକଳିଷମାନଙ୍କର ସହ
ଦୋଷଥିଲା । ବନ୍ଦକର ପ୍ରକଳିଷ କଲେକୁର
ସାହେବ, ମାଜ୍ୟଦର ମଧ୍ୟହିତକ ଦାସ ଏବଂ ବାର୍ତ୍ତ
ଗୋପନୀୟର ରୀତ, ପରାର ପ୍ରକଳିଷ ସେଠାର
କଲେକୁର, ଖୋରଧାର ଚନ୍ଦିଲିହାର ଦାସ
ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଟିଟି ଏବଂ ତେବେ ବାହୁ ଦରସନ
ବୋଷ ଏବଂ ବାଲେଖରର ଜୀବ ପ୍ରକଳିଷ
ମଧ୍ୟରୁ ସେଠା କଲେକୁର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଅନ୍ତରେ ଦୂରତ୍ବ
ଘାଲା ବୈକୁଞ୍ଜନାଥରେ କାହାଦୁଇ ଓ ବାହୁ ରାଧା
ଚରଣ ଦସ ଉପରୁକୁ ଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ଦେଖା
ଗଲା ଯେ କଟକ ଓ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରକଳିଷନାମେ
ହେପରି ସେ ସ୍ଵର୍ଗ ପ୍ରକଳିଷମାନ
ହେପରି ଦୋହର ତୁମ୍ଭରେ । ବାଲେଖରର ଗୋ
ସବୁର ନାର୍ତ୍ତାବଳୀର ଘରିଲାପି ଏଠାକୁ ଅଥବା
ତହର ମର୍ମ ଏହିକି ବାଲେଖରର ପ୍ରଧାର ବ୍ୟକ୍ତି
ମାତେ ସରସ୍ତ ଦୋହର ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ବିଶିଷ୍ଟ
ଦୟା ଦୁଃଖେ ମୁକ୍ତି ଧୀମାନଙ୍କ କିମ୍ବା କାରା
ଜଣେ ଖାରୀ ଦ୍ଵାରା ନଗରରେ ବାଣୀଶ୍ଵର ଓ କେ
ବମନୀପୁର ଦ୍ୟମ୍ଭମେଟେ କେ ୧୦୦୦୯ ଲକ୍ଷ ଗଜି
ଭବନ । ବହି ଉପରେ ଥର୍ମ ଯେତେ ଦେଖ
ବର୍ମାର ଦେବ କାହା ସମସ୍ତ ଲୋକପରି
କଲିବାର ମୁକ୍ତିର ହାତର କଣ୍ଠରକୁ ପଠି
ଦିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀରେ ତେବେବା ମୁକ୍ତିକାର
କୌଣସି ଭ୍ରମେ ନାହିଁ କମ୍ପ ଗରୁ ସମରୀ

କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷାଦାର୍ଥ କେହି ପ୍ରକଳିତ ନିମ୍ନଲିଖିତ
ଦେବାର ସ୍ଵର୍ଗ କାହିଁ । ସେଉଁ ଦୂର ମହାଶୂନ୍ୟ
ପ୍ରକଳିତ ହୋଇ ଅର୍ଥିତରେ ସେମାନଙ୍କ ଅଜ୍ଞାନ
ନିଷାଦର ନିର୍ବରଣ ଦେଖାଇପାଇବେ କାହିଁ
ଏବଂ ପ୍ରକଳିତ ସମସ୍ତ ଦୟା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ
ମଧ୍ୟ ବନ୍ଦିତ ହେଲେ ନାହିଁ । ସୁରଙ୍ଗ ଅଳେକ
ରକ୍ଷଣ ବିତରକ ଉତ୍ସାହ ବରାରେ ଧର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ଯେ
ମାନ୍ୟକର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମଧ୍ୟ ଦୂର ଦସ ପାଲେଖ-
କୁ ଶାର ଚାଟିଏ ସଙ୍ଗ ଅଭାବ ଦୂରକ ସମସ୍ତ
ପ୍ରସଙ୍ଗ ଦୂରକ ଦେବ ସମସ୍ତ ଉତ୍ସାହ ସମ୍ମାନ
ଗୋଟିଏ ମୁକ୍ତ ଦିନ ସୁପଳ ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକ
କତା ଏବଂ ଉତ୍ସାହ ସରକଳକର ଲୋକରଙ୍କ
ତହିଁ ପ୍ରତି ସହାୟ ଓ ସହାନୁଷ୍ଠାନ ଲୋକର ଏକାକ୍ରମ
ପ୍ରୟୋଜନକା ପ୍ରତି ସେଠା ଲୋକଙ୍କର ମର
କମଳରେ ଏବଂ ବିଦ୍ୱମରେ ପ୍ରକଳିତ ମନୋମତ
କରୁଥିଲା ଅଛିବେ । କାହା ବୈକୁଣ୍ଠକାଥିରେ
ବାହାତୁର ଓ ବାହୁ ରୁଧି ଚରଣ ଦ୍ୱାରା ଏ ବିଶ୍ଵା-
ସାନ୍ଧ୍ୟମରେ ଥାହାର ବିନବାରୁ ପ୍ରତିକ୍ରିୟ ଦେଲେ
ଏବଂ ବହୁ ଉତ୍ସାହ ପ୍ରକଳିତ ସମାଜକର ଅନ୍ୟ ସାହ
ଦେବାର ସ୍ଵର୍ଗ ଦୋଷ ଏ ଦନ୍ତ କ୍ଲାର୍ଯ୍ୟ ରେଖ
ଦେଲା ।

ଭାଷାରଙ୍ଗିତ ବିକଳଖରୁ ପାଠମାନେ
ଜୀବିନେ ସେ କେବଳ ବାଲେସ୍ତର ବାହିକର
ଟତ୍ତ୍ଵ ଦ୍ୱାରା ହେଲୁ ଏହିପଦିକ ଅବାର ଏକ
ପ୍ରାକ ନିରୂପଣ ବିଷୟରେ ଅଶ୍ଵା ବିଳମ୍ବ ଘଟିଥିଲା
ଅଛୁ । ଅମ୍ବେମାନେ ଏକାନ୍ତ ଅଶ୍ଵା କରୁଥିବା
ଦେଖନ୍ତି ଓ ଘୁଣ୍ଡ ବାହିମାନେ ସେମନ୍ତ ଏକ ମନ୍ଦିର
ରେ ଉର୍ମି ଶେଷରେ ପଦେଶ କରସାଧନ
ବାଲେସ୍ତର ବାହିମାନେ ଯେହିପଦିକ ଦେବେ
ଏହି ଅବଳମ୍ବନ କରୁଥିବା ବିଷୟର ମୀମାଞ୍ଚି
ହୋଇଥିବ । ଏମନ୍ତ ମହିତ ବାର୍ଷିକରେ ବିଳମ୍ବ,
ହେବା ଶୁଭକର ନୁହେ । ଅମ୍ବେମାନେ ପୃଥିବୀ
କହୁଥିଲୁ ଏହି ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଧି କହୁଥିଲୁ କି ସମୟ
ଓଡ଼ିଆର ସମ୍ବେଦନ ତେଜ୍ଜ୍ଵଳରେ ସାହା ଦେବ
ଏହି ଏହି ଜୀବିତ ପୁଅକୁ ଚିନ୍ତାରେ ଗାଢି
ଦୋହରାଯିବ ଆହଁ । ପୁନଃୟ ସବ୍ରାହ୍ମ ଭାବମାନ
ପଢିବାର ପୃଥିବୀ ଏହିମନ୍ଦରେ ଗୋଟିଏ ଜୀବି
ପ୍ରାୟକ କିଣିଯରେ ସଥାଧାର ହିତବ ନ୍ତି ହେବା
ଏହାକୁ ବାଞ୍ଚିଯାଇ । ଜୀବିତ ଓଡ଼ିଆ ଯାତାଜାତିକ
ଆହା ସେ ସବୀଯା ଶିବୋର୍ଯ୍ୟକର ସମ ଘୋର,
ଦେବ ଏମନ୍ତ ଅଶ୍ଵା କବସାର କି ପାରେ । ମାତ୍ର
ସମ୍ବେଦନ କାହିଁବେଳେ ଓଡ଼ିଆବାହିମାନେ ଯାତାଜା
ଏହି ପ୍ରଜାତି ଶୁଭକରୁଥିବା ଜୀବିତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରଦେଶ ବାହିକଠାରୁ ନ୍ୟାନ ନୁହନ୍ତି ଏହି
ଯାତାଜା ପରମଳର ଅଟେ । ମୁଁ ଶୁଭକର ଆକାଶ

ତେ ପ୍ରାନ୍ତମନରେ ମଜ ଦେବ ଗା ମନୋମାଳୁ
କିନ୍ତୁ କୌଣସି ହେବୁ ହୋଇ ନ ଥାରେ । ଯେ
ସ୍ତଲେ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କୁ ସେ ଭାବ କିମ୍ବମତେ
ଦୟାମାନଥିର ସେ ସ୍ତଲେ ସେମାନଙ୍କର ଅଧ୍ୟ-
ବାଂଶ ନିରେ ଯାହା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦେବ ହୃଦୟର
ଆଗର ସନ୍ନ୍ୟାଷ ପୂର୍ବାକ ତାହା ଶ୍ରଦ୍ଧା କରିବେ
ଏହି ଯଥାଧିକ ଚହୁଁ ର ସାଧନ ବିଷୟରେ ଯହୁଁ
ବାକ ଦେବେ । ଦେବକ ଲୋକର ଜଣା ଯେ
ଯହୁଁରେ ତେଣାର ଅଧିକ ଛିପକାର ଦେବ
ଦେଶର ମନ୍ଦିରର ପ୍ରତି କଥକା ଦୂରକ । ଅର୍ଥାତ୍
ଯତେ ଦୁଇ ପ୍ରତିଧିଷ୍ଠାନ ଏଷର ଗୋଟିଏ ବାହୁ-
ଦେବା ଆହୀ କିମ୍ବା ଦ୍ଵିତୀୟେ ତାହା ସ୍ଵାର୍ଥ ଭାବ
ନାହିଁ । ଯାହା ଦର୍ଶନ ମାତ୍ରେ ଯାହାଙ୍କ କାମରେ
ତାହା ସ୍ଥାପିତ ଦୋଷଶିଖ ତାହାର ମହିମା
ମନରେ ଯାଏଗ ଦେବ ଏହି ସମସ୍ତାଧାରର
ଦେଖିବାର ଅଧିକ ସୁଧୋର ଯାଇବେ । ଏହି
ଗୋଟିଏ ହୁଁ କିନ୍ତୁ ସ୍ଥାପକ ଦେବା ବାହୁମାୟ ।
ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଅଶ୍ଵା କରିଯାଏ ସେ ବିଷୟରେ
ମାଞ୍ଚମନ୍ଦିର ଯହୁଁକାନ୍ ଦେବେ । ଏହା କୋଣ
ତକସାଧାରଣକର ମରଦ ଜହନା ଦୂରକ
ନୁହେ । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଏ ବିଷୟରେ ଯାହା
କ୍ରୁଦ୍ୟ କିମ୍ବା ଶ୍ରୀକାରତର ସମ୍ବଦପଦି
ସେବେ ତହୁଁର ତର୍ଜୀ କଲେ ଅଥବା ପଢ଼ିବାର
ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କୁ ଲାଗିଲେ ପଛକୁ ଜାପିବାକୁ
ଦେବ ନାହିଁ ।

ଜ୍ଞାନାବ୍ଦ କାବ୍ୟାଳ୍ପକ ଅତ୍ୟାଗୁର । (୫)
ଜ୍ଞାନାବ୍ଦମାନେ ମୋହିଲରେ ବଜ୍ର ଅତ୍ୟାଗୁର
ବରଣ୍ଟି କିନ୍ତୁ କୁଣ୍ଡଯାଗ ବନ୍ଧନଟି ଲେବେ ସେ-
ମାନଙ୍କ ଅତ୍ୟାଗୁର ସହ ତେଳଟି ସେମାନଙ୍କ ପୂଜା
କରଣ୍ଟି ବୋଲି ତାଙ୍କ ସାଧାରଣ ଅବୀ ସରକା-
ରଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧାରରେ ଅସେ କାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ
ସେଗଲଙ୍କ ଅତ୍ୟାଗୁର ଯୋଗେ ଗୋଟିଏ ହୃଦୟ
ବିଦାରକ କରଦର୍ଥୀ ମୋହିମା ଘଟିଅଛି ।
ଏ ମହିମା ବିଶ୍ୱାସଧୀକ ଥିବାରୁ ହରଷଜାନ୍ତରେ
ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କଲେ ମନେର ଓ ମୁଖୀରେ
ଯେ ବିଶ୍ଵାସ ସ୍ଵଲ୍ଲାପରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ
କେବଳ ତାହାର ପାଠକମାନଙ୍କ ଜଣାଇଥିଲା ।
ଏ କିମିଅନ୍ତର୍ଭାବ ତାହାର ପାଠିବୁ ଏକମାତ୍ରର
ଅନୁଭୂତି ଭୋଗିଲାଲ ପ୍ରାମରେ ଲାଗେ ମୁହଁ
ଦେଖିବ ହୃଦାନନ୍ଦ ପାପ ପର ଅପେ । ତାହା
ପୁଦ୍ଦହେତୁତା କାମରେ କାଟିଏ ଦେବୋତ୍ତର
ଜନି ଥିବାରୁ ସେଥିରୁ ଦେବମେବା ଓ ତାହା
ପରିମାରର ନିଷାନ ଉତ୍ସମର୍ଯ୍ୟେ ଚଳେ ।
ତାହାର ହବାତ୍ମତ ଜମ ଅବୀ ଅଳ୍ପ ସମ୍ଭାବ
କି ଥିବାରୁ ଜ୍ଞାନାବ୍ଦମାନେ ତାହାଠାର ପରକ

ଯାଇ କି ପୁରେ । କ ୨୦ କି ପୂର୍ବେ ଦଳେ
ଜମାଏବ କାହା ଦାରୀରେ ପଢ଼ୁଥି ଧୂମ ଲଗା-
ଇବ କୁ ହୃଦାନନ୍ଦ ସେମାନଙ୍କ କୁଳପତ୍ର । ଦେଇ
ବିଦୟ ଚଲ । ରତ୍ନମାନ ସମ୍ମରଣଶବ୍ଦାର ମହା-
ଦୂର ଦଳେ ଜମାଏବ ସେ ଅଛାଳରେ ପଢ଼ୁଥି
ହୃଦାନନ୍ଦ ପୁଷ୍ପଦଳକୁ ଚଲା ଦେଇସବାର ଶୁଣ
ଗଲ ମଇମାତ୍ର ତା ୩୫ ରୁଖ ପ୍ରାତିଃତି ୨ ଦୀ
ସମୟେ ତାଦା ଘରନିକର ଗୋଟାରେ ଭାବୁ-
ରିଲେ । ତୁହି ନନ୍ଦର ଘୁମ ଏ ଗାମନ୍ତରେ ମୁ-
ହେଇ ଅଟେ ସେ ଦଳେବ ପ୍ରଥମେ ଜମାଏବରି
ମଧ୍ୟକୁ ଜ ୨ ଶ ମୋ ଦାରୀକୁ ଥେବା ପୂଜା
ହୋଇ କରିବାକୁ ହେବ । ସେ କହିଲେ
ମୋର ସବାକୁର କାହିଁ ମୁଁ କୁଣ୍ଡଳୀ ଦେଖିବ ଅଟେ
ମୁଁ ସେବା କରାଇବି କାହିଁ ଦେଖାଇ ଗୋଲ
ଓ ଧୂମ ଲଗାଇବାକୁ ମୋ ବାପା କହିଲେ
ଗୋଲ ନ କରି ବାଣ୍ଣରେ କଷ ତୁ ଗଞ୍ଜାର ଖର
କହିବ ଦେବ ଥର କିନ୍ତୁ ଦେବ ପାଇବ କାହିଁ ।
ଦେଖାଇ କହିଲେ କି ତୋର ସମ୍ମରି ଅଛି
କାହିଁକି ଦେଇ ନ ପାଇବ ଥୟେ ଜ ୩୦ ଶଙ୍କ
ଅବଶ୍ୟ ହୋଇଲ ଦେହ । ମୋ ବାପା କହିଲେ
କିନ୍ତୁ ସମ୍ମରି ନାହିଁ ପଢ଼ୁ ସେମାନେ କହିଲେ
କି ତୋ ଦରେ ପଣ ଦେଖିବା ମୋ ବାପା
କହିଲେ ମୋ ଦରେ ଶୀମାନେ ଅଛନ୍ତି କିବବିବ
ଯାଇ କି ପାଇ । ମାତ୍ର ସେମାନେ କି ମାନ ଦାର,
କିବିରେ ପଣିବାକୁ ଉଦ୍‌ବ୍ୟତ ହୃଦୟରେ ମୋ ବାପା
ଅଟିଗାଇଲେ କହୁ ସେମାନେ କବି ମୋ ବା-
ପାର ଦେଖାରେ ବାହେଇଲେ ଓ ଦୁଷ୍ଟିଲେ ତୁ
ଓ ମୋ ଗୁର ଓ ମୋ ଶୁଭ୍ରା ମୋ ବାପାକ
କିବିକୁ ଆପନ୍ତେ ଅମ୍ବାନକୁର ବାହେଇଲେ
ଆମ୍ବାନକି ଅଶାତ ସାମାନ୍ୟ ମାତ୍ର ମୋ ବାପାର
ଦ୍ୱାରା ପାଇସାଇ ସେ ଅଗେଇଲ ହୋଇ ପଢ଼ିବାକୁ
ଅମ୍ବାନେ ତାଙ୍କ ସାଧୁମା ଦରିବାରେ ରହିବା
ସମୟେ ସେମାନେ ଓ ଜମାଏବରି ମଧ୍ୟକୁ ଅଛ-
ମାନେ ଥୟେ ମୋ ଦରେ ପଣ କୁଥ କିନ୍ତୁ ଅବ
ସେ ଥିଲା ସବୁ କେଇ ଜାଇଦେଇ ହାଣି ଲାଗି
ଭାଇପକାରରେ ଓ କଟକ ବିଲହ ଫଣାଇ ନେଇ
କହିଲେ ଏହାକୁ ବିକାଶ ଏଥିର ମୁଖ୍ୟ ଆମ୍ବାନେ
ପାଇଲା ଏହାର ଅର୍ଥ କିମ୍ବା ?

ହୃଦୟର ପୁଣି ଜଗନ୍ନାଥ ଦେବ ଧାର୍ତ୍ତିରେ
ଭୂଷର ଭକ୍ତ ମହେ ଲଜ୍ଜତର ଦେବାରୁ ଦେଖ
କଥ କହସଙ୍ଗାତ୍ମ ସରଜନମର୍ମ ଯାହାହୃଦୟନାଳୁ
ଶୁଭୁରେ ଅଦ୍ୟରେ ଅଗେଇଲା ଦେଖି ଆଚ୍ଛା
ଧାର୍ତ୍ତିରେ ଓ ଜମା ଏତମାକଞ୍ଜୁ ସଙ୍ଗେ ଦେଖିଲୁ
ଧାର୍ତ୍ତିକୁ ଅସିଲେ । ଦେଖ କଥ ସରଜନମର୍ମରେ
ପହଞ୍ଚିଲ ଦେଖିଲୁ ଜମା ଏତମାନେ ମହେଦିନ

ବଳଦ ଶୁଣ ଦେଉଥିଲେ । ମୂର୍ଦେଲର ଶହୁକ
ଜ ୨ ଗ ଅସାମୀ ଓ ତମାଦର ଅନ୍ୟମାନେ
ସମେପେ ପ୍ରକାଶ କଲେ କି ଅମ୍ବେମାନେ ତୁବା-
ନନ୍ଦକୁ ଭୋଲନ ମାଗିଲୁ ସେ ମାତ୍ର କରିବାରୁ
ଅମ୍ବେ ବହିଲୁ କି ତୁ ଖାଦ୍ୟର ଆହୁର ବାହିଦ
ଅମ୍ବେମାନଙ୍କୁ ଭୋଲନ କ ଦେବ ଏବିବରେ
ସେ ବୁଝିଲୁ ଏବି ସେ ଓ ତାହାର ଲୋକ-
ମାନେ ଅମ୍ବେମାନଙ୍କୁ ଠେଣ୍ଟା ବାତରେ
ମାର ବାହାର କର ଦେଲେ ଏହି
ରାତ୍ରିଗୋଲରେ କଥାବା ବାଗାର ହୋଇ
ତୁବାନନ୍ଦକୁ ପିଟିଦେଲୁ ତମା ଅନ୍ୟ କୌଣସି
ପ୍ରକାଶରେ ତାହାର ଜଞ୍ଚମ ହେଲ ତାହା
ଅମ୍ବେମାନେ ବହି କ ପାରିବୁ । ଅମ୍ବେମାନେ
ତାହା ବରେ ପଥ୍ର କର ନାହିଁ ବିମା କାହାରଙ୍କୁ
ମାତ୍ର ମାର କାହିଁ । ଏ ସମୟେ ଧାର୍ଯ୍ୟତାରେ
ଭଦ୍ର ଓ ଘରର ଅଳେକ ଲେବ ବୁଝ ହୋଇ-
ଥିଲେ ସମେପେ ଜମାଏଇଲୁ ପଥ୍ର ଧର କୁହାନନ୍ଦ
ଓ ତାହାର ଲୋକମଙ୍କୁ ଧାରାରିଲେ କି ଜମା-
ଏବି ସେବା ନ କର ବିମା ସେମଙ୍କୁ କିଛି
ଦେଇ ପ୍ରବୋଧ ଦିଦ୍ୟାୟ କ କର ସାଧୁମାନଙ୍କ
ଉଳଟି ଜ୍ଞାନ ଦେବାରୁ ବିହିଅଛି ଓ ତୁବାନନ୍ଦ
ଅଗ୍ରେଡ଼ନର ଛଟା କରିଥିଲୁ । ସେମାନଙ୍କ
ଏହି ପ୍ରକାଶରେ ଖାରା ସାଧୁମାନଙ୍କୁ ଶୁଣିଦେବା
କାରିବା ହେବ କହି କୁ ଅନେକରୁଷେ ଅନୁରୋଧ
କଲେ ମାତ୍ର ହେବ କହି ଭାବିତମରେ ତାହା
ସେବା କ କଲେ ବିନ୍ତୁ ଏ ବାରିବାରୁ ଦେଇ
ଥିଲା ଅନ୍ୟ ଜାଗରଣୁ ହେଉ ଜଣନ୍ତରୁ ଜ୍ଞାନର
ମାଦନା ସବାରେ ପଠାଇବାରେ ଅଳେକ ବିଳନ
ବହିଲା । ହେବ କହି ତାଙ୍କରେ ଓ ଆସାମୀଙ୍କୁ ଯେତି
ଦିବା ନଅର୍ଥିକା ସମୟେ ଧାର୍ଯ୍ୟତାରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ
ଦେଇ ବଢି ପ୍ରାୟ ଅଂଶକରୁଷେ ଅନୁରୋଧ
କଲେ ଜଣମେଲୁ ସନ୍ଦର୍ଭରେ କରିବ ପଠାଇଲେ । ମାତ୍ର
ଦଳଦ କରି କ ଥିଲାକୁ କହି ଅବଧିକ ଏ ୫-
ଟା ସମୟେ ୨୦ ମାଇଲ୍‌ର ଅଧିକତାରେ ଗାଢି
ପହଞ୍ଚିଲା ଓ ସେହିତାରେ ତୁବାନଦର ପ୍ରାଣ
ଲାଗି । ଗଢି ଏ ୫ ଟାରେ ଜାଗରଣାମାରେ
ମାତ୍ର ପହଞ୍ଚିଲା ଓ ଜାଗରଣ ସମସ୍ତାରେ ଏତେ
ଏମୁକ୍ତରେ ଠେଣାହାମ ଗୁରୁତର ଅଭାବ
ହେବୁ ମୁହଁ ଦିକ୍ଷିଧିବାର ଜଣାଗଲ । ସେହି
ବିଜିତନ ବାବାଙ୍ଗ ମାତ୍ର ଜାଗର୍ଥବାର ହେବ କହି
ପ୍ରମାଣ ଆଇଲେ କେବଳ ମେହି କ ଏ ଏବୁ
ଗୁରୁତର କର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଜାଗର୍ଥବାର
ଅର୍ଥି ଲାଗି ।

ବ୍ୟାସ କୁଳ ସଂ ୧୯୦୧ ମେହି

ଭଲଭାଷାପତ୍ର ।

୭୫

ଚିନ୍ତାପତ୍ର ।

ବୃଦ୍ଧ ଏକାଦଶମୁଖ ।

(ମୁଦ୍ରପତ ଓ ଲୟାମାନାଳୀ ସହିତ)

ଉଦ୍‌ଦୃଷ୍ଟ କାଗଜରେ ଶପା ।

ଦୁଇ ପ୍ରକଟଣୀ ଟ ୦ ୫ ଟାର ଅଣା ।

କାନ୍ତକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଙ୍କ୍ସାନାଳୀ ପ୍ରକଟାକ୍ୟୁରେ

ବିନ୍ଦୁ ଦେଇଥିଲା ।

NOTICE.

Candidates for admission into the English Training Classes of the Cuttack Training School should apply to the undersigned on or before the 15th June next. Ten stipends for the 2nd grade teachership class and an equal number of stipends for the 3rd grade teachership class will be awarded on receipt of applications.

Candidates for 3rd grade certificates should have passed the Entrance Examination, and those for 2nd grade certificates should have passed the First Arts Examination. In default of candidates who have passed the Entrance or First Arts Examination candidates will be admitted who have failed in not more than one subject at either examination, provided they have passed in English.

The Department has ruled that in the case of all appointments whether in schools under public management, or in aided or unaided schools, and in the appointment of Sub-Inspectors of Schools, preference shall in future be given to the holders of Teachership Certificates.

MADRUSUDAN RAO
Headmaster
TRAINING SCHOOL
OUTTACK.
Cuttack
The 13th
May 1901.

ଚିନ୍ତାପତ୍ର ।

ଦିନମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବାକମୀଙ୍କ ସ୍କୁଲର ପଣ୍ଡିତ କ୍ରମରେ କେତେ ଲୋଟ ଦୂର ଆଜି ଥାଏ ।
ଶ୍ରୀମାନେ ଶ୍ରୀମା କୁଳମାସ ଟ ୧୫ ଟଙ୍କରେ
ଦୁଇ ସ୍କୁଲରକୁ କବିତରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
ଅବସ୍ଥାରେ ।

ମଧୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
କୁଳମାସ (୧୦୧)
ମଧୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସ୍କୁଲ
କୁଳମାସ (୧୦୧)

ବିଶେଷ ସମ୍ବାଦ ।

କୌଣସି କୁଳର ମୁହଁ ଉପରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କୁଳ ଥିଲ ସହିତରେ କିମ୍ବାପଦରେ
ଶାରିଦ୍ର ବିଶେଷରେ ଅଧେଶାକୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତି ଲାଗୁ କରି ପାରିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ନୟମ-
ପ୍ରାଣୀ ବିଶେଷ କିମ୍ବା ମଂଗଳା ଜାଣିବା ଲେବି
ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥିତ ହେବାକୁ ବ୍ୟାପ୍ତ ସେମାନେ “କିମ୍ବାପଦ ୧୯୩
କମର ହାରିବଳ ବେତ୍ତା ମ୍ୟାକେଜର ବି, ଏଇ
ଅର୍ଥ” ଠିକଣାରେ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
କର ଇଂରାଜରେ ପଥ ଲେଖିଲେ ସବୁଷେ
ଜାଣି ପାରିବେ ।

11-3 Harrison Road Calcutta.

NEW YORK LIFE
INSURANCE COMPANY.

Is the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment.—For full particulars apply to

H. J. BELL
Agent
Cuttack.

ମହାରାଣୀ ।

ପରିଲୋକରା ନଦୀରୀ ଉକ୍ତାର୍ଥୀଙ୍କର
ଜୀବନ ଉପରେ ତେଣୁମାନାରେ ମୁଣ୍ଡିତ ହୋଇ
ଅଛି । ଏଥରେ ରାଜିର ଜନ୍ମ, ବାଲ୍ୟାବସ୍ଥା,
ଶିଶ୍ରୀ, ଅର୍ଥବୈଜ୍ୟ, ବିଦ୍ୟା, ପୃତ୍ର କଲାଙ୍କା ଓ
ସେମାକୁର ବିଦ୍ୟା ଶିଶ୍ରୀ, ବଜ୍ର, ଶାବନର
ପତଳ ଓ ମୁହଁ ବିଶେଷ ହୋଇଅଛି । ଉକ୍ତକ ମାଳ
କର୍ତ୍ତ୍ଵ ସାହିରେ ଶପା ଓ ଅକେବସୁତ୍ରର ପରି
ଦିଅସାଲଥିବାରୁ ସ୍ମୃତିକଣ୍ଠି ଅଳ୍ପକର ହୋଇ
ଅଛି । ତେଣୁମାନାରେ ଅଳ୍ପଧର୍ମକୁ ଏପରି ସ୍ଵର୍ଗ
ପଥା ହୋଇ କି ଥିଲା । ମୂଳ୍ୟ ପାଇଥାନା ମାତ୍ର ।
କହକ ଦରଶାବଳାର ପ୍ରିୟମୋହାନାଙ୍କ ସେବେ
କିମ୍ବା ନିକଟରୁ ପଥ ଲେଖିଲେ ସ୍ପୃତ ପାଇ
ପାଇବ । ଶର୍ମାନେ ଦଶଶତ୍ରୁ ପ୍ରସର ଏବିଶଳ୍ପରେ
ନେଲେ ଶତ୍ରୁର ପ୍ରସର କମ ମୂଳ୍ୟରେ
ପାଇବେ ।

ବନାରସ ମାଲ ।

ବନାରସ ନରରସ ଅମ୍ବର ଏହି ଗାନ୍ଧିଜୀ
ବୋଟରେ ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟରେ ସବୁପ୍ରକାର ବନାରସୀ
ମାଲ ଭାବରେ କାଳାସ୍ତାନର ସତ୍ତା
ତମିହାରମାନଙ୍କ ବିଶେଷବାବରେ ବିଦ୍ୱାଳମାଲ ମାଲ
ସୋଗାର ଅଧିଅକ୍ଷୁ । ବାମଣୀ, କେନ୍ଦ୍ରର,
ଆମଣ୍ଡି, ବସ୍ତୁଗଡ଼ି, ସତ୍ତେବକଳା ପ୍ରକାଶର
ସମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ତତ୍ତ୍ଵ ବଳେ ଅମ୍ବର
କାନ୍ତକ କାରାବରର କଥା ଜଣା ପାଇବ ।

ଅମ୍ବର ବାଣିଜ୍ୟ ବୋଟରେ ବିକ୍ଷେପ ସତ୍ତାରେ
ଦବଦବ ପ୍ରମୁଖ ଥିବା ବନାରସୀ ସାଢ଼ା, ଧୋଇ,
ପୋଛି, ଗେବା, କିଂଜାପ, ନାପ୍ରା ବଳୀ, ଦୋପଟ୍ଟି
ମନିଲ, ଶିରରେ ବାନିବାର ଫେଟ୍ଟା, ବୁମାଳ,
ସାଲ ଏବଂ ନାନା ପ୍ରକାର ରହାଇଥିଲା ଅନ୍ତର୍ମୁଖୀ
ପ୍ରକାଶ ଛଢା ସୁଳା କୃଷ୍ଣାର ବାଷନ, ହାତର
ଦାରବାପର ବସନ୍ତ ଅନସାରେ କୟାର ବନର
ଦେଇଁ + ବସନ୍ତ ଦେବାବେଳେ ଅନ୍ତମାନଙ୍କ
ମୂଲ୍ୟର ଚର୍ଯ୍ୟାଂଶୁ-ଅଗ୍ରୀମ ଦେବାକୁ ଦେବ
ଦେଇଁ ଦେଶୀ ମାଲ କୟାର କରିବାର ରଖି କରି
ପଥ ଲେଖିଲେ ଅମ୍ବର ବର୍ଷବ୍ୟାବ ବା ଅମ୍ବ
ବ୍ୟାବ ପାରିବୁ ।

ତାହରେ ପଥ ପଠାଇ ସଫାର୍ଟ ମରାଇ
ରେ ମାଲ ଦେଇଁ ଠିକଣାରେ କି ଭ୍ୟାପ୍ତରେ
(ଅର୍ଥାତ୍ ତାକରେ କି ରେଇରେ) ପଠାଇ
କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ଲେଖିବା ଅକଣ୍ଠାର । ଉକ୍ତଲରେ
ବିଶେଷ କାରବାର ଥିବାରୁ ଜଣେ ତେଥେ
ମୋହରର ରଖିଥିବୁ ସରବଂ ତେଥାରେ ସହି
ଦେଖିଲେ ଚକବ ମାତ୍ର ଲପାପାହୂରେ ଅମ୍ବର
କାମ ଓ ଠିକଣା ହୁନ ବା ଇଂରାଜରେ ଲେ-
ଖିଲେ ନିର୍ବପଦରେ ଅମ୍ବର ହେବ
ରେଇୟେ ଏବି ପାରବରେ ମଧ୍ୟ ମାଲ
ପଠାଇବ ଏବଂ ପଥକ କି ଦେଇଁ ଫେରିବ
ନିର୍ମାଣ ।

ଶ୍ରୀ ପାଲୁମାଲ ପ୍ରେସ୍
କୁଟ୍ଟଙ୍କ ପାଠକ ବନାରସ ସିଟି

DANZIN

ଚିକିତ୍ସା ଜଗତର ସେହି
ଉଦ୍ଧବ ରତ୍ନ ।

ତାକୁର ଜେ, ୩୧, ମାଟିନଙ୍କର
ଡ୍ୟାନ୍ଜିନ ।

ଅନେକଙ୍କର ବିଦ୍ୟା ଥିଲା ପାରି ଏବନମର
କଷା ଗୁରୁରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ କାହିଁଦେ

ଗାହା ଦୂଷତ୍ତୁର ଦ୍ଵୀପ ନାହିଁ ବନ୍ଦ ଭ୍ୟାନ୍ତ ତନ୍ମୁଖୀ ଅର୍ଦ୍ଧ ଶରାଦି ଅଭିଭ୍ୟାନର ସେହି ଦୀର୍ଘ କରିଥିଲୁ ଅଛି ଜଗତର ଲୋକେ ଏକବାବ୍ୟରେ ଫୀକାର କରୁଥିଲୁ ଯେ, ଡାନ୍ତ କିନ୍ତୁ ସେହି ମନ୍ଦିର ବେଳର ଏକମାତ୍ର ମନୋରାଧି !

ପାରାର ଗା, ଗରନ୍ଟିର ଗା, ବାଚିର, ଭଗନର, ବାଶୀ, ଲାଲିଗା, କାକ ଓ ମୁଖଭରର ଗା, ଦେହର ଚକାରକା ଦାଗ, ହାତ ଓ ଗୋଡ଼ କଲର ତମଶ୍ଶତବା, ଦ୍ୱାରପଦ ଜ୍ଞାଲା, ଚନ୍ଦ୍ର ଜଳ ପଢିବା, ମୃଖର, ମୃଣଙ୍ଗଳରବା, ମସିଷ ଜ୍ଞାଲା କରିବା, କୁଣ୍ଡିଯ୍ଯ, କାକ, କଥାଦ ସେବର ମହିଷିଷ ! ମେଦ, ପ୍ରମେଦ, ପୂଜୀମହିତ ଖାରୁ ନିର୍ଭର ହେବା, ପ୍ରଥାବ କରିବା ସମୟରେ ଜ୍ଞାଲା, ପ୍ରଥାବର ଅଗ୍ରେ ବା ପଞ୍ଚାତ୍ମକ ସୁତାପର ପଦାର୍ଥ କାହାରକା, ଜୁଗାରେ ଦାର ଲାଗିବା, ମୁଦ୍ରକ, ପ୍ରଥାବ ଅନ୍ତରାଦି ଆଧ୍ୟବ୍ୟ, ବିଭିନ୍ନ ସାକାର, ଅର୍ଧଶବ୍ଦିକ ବାର୍ଷିକରିଳାନ, ଏମନ୍ତ ବି ଧୂଳରଙ୍ଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଗ୍ରେରେ କରି ଲୋକଙ୍କର ଦୁରବିଶ୍ଵାସ କିମାତିଥିଲୁ ।

ସ୍ମୀବ୍ୟାଥ୍ୟ—କଷ୍ଟରକ, ଭୁବନାଳିକ ଫେର ବେଦାର, ଅନ୍ତ ବା ଅଧିକ ସରିମାରେ ରହୁଥାବ, ଅନ୍ତ୍ୟମିତ କାଳେ ଗୁରୁ ଦେବା ପ୍ରଭତ ସେବରେ ଜ୍ଞାନ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ସମ୍ମୂହ ସମ୍ମୂହ ଜ୍ଞାନ କିନ୍ତୁ ବାଗରେଗର ଅମୋଦ ଜୀବିଷ । ସମ୍ମ ଶଶିରରେ ଦେଲିକ ଏକ ବା ଦୂର ମାତ୍ର ସେବର କଲେ ଶଶିରରେ ନୁହନ ରକ୍ତ କଣିକା ହୃଦ୍ୟରକ ସବଳ ଓ ପୁଣ୍ୟ କରେ ।

ଡାନ୍ତକିନ୍ତୁ ସାଲାପର ଶୈଳର ଗୁପ୍ତ ରଖେ ନାହିଁ । ଡାନ୍ତକିନ୍ତ୍ତାର ସେବ ଅଗ୍ରେର ଦେଲେ ପୁନବ୍ୟାବର ଅକରଣର ଦୟା ନ ଥାଏ । ଡାନ୍ତକିନ୍ତୁ ସେବନର କୋଣର କକ୍ଷା ନିଯମ କାହିଁ । ସବଳ ଗୁରୁ ଓ ସବଳ ଅବସ୍ଥାରେ ସେବକ କରସାଏ । ୧ ଦେବତାଙ୍କ ଜୀବିଷ ହିଁ କି ବ୍ୟବହାର କରସାଏ ।

ମୁଦ୍ରକ ।

ପ୍ରତିବୋତଳିଥ ର ୫୨ ଟ ୨ ବେତଳିଥ ର ୨୫
" " ର ୧୯ ଟ ୩ " ର ୧୯୯
ପ୍ରାଚୀନ ପାରୁ ଶବ୍ଦାଳିତତା ଅଣା, ପାରୁ
ପ୍ରବୋତଳିଥ ର ୧୦୯/ଅଣା; ଜାକମାସର ସନ୍ଦର୍ଭ
ଏକମାତ୍ର ଅବିଶ୍ଵାରକ ।

ଜାକୁର ଜେ, ଗୀ, ମାଟ୍ଟକ । ସେଇ ଏକଟା—

ଲାଖ୍ୟା, କର୍ମ ଏବଂ ପରେକ

ଆଦ, ବି, କି, ଏଣ୍ଟ କୋଂ

ପାର୍ଶ୍ଵାଳିକ ବାରଣ୍ୟ ଗୋପ ପୁଣ୍ୟ କଲିବର

ସୁନ୍ଦର ମୌଖିକ ଦ୍ୱିରାଷ

ବିଲବତାର ପ୍ରତିକ ସଗନ୍ଦୁବ ପ୍ରମୁଦିତବାଜା
ଏଇତ, ବସୁକ୍ତ କାରଣାଳାରେ ପ୍ରସୁତ ।

କୁନ୍ତଲାନ

ଏହି ଟେଲ ଦେଖି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରେ
ଏହାହାର କେବଳ ଶୋଷ୍ମ ଦୃକ୍ ଦ୍ଵୀପ ଏବଂ
କେବଳ ଉପତ୍ୟାଜଥିଲେ ତାହା କିନ୍ତୁ ଦ୍ଵୀପ ।
ଏହା ଅତି ନିର୍ମଳ ଏବଂ ମନୋଦୂର ସୁରକ୍ଷିତ ।
ଏହା ଗୁରୁପ୍ରକାର ଏବଂ ମୁଦ୍ରକ ପ୍ରକାର—
ପ୍ରକାଶିତ କୁନ୍ତଲନର ମୁଦ୍ରକ ଏବଂ ଟଙ୍କା,
ପ୍ରଦୂରକ କୁନ୍ତଲନର ମୁଦ୍ରକ ଦୂର ଟଙ୍କା,
ଗୋଲପରକ କୁନ୍ତଲନର ମୁଦ୍ରକ ଦୂର ଟଙ୍କା,
କୁନ୍ତଲନ କୁନ୍ତଲନର ମୁଦ୍ରକ ଦୂର ମରା ।

ପାଞ୍ଚମାର ଅଥବା ଏହେନ୍ସ୍

ଦ୍ୱାର ପ୍ରକୃତିକ କାଳାରିଧ ପ୍ରକାର ସୁରକ୍ଷିତ
ବାର ସମ୍ମରକ କରିବାର ଏହି କୁନ୍ତଲ ପ୍ରକାର
ଏମେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସୁତ ଦେବଗାତାଥିଲୁ । ଏଷ୍ଟର ସବାର
ନମେନ୍ଦ୍ରିଯକର । କାମ—ଗ୍ରମେଳ; ମତ୍ୟା;
ତାମିଳ; ଭାଲମାରକା; ମାତ୍ରିକା; ଦେଲମେଳ;
ହାଇନ୍ଦ୍ରିଯକ; ବରବ ସେଲ; ଦେଲମେଳ;
କୁନ୍ତଲନ; ନେତ୍ରକୁମର; ଦେଲାକୁମର; ପାରିଜାତ;
କୁମ୍ବ; ଲାବୋରିଯା କୋବେ । ମୁଦ୍ରକ ଏକଟିକ
ଏକଟବା ନାହିଁ ।

ଲାଭେଣ୍ଟ୍ରେର ।

ତୁମ୍ଭ କିମ୍ବେଶ୍ଵର ଦେବଗାତା । କିମ୍ବେ
ଶ୍ରୀ କୋଟିର ଦେବଗାତା କରିବାକାରୀ, ମାତ୍ରିକା
କରିବାକାରୀ ।

ପମେଟେମ

ଗୋଲପ ପମେଟେମ ଅଚ୍ଚରା, ସନ୍ଦର୍ଭ
ପମେଟେମ ପାତ୍ରଶା ।

ତାମ୍ରଲାଲ

ପାନ ସବାହିତ ଓ ସମ୍ମାଦ ବରଗର ଅନ୍ତର୍ମା
ସାମାଜି । ସତ୍ର ସଙ୍ଗରେ ଲାବା ଦେବାର ଦେବେ
ବୁନ୍ଦୁ ମହାପତିବା । ମୁଦ୍ରକ ପ୍ରତି ଦେବ ଅଂଶକ
ପରବତ୍ତ, ଅଥବା ସିରପ ।

ଗୋଲାପଗାନ ପରବତ୍ତ ଅଥବା ସିରପର
ପରବତ୍ତ ଅଥବା ସିରପ । ଶବ୍ଦର ଦେବାର ଦେବେ
ବୁନ୍ଦୁ ଏବଂ କରିବାକାରୀ । ଗୋଲାପଗାନ ଦେବାର
ଦେବେ ବୁନ୍ଦୁ ଏବଂ କରିବାକାରୀ । ଗୋଲାପଗାନ
ଦେବେ ବୁନ୍ଦୁ ଏବଂ କରିବାକାରୀ ।

ପ୍ରତି ଶିଖ ଦେବାକାରୀ ।

ଏହି ଲେଖିଲେ ତାବକ୍କାର ମା ଦେବଗର
ଜନ୍ମ ପଠାଯାଏ ଲୁହରବର୍ଷର ପ୍ରଥାକ ପ୍ରଥମ
ମହାବଜା ଓ ବଜା ଓ ବଜା ବଜରମ-
ଗୁରୁମାଳକହାର ଏହି ଦ୍ୱାରମାଳକ କଥକତ୍ତ
ଦିଶେବରୁପେ ପ୍ରଥମିତ । ପଣ୍ଡବା ଓ ଜାଦୁ
ବଜା ମୁଦ୍ରକରେ ପଠାଯାଏ ।

ଠିକରା—

ଏହିତ ଦ୍ୱାର ନେଇପର ଦୃକ୍ତିଲାଇ କୁଣ୍ଡଳ କରିବାକାରୀ	} H. BOSE, 62 Bow Bazar Street Calcutta,
---	---

କରିବାକରେ “ଭଦ୍ରୋଗା ସମେତର
ଭଣ୍ଡାର”ରେ ଏ କରିବ ତ୍ରୁଟିକ କର୍ମକାଳ
ପ୍ରସ୍ତବ ଦୋହାନରେ ଏହି ଉଚିତ ପରିବା ।

ଭକ୍ତିକରିବାକାର ଦେବଗରକାର ଖର୍ଚ୍ଚ
ବିଲିପିତିକୁପେ ଆର୍ଦ୍ଦ ହୋଇଥିଲା, ମଧ୍ୟ—

ଅଥମଥାର ସବାରେ

ପାତ୍ରପ୍ରକାର କୁଣ୍ଡଳ

ଅଧ୍ୟମର କୁଣ୍ଡଳ

ଧୂମ୍ର ଏବଂ ପମ୍ପର କୁଣ୍ଡଳ

ମାତ୍ର କୋଣରେ ବିଲିପିତ ଯେବେ ହୃଦ୍ୟରେ
ଚର୍ଚିର ଖର୍ଚ୍ଚ ୧୦ ଟ ଶାକୁ ଭାଲା ଦେବ କାହିଁ
କୁଣ୍ଡଳ ଓ ଭାଲାଯୁଧର ସବାରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ୧୦୭
ଅଭର ଦେବା ଓ ଦୂରଗୁର ସଥାକମେ ଦେବ ।

ଅଥବା କି ପବାରେ ସବାର କଲୋକମ୍ପ
ହୋଇପାରିବ ।

କରିବାକାର କୁଣ୍ଡଳ ବିଲିପିତ ସବାର
ଗାଲୁ ଦେବ ।

ଏହି ହରିଲପିତା ଏହିର କଥକ ଦେବଗରକାର ଉଚିତ
ଭକ୍ତିକରିବାକାର କରିବାକାର ମୁଦ୍ରକ ଏବଂ ଉଚିତ
ଦେବ ।

ମହାନ୍ତି ଦୟକୁ ପଶୁକ କର ଲିଖୁ ସାହର ଅନୁମୋଦନ କରି ନନ୍ଦର ନିଧାନକ
ବନେଇଛାଏ ସଂଜନୀତ ହେଉ ଓ ଆବଶ୍ୟକ ମରେ କରିଟି ଏହି ଲିଖୁରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ମାତ୍ର ଯୋଗ କରି ପାରିବେ ।

(୧) ଉପରେକ୍ଷ ଲିଖିତ ଦୃଶ୍ୟରେ ମାନ୍ୟମାସ କମଳାହାତେ ଓ ସବୁ ବାଧାରଣ ହିନ୍ଦୁ
ମାନେ ଏଣିବି ପ୍ରତିବର୍ଷ ମାନ୍ୟମାସ କମଳାହାତେ ଦିନ (ଅଥବା ଅଜ୍ଞାନେ ସେ ଦିନ
ସୁଦିନ ଦୁଇ) ଗା ବଳକେବକରୁଛାଇ ଯନ୍ତ୍ରପାତାରେ ସମବେଳ ହୋଇ ଆଜିତ୍ରୁ
କର ବାଣୀକ ଥୟୁ ଓ ଚ୍ୟମ୍ଭ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ କଲାପ ସେ ପ୍ରକାର ନିର୍ବାଦ ହୋଇଥାଇଁ
ବହୁର ଦବରଣୀ ଶ୍ରବଣ କର ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଅବେଳାନ ପୂର୍ବତ ସଙ୍ଗର କର୍ମ୍ୟ
ଲିପବକ୍ଷ କରିବେ । ମନ୍ଦର ନିର୍ବାଦକ କରେଟ ତାକୁ ସଙ୍ଗରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଚରଣ
ସାଇତମାଟେ ବାଗଜାହୁ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରଇ ମେନେଜରଙ୍କରୁବାବ ଅବତ
ବସଇବେ ।

(*) ଭୂଷଣିତ ସଙ୍ଗ ଏହି ସମିଜିତ ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟବେଶନ ବୋଲି ଗଣ୍ଡକବ୍ୟାକ୍ତି ।

(୪) ଏହି ସମ୍ବାଦ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷାଦ ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରୀ ସାମନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥଙ୍କ ଜୀବନେ, ଶ୍ରୀ ସାମନ୍ତ ବ୍ରଜସନ୍ଧର ମର୍ଦ୍ଦିତା ଓ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଧୂର ମନୁଷ୍ୟର ଦାସ ଜମି ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ଏହି ସମ୍ବାଦ କାର୍ଯ୍ୟ ବୈବିଦ୍ୟା ପଦବେଳେ ଉପସ୍ଥିତ କରାଯାଇ ।

(*) ଶକ୍ତିକ ପୁରୁଷ୍ମାସୀ ବ୍ୟକ୍ତିକ ମଧ୍ୟରୁ କିମ୍ବୁ ଲାଗିଥ ଦ୍ୱାରେବେ
ମାନକହାବୁ ଏକ ସବୁ କମିଟି ଘଠିତ କରିଯାଇଛି । ଏହି ସବୁ କମିଟିର ଆବଶ୍ୟକତାରେ ନୁହିଲେ ମେମ୍ବର ଅପଣା ବିହିତ ଗୋଟିଏ କରିଯାଇବାର କମଳା
ବେମାନଙ୍କୁ ଫିଅୟାଇ । ଏମାନେ ଶ୍ରୀ ବଜାଦେବଚନ୍ଦ୍ର ସେବା ପୂଜା ଓ କ୍ଷେତ୍ର
ସମଜୀବ୍ୟ ସମସ୍ତ ବାରଗାତି ସଙ୍କଳନୀୟ ପରିଷକ୍ଷଣରୁ ଅଳ୍ପ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିବାହ ସାମାଜିକ
ପରିବାଳ ଓ ବଦଳୁ ପୂଜକ ସେମାନଙ୍କଙ୍କ ଶିଖୋଟି କିମ୍ବାର ମଧ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକ
କରିବାକାରୀ କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ଅନୁଗୋଧ କରିଯାଇ । ସବୁ କମିଟିଙ୍କ କଦମ୍ବ ପରିବାଳ
ବାର୍ଯ୍ୟରେ ସଥା ସମ୍ବନ୍ଧ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ବୃଦ୍ଧକଣ ମୋହରର କର୍ମକଳେ
ମୁକ୍ତୟୁକ ଦେବା ସତାଶ ମନ୍ଦିର କିମ୍ବାକଳ କ୍ଷମିତିଙ୍କୁ ଅନୁଗୋଧ କରିଯାଇ ।
ଶ୍ରୀକାଶ ଆହୁ କି ସବୁ କମିଟି ଶକ୍ତିକାବୁ ସେବା ପୂଜା ଓ ଧର୍ମତ ସଙ୍କଳନୀୟ
ବାବଗାୟ ବିଶ୍ୱ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣବୁଧେ କଦମ୍ବ ଓ ପରିବାଳ କରି ଆବଶ୍ୟକମାତ୍ରେ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
କରିବାକାରୀ ସାଧକର ପ୍ରସ୍ତୁତମାନ ମନ୍ଦିର କିମ୍ବାକଳ କମିଟିଙ୍କ ସମୀପକୁ ପ୍ରେରଣ
କରିବି ଏବଂ ରୟତାକାନ ଉପେରକର ହିସାବ ସକଳାକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୀମାଂସା ଓ

ସବ ଲାଇସ୍‌ନ୍ୟ ହାମ୍

୧	ବାହୁ ଗୋପାଲଚରଣ ମହାନ୍ତି ଜମେଦାର କାଶଗ୍ରୀ
୨	" ପଦ୍ମଚରଣ କାନ୍ତରୋ " ବାଲୁଆ
୩	" ବିଜ୍ଞାନୀ ସ୍ଵାମତରଣ ଦାସ " କାକଟ
୪	" ମତନଗୋକୁଳ ଦାସ " "
୫	" ବାହୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ଦାସ "
୬	" ଦେବକୁଳ ଦୟାଁ ଲହପିଲଦାର ବିଲହଦ୍ରୂପର
୭	" ନନ୍ଦେଶ୍ୱର ମହାନ୍ତି

(୭) ଗଳକ ହସାବ ସେ ମୁଁରେ ରହିଥିଲା ତାହା କିମ୍ବାର ଓ ଜାଇଲ
ଥିବାରୁ ଉବଳ୍‌ପରେ ଯଥା ସମ୍ବନ୍ଧ ବୋର୍ଡର୍‌ଏ ଏକାର୍ଥୀର ନିଯମାବଳୀ ହସାବ
ରଖିବା କାରଣ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ କରିଛି ଅନ୍ତରେ ବନ୍ଦୀପାଇଁ ।

(୭) କଳବ ପ୍ରଥା ଓ ଦୟାର ଅନଳ ଅଧିକାରୀ ଓ ଅଧ୍ୟାତ୍ମାନ ଜଳବ
ଅଧିକାରୀ ବିବିଧାବଳୀ ଉତ୍ତମରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଶାନ୍ତିଭବର ସେବା ପାଠ ଲାଭ ଓ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଵରୂପରୂପେ ଚଳକା କାରଣ ଏହି ସ୍ଥାନର ଉତ୍ତମଲୋକ ପ୍ରଭାବ ଦ୍ୱାରା
ଆଗମଚନ୍ଦ୍ର ଦୋଷ ଓ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଦାରୁ ଅନ୍ତେଚତ୍ରପ୍ରଥମ କେ ମହୋତ୍ସବ ସ୍ଵରୂପ ସମ୍ମାନ
ପରାମର୍ଶ କରି ନୃତ୍ୟ ନିୟମମାନ ବିଧବକ ତରିକା ନିମନ୍ତେ ମହିଳା ଜାତୀୟକ
ଦମ୍ପତ୍ତିକୁ ଅନୁରୋଧ କରିପାର ।

(୮) ଶା ବଳଦେବଜିତକୁ ଦାନଙ୍ଗସ୍ଥ ସ୍ଥାନରସ୍ତାବର ଏଣ୍ଡର ଏବଂ ଚିରପ୍ଲାଷ୍ଟି ରେଜଞ୍ଚଲ୍ କହି ରଖା ଯିବା ନିମନ୍ତେ ମନ୍ତ୍ର ନିର୍ବାଚନ କରିଛନ୍ତି ଅନୁରୋଧ କରିଯାଉ ।

(୯) ସେବକ ଓ ପାଳିଆ ଉଗେରଙ୍କ ସେବା ଓ ଶୈଶମ ଦୟାପ୍ରତ୍ନ ଫଳଗଣ
ଓ ନାମ ଦାଖଲ ଆରକ ବ୍ୟକ୍ଷମ୍ବା ବହୁତ ଏହିପରି ଏହି ରେତୁପ୍ରତ୍ନ ଦୟାପାତ୍ର ।
ଆଜିଭିତ୍ତର ଦେଖିବ ବେବା ପୂଜା ଓ ପଥ ଧରାନ୍ତି ଉପରେ ଓ ଅଧିକର୍ତ୍ତା
ନିମନ୍ତେ ସେ ସମୟ ଖରି ପୂଜା ପ୍ରଥାନ୍ତିରୀ ଥିବା ପୂଜା ଖରି ମୁଖରକ ହେବାର
ଆବଶ୍ୟକ ଭାବୀ ଦତ୍ତନ୍ତି ଦରାଯାଇଁ ଏହି ବହୁରେ ଲିପିବର ବ୍ୟାପ କରିବ
ମନ୍ଦର ନିର୍ମାଣକ ନିର୍ମିତିକ ଅନନ୍ତରେ ଛପାଯାଇ ।

(୧୦) ସଂକଳିତମାନେ ଚାର୍ଯ୍ୟ ଶୋଷ କରି ନିକାତି ଉପୋତୁ ଫେମାନ୍‌
ସଧରେ ଅଗତ କରିବା ବାରଣ ସମୟ ଦିଆ ଯାଇଥିବାରୁ ଛାଏଥ ସେବନେବୁକୁ
ଅନୁଭେଦ ଯେ ସେମାକେ ପ୍ରତିମାପରେ ଚାର୍ଯ୍ୟର ଗତି ଦେଖୁଥିଲେ ଓ ନିକାତ
ଉପୋତୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲାକୁ ସବ୍ୟାଧାରଣକର ସଙ୍ଗ ଅନ୍ତର କରିବେ ।

(୧୬) ଅନ୍ତର୍ଭାବୀ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲା କି ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟର ବିବରଣ ପ୍ରକଳ୍ପାବ୍ଲୋକର କାର୍ଯ୍ୟର ଉପରେ ଆପଣଙ୍କ ପରିଚାରକ ଦେବାରେ ପ୍ରକାଶ ଦେବା କାରଣ ଆପଣଙ୍କ ପରିଚାରକ ଦେବାରେ କିମ୍ବା ଏହି ସହିତ ପଠାଇବାର ଓ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପାବ୍ଲୋକ ମନ୍ଦିର କରାନ୍ତିକି ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟାବଳୀ ପଠାଇଯାଉଛି । ତାହା ।

କେନ୍ଦ୍ରପତ୍ର), ଶୀ ହିନ୍ଦୁକଳତ୍ତେବ
ସାଧାରଣ ହୁନ୍ତ ସବୁ
ଗୁ ଏକ ବିଲୁ ମାତ୍ରେ ମେଲ୍ ୫୦୯ ମହିଦା } ଶୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାସ୍ତ୍ରପୂର ଜଳଶିଖର
ଶୀ କର୍ତ୍ତ୍ତୁରୀ ମଦକମୋଟାକ ହେଲୁ
କର୍ବା ଚେତେତନ ଅମାର୍ଦ୍ଦା

ସାପ୍ତବିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରକା

ଜୁଲାଇ ୧୯୦୫
ମୁଦ୍ରଣ ମେସି

୩୮୦୦ ମହେ ଜୁନ ମାର୍ଚ୍ଚିଆର୍ଥୀ ମାର୍ଚ୍ଚିଆର୍ଥୀ ମାର୍ଚ୍ଚିଆର୍ଥୀ ମାର୍ଚ୍ଚିଆର୍ଥୀ

ଅଗ୍ରମ
ପାତ୍ରମେ

ଟ ୫୫
ଟ ୫୫

(COMMUNICATED.)

AN APPEAL TO GOVERNMENT.

THE BALASORE CENTRAL HOSPITAL.

The institution forming the subject of this appeal is not a new one though the name proposed to be given to it is new. It has been in existence for a very long time under the name of the Balasore Pilgrim Hospital and has been maintained by Government from the Jagannath Road Fund and the Municipal Funds. Some 20 years ago the old hospital house near the Jagannath Road having become rickety, a new house was erected near it at the expense of the then Raja of Mourbanj. This house being cracked in several parts has now been declared unsafe. Hence the necessity for erecting a new house. The site of the old Hospital was chosen at a rather inconvenient distance from the town on its suburbs, surrounded by corn-fields and a few scattered villages, with a view to prevent sick pilgrims from entering the town and spreading epidemic diseases. It lies on the Jagannath Road in the middle of an open maidan where it enjoys the advantages of pure and free air and of a cremation ground hard by on the other side of the Jagannath Road where dead pilgrims are burnt.

The site proposed for the new hospital is not in the centre of the

town, as the proposed name would signify, where it might be equidistant from all parts of the town; but at Manikham on its north eastern suburbs which is the most populous part of the town, close to Raja Syamand De's charitable dispensary and Rani's Dufferin Hospital. The chosen site is not only inconvenient to the towns people but is a source of danger to them as sick pilgrims on their way to the hospital must pass through the whole town. Besides, as every one would admit, there is no necessity for a hospital where there are two already existing. Moreover in a sanitary point of view the new site is not a happy one and quite unsuitable for a hospital, in as much as it lies in a densely peopled part of the town well known as the nursery of cholera.

These disadvantages have not, we believe, been duly brought to the notice of the authorities or duly considered by them while choosing the site. The most convenient and advantageous site for the Hospital would be the neighbourhood of the Bagbrindaban tank which besides being an open place has the advantage of being equally distant from all parts of the town. Pilgrims too would not find it inconvenient to get at, as it lies about a mile from the

Jagannath Road, while the proposed site is about double the distance from it. Further more, this situation would not in the least endanger the sanitation of the town in consequence of the ingress of pilgrims as the part of the town through which they must pass on their way to the hospital consists chiefly of cornfields and a few scattered houses.

That the amount of 15,000 proposed for the erection of the new central hospital may be usefully and advantageously spent and that we may not incur the censure of "carrying coal to new castle," we beg to propose that Government be pleased to dispute an experienced officer, quite unbiased by the party faction existing in the town, to see whether the site chosen by the authorities or that proposed by us be the more suitable or to choose one in the centre of the town if that proposed by us do not meet with his approval.

କଲକାଳା ହାଲବୋଟର ଜଣେ ବାଲକୁର
ନଃ ପ୍ରମାଦ ଅବହୂଳ ଉତ୍ତମାଳ ଏହି ଜଣେ ତୁଳି
ମୌଳିକ ହବିରୁଷା ସ୍ଵରୂପିତାର ଜଣେ ସମ୍ମାନ
ମୂଲ୍ୟମାଳ ସ୍ଥି ପରେ ବୁନ୍ଦ ଉତ୍ତମାଳେ କ
ମେ ସ୍ଥି ତାହାର ସାମର ଲ୍ୟାକ୍ ଏହି ଏକାରେ
ବାଲକାର ବସଇ ଦେଲେ ପାରିଷମେତ ସ୍ଵରୂପ
ରୁକ୍ତ ସମ୍ମାନ କଂ ଆଶି ଦେବେ । କାର-

କୁଳ ଓ ଉତ୍ସାହମାନଙ୍କର ଏପରି ଚାଲୁ ବା
ମାନୁଷର କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଦରବାର ଦେଖେ କାହାର
ହାଲକୋଟରେ ଏ ବର୍ଷଯୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାରୁ
ବିଧମବେ ବିଶ୍ୱର ହୋଇ କାରିଷ୍ଟୁର ପ୍ରତି ଭିନ୍-
ମାନ୍ସ ଏବଂ ଉତ୍ସାହମାନ ସମସ୍ତେଶ୍ଵର ହେବାର
ଆଦେଶ ଦେଇଲୁଛି ଥର୍ଟାକ୍ ଭାବୁ ସମୟମଧ୍ୟରେ
ସେମାନେ କୌଣସି ଅଧାରଗତରେ କାରିଷ୍ଟୁର କା
ଞ୍ଚାଳଜୀ ଉତ୍ସାହରେ ନାହିଁ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଉତ୍ସାହ
ମୁଗ୍ଧମାନେ ଏବେଳ ସାଧ୍ୟାକ ହେବେ ।

ଅମେରିକାକ ଥଳକ ସହିତ ଅବଗତ ହେଲୁ
ଯେ ଏଠା ସେବସତ କବେଶର ଗୋଲ ମାଲିନୀଙ୍କ
ରାଜୀନାରାତ୍ରି ଏବଂ ଅମେରିକାକେ ସମ୍ମାନ ଦେଇ
ଆହଣୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର
କାର୍ଯ୍ୟର ରେଣ୍ଟ ମାପରୁ ୧୫୦୦୦ ପଦିବର୍ଦ୍ଦରେ
୨୦୦୦୦ ଏବଂ ଦେଇନ ଟଙ୍କା ମାତ୍ରା ମୁଲେ
ଟଙ୍କା ୧୫ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମହିଳାର
ଅଧ୍ୟେ ଡେବୁଟି ସ୍ତରରେ ମହାଶୟ ନିରମିତ୍ତ
ଶ୍ଵାସରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଛାତାରାର ଦେଖ୍ନା କରି
ପ୍ରଥମରୁ ସବୁର ପୂଜନ କାର୍ଯ୍ୟର ରେଣ୍ଟ ଏବଂ
ଦେଇନ ଲାଗୁପଣ ଦରିଦ୍ରେଷ୍ଟରେ ଏତେ
କଣ୍ଠେବେଳ ହୋଇ କା ଥାନ୍ତା । ବିଶ୍ୱାବ ଅମେରି-
କାକୁ ଦୁଃଖ ଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟ କେବା ସବହାର
ଜର ଅତିପ୍ରାୟ ନୁହେ ଏବଂ ସେମୁରେ କାର୍ଯ୍ୟର
ହଳ ହୁଏ କାହିଁ । ଅଧ୍ୟେନାଳକର ଅଧୀନପ୍ରକାଶକ
ପ୍ରତି ସବନାହସ୍ତାବାକୁ ଦେଇନ ଉପରି

ସମ୍ବଲପୁର ହିନ୍ଦେଶ୍ଵିଶୀରେ ଧାତ କଳୁଁଙ୍କ ଗଢ଼
ଦ୍ରାବ ତା । ୧୦ ରଖରେ ଛଳଗଳତ୍ତ ନିର୍ମାଣର
ଚମିଶଳର ସାହେବ ବାହାଦୁର ସମ୍ବଲପୁରଠାରେ
ଏକ ଦକ୍ଷତାର କରିଥିଲେ । ସେ ହିଲାର ଜନେ-
ଦାର ଓ ମାଧ୍ୟଦୀବୟାମନେ ଏକ ସଦରର ବ୍ୟୁତ
ସରକାରୀ ଓ ଦେବତକାରୀ ଦୂର୍ଲ୍ଲଭତମାନେ
ତୃପ୍ତି ପୁଣେ । ଏହି ଦରବାରରେ ବରପା
ଲିନ ଜନେଦର ଲିନ ନୃପତିଙ୍କ ଦେବତା
ହାର୍ଯ୍ୟର ସୁଖ୍ୟାତି ହେବୁ ଗମହିମେଣ୍ଡରୁ ପାଇ
ଥିବା ରଦ୍ଦମାଦାଦର ଜୟଧର ସକଳ ଓ ଶିଳ୍ପ
ପାଇଲେ ଏବଂ ଏକଷ୍ଟ ଅଶ୍ଵିନ୍ଦ୍ରିୟ ଜଗିଣିକର
ଦୈର୍ଘ୍ୟର ଦୂର୍ଲ୍ଲଭ ସାହିତ୍ୟ ସମବରେ ଉତ୍ତମ
କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁଗାର ପଦକ ପାଇଲେ । ପାହେକ
ମଦ୍ଦାଦନ୍ତ ଦରବାରରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଓ
ଜାତୋକ୍ଷମୀ ଏକଟତ ପ୍ରାପନ ଧର୍ମରେ ଯେଉଁ
ମନ୍ଦିର ଏକଶତ ମୂର୍ଖ ବା ବର୍ଦ୍ଧି ହେବ,
ଦେବେ ସେନାନୀର ନାମ ସରବାର ଗନ୍ଧେତରେ
ଗ୍ରହ ହେବ ।

ଭାବବକର୍ତ୍ତର ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂର ବଜ୍ରକୁ
ଦିଅସିଲ ଅସୁଅଛି, ଏଥା—ଲାପାଳ, ମୁଲଭେଳ,
ବେଳତୁମ୍ଭୁମ ଓ ଶ୍ଵେଟ ସେତୁଳରେବା । ଲାପାଳ
ବଠାରୁ ସବାପେଣ୍ଠା ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ଦୀଅହିଲ
ଆମକାମା ଦୁଆଳ ଅର୍ଥାତ୍ ଗାନ୍ଧିକ ୧୦୫ ଲାଖ
ଟଙ୍କା । ଶ୍ଵେଟ ସେତୁଳମେଷରୁ ଆମକାମା
ହୋଇଥିବା ଦିଅସିଲର ମୂଲ୍ୟ ବାହିତି ୧୦ ଲାଖ
ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା । ବେଳତୁମ୍ଭୁମଠାକୁ ଗନ୍ଧବର୍ଷ
୨ଲକ୍ଷ ଏବଂ ମୁଲଭେଳରୁ ୪୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର
ଦିଅସିଲ ଆମକାମା ହୋଇଥିଲା । ବିଲାତରୁ
ଆମକାମା ହୋଇଥିବା ଦିଅସିଲର ମୂଲ୍ୟ ଅଧି
କୁ ଅଟେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ବଜ୍ରର ରୀତି କାହାର
ପାଇଲା ଯର । — ସଥିରୁ ପାଠବଗାନେ ଦେଖିବେ
ଯେ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଅଧିତ କାହିଁଥିଲ କିମ୍ବା କେଇଥିର ଅର୍ଥରୁ ଅନ୍ୟ
ଦେଖିବୁ ଦେବଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିଗବା ସବାକେ
ଆମେମାନେ ବର୍ଣ୍ଣିତ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଦେଖିବେ ତେଣ୍ଟା କଲେ ମଧ୍ୟ ଭାବବକାମୀ
ଅନ୍ୟଦି ସାମାଜିକ କଥିହିଲି ବର ପାରିଲେ
କାହିଁ କଢ଼ି ପାଇବାଯର ବିଷୟ ଅଟେ ।

— 1 —

ଏ ଜଗରର ଗୋପାଳଙ୍କୁ ମଠରେ ଅନେକ
ବର୍ଷରୁ ଗୋଟିଏ ଦତ୍ତ ହୁଣ ଥିଲା । କିମ୍ବାମା
ଅନେକମେତି କରି ମଧ୍ୟ ଦେଇ କହିଛା ଯାଏ
ସଙ୍ଗାଦିର୍ଥରୀ ଭଲ ବାହୁଦ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତିରୁ ପରିଚାର
ସେବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ହାତ୍ସ୍ଵାକ୍ଷାରକ ଜଣେ କାହିଁଦିଲା
ନିଷ୍ଠାକୁ ଥିଲା । କେଲେଯ ଶର୍କିଟ ବିଷର ଭାବ ଭାବ
ହାଠଗଢ଼ା ଶୁହାଙ୍କୁ ବାହାରିଥାର ସାଶୁରେ
ଦୁଇବାଟୁ ଲେବେ ଖୁବ ହେବାର ଶୁଣାଥିଲା
ମାତ୍ର କାହାର ବିଶେଷ ଅନ୍ତରୁ ଦରବାର ଶୁଣା
କ ଥିଲା । ଗର ପୃଷ୍ଠା ଶୁରୁବାର ଘଟରେ ସେହି
ହୁଣ ମନ୍ଦରାଟି ଅନ୍ତରୁ ହଲିବାରୁ ଯାଇଥିଲା ।
କୁରବିଳ ସଜାଳକେଳେ ଦକ୍ଷ ହାତ୍ସ୍ଵା ଶର୍କୁ
ହାଠଗଢ଼ା ନଥରେ ବରଦିନର ବାହାରାକେଳେ
ବ୍ୟା ପରାକ୍ରିତହୋଇ ମେଘଦୂଷ ଏମନ୍ତ ବଳରେ
ବନ୍ଧିଦେଲ ଯେ କାହାର ପଞ୍ଜବରାତ୍ର ସମ୍ମିଶ୍ର
ଓ ଦୟାବିଦର ପାତି ବଲୁଧାର୍ବ ଦହଗଲା । ତୋ
ଲେବରୁ ସମ୍ଭାବରେ ପକାର ଭାବୁରଙ୍ଗାବାର
ନେଇଛା ପାତରେ ପ୍ରାଣ ଦାହାରିଗଲା । ପ୍ରାଣ
ବହନ୍ତି ହିଥାବସ୍ଥାରେ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଜୀବ
ଯାଇବା ଦତ୍ତ ବିପତ୍ତକବ ଥାଏ ।

ଦିଲ୍ଲିର ଏକସମ୍ପଦାଧିକାରୀ ଲେଖକ
ଯେ ଅଏବଲାଗ୍ରୁ ଅନୁର୍ଦ୍ଧର କର୍ତ୍ତାଙ୍କରର ଏହି
ଦଳ ପଥରେକେବଳ ବ୍ୟକ୍ତିଶାଶ୍ଵାସୀଅପରାଧାର-
କାଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ କଳ ଦୋଷକା

କାରଗ ଖେଠା ନିଜରେ ପାଇଲାଇଛିର ଅନ୍ତରୁଧ
ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ । ବଳର ଉଦେଶ୍ୟ ହୋଇଲା
ବୋଲୁ ତେଣୁଲାବା । ସେ କମଳରେ ୮୦
ବଳାକ ଲେବ ବର୍ଷରେ ପ୍ରାୟ ଏକଲଙ୍ଘ ୮୦
ହଜାର ରଙ୍କ ହୋଇଲା ଅଚାର କରନ୍ତି ଏବଂ
ବେବୋଲୁ ତେଣୁଲାବା କାରଗ ଜ ୧୫୦ ଶତ
କୁଳ ନିଯନ୍ତ୍ର ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ବାର୍ଷିକ
ମୂଲ ପ୍ରାୟ ୫୦୦୦ ପାଇଁଶି ମାତ୍ର କଳାକାର
କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବେ ବାର୍ଷିକ ୫୦୦୦ ପାଇଁଶି ରେଖା
ଭାଗୀ ପଡ଼ିବ ଏବଂ କୁଳମାନଙ୍କୁ ତାର୍ଥରେ କ
ଲଗାଇ ଘୋଷିଲେ ସୁଧା ୫୦୦୦ ପାଇଁଶି ନିର୍ମାଣ
କରି ହେବଳ ଜ ୧୫୦ ଶତକର କାର୍ଯ୍ୟ ଯବି
ଦେଇ କଲ ନାନାଦାର ଅନ୍ତରୁଧ ହେଲେ
କହି । ସହ୍ୟ ଚମପର ସେଇଁ ସ୍ଥାନରେ ଏମନ୍ତ
ବସନ୍ତ ଯେ ଶ୍ରମର ଲୋକଙ୍କର କୁଳକ
ଦ୍ୱାରା ଅନୁର୍ଧ୍ୟ ଦରୋ ।

ଏ ଦେଶରେ କର କର ଉହିବା ଲାଗୁବେ-
ପାୟ ଏବଂ ପିଲାଙ୍କିମାଳର ସରବାସ ବାର୍ଷିକ-
କିମ୍ବରେ ପ୍ରତେଥ ଉତ୍ସବାଳ ପ୍ରଭୁର ଉତ୍ସବ ଥିଲୁ
କିମ୍ବା ଉତ୍ସବ ଗବର୍ଣ୍ମମେଖ ସ୍ଵାମୀପୁ ଗବର୍ଣ୍ମନେ-
ଏକୁ ପ୍ରମୁଖ କରିଗାରେ ବଜାପୁ ଗବର୍ଣ୍ମମେଖ
ଦିଦିର ଦେଇଥିଲୁଛି ବ ପ୍ରତିକଳ ନିଯମାନ୍ତରୀ
ରେ ପ୍ରତ୍ୟେ ଉତ୍ସବ ନାହିଁ କାବଳ କେବୁ
କିମ୍ବରେଥିଲୁ ବା ପିଲାଙ୍କି । ୧୦୯୯ ବାର
କୃତି କରିବାକୁ ଘର କରିଲୁ । କିମ୍ବନ ସମୋ-
ଧନ ବିଷୟରେ ବଜାରର କଲାବିକାର ତଥା
ମହିଳାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାତ୍ର ସହିତ ଯମ୍ଭମର୍ତ୍ତା
କରିଅଛନ୍ତି । କିମ୍ବନ କିମ୍ବନ ସମୋଧନ ଦେବବାର
ସମ୍ମାନ ହୋଇଥିଲୁ ଜଣା କାହିଁ । ନାହିଁ କିମ୍ବାତି
ବା ସମ୍ମାନ କିମ୍ବନ୍ତେ ପୁଅକୁ ନିଯମ ଦେବେ
ଦତ୍ତ ହୃଦୟ ଦିଲ୍ଲୀ ହେବ । କରିବା ସମ୍ମାନୀ
୨୫୮୮ ତରିକା ବାହାରୁକୁ ଅନ୍ତରେ ସେପଞ୍ଚ
ଦେବେ ଦୁଇବାକୁ ଦେବ ଯେ ଅମ୍ବାକବି
ଅମ୍ବାକୁ ଭୌତିକ କାଳରେ ହେଉଥିଲା ନାହିଁ ଏବଂ
୧୦୯୯ ବଜାର ହେଉ ଥିଲୁଥିଲୁ କିମ୍ବରେଥିଲା ପ୍ରମୁଖ
ହୁଏ ଅମ୍ବାକବିର ହିନ୍ଦୁର ବିଧାକ କରିଅ-
ନ୍ତର ତାହା ଦେବେହେଠେ ବାର୍ଷିକ ପ୍ରତିଧାନର
ହେବ ନାହିଁ । ୧୦୯୯ ବାର ରୂପ ନଥର
ଧାରରେ ବାବ କର ଦୁଆ କରିବାକିମ୍ବା ଏବଂ
ଏକୁ ହର୍ଷନ୍ଦ ଥର କି ହେବ ।

ଗତିମାସ ଛା ୩୫ ଦିନରେ କଲାକାର
ନିଜିଟ ଶିକ୍ଷୟକଠାରେ ମେଟାଏ ଶୁଳ୍କବେଳେ
ଦ୍ୱାରା ପରିହାର କରିବା ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ

ଲୁଣ ମରଗଲୁ ଏହି ଅନ୍ୟମାଳେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଦୂର୍କ୍ଷତ
ଦୋଷ ପାଶ ପାଇଲେ । ସେ ଗର ପାଖରେ
ଗୋଟିଏ କନ୍ତୁଆଗର ଥିଲେ ଏହିଙ୍କିଛି ଉଡ଼ାଇବେ
ତାଳ ଇତ୍ୟାଦି କେବେହେ ଶେଷ ଗରୁ ଥିଲେ ହେ
ଆଜେ ମାତ୍ରା ପ୍ରାୟ ଶାଖା ହାତର ହାତ ଲାଗି
ମଧ୍ୟରେ ସେହି କନ୍ତୁଆଗରୁଟି ବଢ଼ି ଥିଲା ।
ବଢ଼ିଲୁଗି ପ୍ରଥମେ ସେହି କନ୍ତୁଆଗରୁରେ ପଢ଼ିଲା
ଏହିଙ୍କିଛି ଭଲ ବଜୁମଳିତ କି ଥିବାରୁ
ବହିଲୁ ଗୋଟିଏ ଶାକା କାହାର ଘରର ଗୁଳ-
ବଣା କର ଏବେ ଫୁଲୁଥିବା ଗୋଟାଏ ଛାତାକୁ
ଯେଉଁ ଦେଇ ତାଦା କଳେ ବଦିଥିବା ମନୁଷୀ
କିମହେ ପରି ଚାଲିଗଲା । ସେ ଲୋକର ଲୁଣା
ଯେଉଁଗଲୁ ଏବା ଅଳ୍ପିତିରେ ତାହାର ପ୍ରାଣ
କାହାର ଗଲା । ଅଳ୍ପିତିପୁରେ ଗଢ଼ିଥିତ ଶୁଣି
ସେ ଲୋକ ଘରରୁଛିବରେ ପରି ଛାତାକୁ ଗଲ-
ରେ ଫୁଲର ଦେଇ ତହିତକେ ବଦିଥିଲା ।
ଭିତରର ହପରେ ବକ୍ରପାତ ତୃଥିଲା । ଅର୍ଥବ
ଘରରୁ ଅଳ୍ପ କିନ୍ତୁଗେ ନନ୍ଦୀତର ଲଗାବଦା
ପ୍ରତି ଲୋକର ସାବଧାନ ହେବା ଉଚିତ ।

ଅବ୍ୟାନ ଦୁଃଖର ସହିତ ଅକରଇ ହେଲୁ ଦେ
ବାଲେଶ୍ୱର ଗଲା ଦେଇସାଥିରେ ବାହାଦୁ-
ରବର କଣଶୁଳିଗା ବାହୁ ସତ୍ୟନୀଯାଥିରେ
ଜେ ପ୍ରକାର ସତାଳବେଳେ ସରନେଷୁତ
ପଞ୍ଚବାରକର୍ଣ୍ଣ ମଗଶୋଇ ସିନ୍ଧରେ ଘଷାଇ
ଛଥମରୁ ପ୍ରାକ୍ କରେ । କହିବାକରୁ ଗାହା-
ଦ୍ଵର ଅନୁବୋଷପେଣ ଥିଲା ଏହି ଦିନକ
ନ ପୂର୍ବରୁ ରୂପ କୁରୁ ଦୋଷିତିର । ବାନାରାୟା-
ପୂରେ ବେଳ କରନ୍ତି ନ ଦୋହିପ୍ରାଣଦେବନ ଘନ
ମଳ । ସତ୍ୟନୀଯାରୁ ନିରାକୁ ମହା ଆଶ
ଏବଂ ସବଳ ହୃଦୟର ମେଳ ସ୍ଵର୍ଗେ ଏହି
ସଦାଜାପ ଓ ସୁଦ୍ୟବହାରହାର ଏହିର ଲେଳ
ପ୍ରତ୍ୟ ଦୋଷିତିରେ ସେମର ସମାବେଶ ସହସ୍ର
ଆଳନ୍ତରୁ ବନିବା ଗନ୍ଧାରୀରେ ରୁଣ୍ଗ ଦେଖ
ଥିଲେ । ସାଥୀରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାହାଦୁର ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀ
ଶନ୍ତିପ୍ରକାଶ ଏବଂ ସହାନ୍ତରୁ ଦୁଇ ଶକ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ତରେ
ମାକିଷ୍ଟେତିକାର୍ଯ୍ୟ ପୁଣ୍ୟକି ସହିତ ନିର୍ବାଚି
କର ଯୁଦ୍ଧ ଶୈଖର ସମବା ପାଇଥିଲେ । ବାହା-
ଦ୍ଵର ଦୟାର କରଣ ର୍ତ୍ତ ଦୋଷିତିର । ମେଳ
ସୁମାରାକରେ ବାହାଦୁର ଲେଳକୁର ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀ
ଶୋଭାଦିତ ଦୋଷିତିର । ଗଲା ଦେଇସାଥିରେ
ବାହାଦୁର ଦୃଢ଼ କାଳରେ ସିନ୍ଧିକର୍ତ୍ତ ଦୂର୍ଧ୍ଵ
ଏକମାତ୍ର ସମ୍ମନ ସମେଜ ଭାବ ଚରି ବିପରୀ
ନ୍ୟାକୁଳ ଅଛନ୍ତି ତାଦା ସମ୍ପେ ଅନ୍ତରୁବ କରି
ରେ । ସତ୍ୟନୀଯାରୁ ଏକମୋଡ଼ ବ ୫୩୫୫ ଟଙ୍କ

ନୟସର ପୁଣି ତାଙ୍କ ବନ୍ଦା ରଖିଗାରାହିଲା ।
ପରମେଶ୍ୱର ଗାହାର ଅସ୍ତର ମଞ୍ଜଳ ଏହି
ପରବାରବର୍ଜିର ସାନ୍ତୁଷ୍ଟ ବିଧାନ ଦରନ୍ତି ।

ବୋମେଇ ଦ୍ୱାରାକୋର୍ଟରେ ଏହି ଅଛିକବ
ଅଧିକ ଜୀପଣ୍ଡିତ ମୋରଥିଲା । ଅଠିଲ୍‌ଫିଲ୍‌ମାକେ
ଖୁବି ମୋକଦମାରେ ଅଛିଯାଇ ହୋଇ ମାଳିଂ
ଶ୍ରେଣୀକାର ବିରୁଦ୍ଧ ହେଉଥିଲେ । ମାଲିଂଶ୍ରେଣୀ
ପ୍ରଯାଣ ଘାରବା ଅର୍ଥରେ ଏକଜଣ ଅସାମୀଙ୍କ
କ୍ଷମା ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଅସାମୀ ସର୍ବ ପ୍ରଦାନ
କରିବେ ମାଲିଂଶ୍ରେଣୀ ବାଜର କ୍ଷମା ଅବେଶକୁ
ପ୍ରବ୍ୟାହାର କଲେ ମାତ୍ର ମାଲିଂଶ୍ରେଣୀର କ୍ଷମା
ପ୍ରବ୍ୟାହାର କରିବାର କ୍ଷମତା ନ ଥିଲା । ମୋକା
କିମା ସୋନ୍‌ଗୁରୁର ଜଳ ସହେବ ମିଶ୍ର ପ୍ରାଚୀକ
ବିଶୁରରେ ଅଧିକାରୁ, ସେ କ୍ଷମା ପ୍ରବ୍ୟାହାର
ଅବେଶ ଦେଆଇନ ବୋଲି ସିକ୍ଷି କରି ହାର୍ଦିକୋର୍ଟରେ
ମର ଅଛିଯାଇ କଲେ । ହାର୍ଦିକୋର୍ଟରେ
ବିଶୁରକର୍ତ୍ତା କାଣ୍ଡିଏ ଦୁଇତତ୍ତ୍ଵରେ ମାଲିଂଶ୍ରେଣୀ
ରଙ୍ଗ ଅବେଶ ଠିକ୍ ଗୋଲି କହି ବିଶୁର
କିମନ୍ତେ ଜଳ ସାହେବଙ୍କୁ ଆହେଶ ଦେଲେ
କାରଣ ଅସାମୀଙ୍କ ଯେଉଁ ସରତରେ କ୍ଷମା ଦିଅ
ମୋରଥିଲ ଉଚ୍ଚ ସର୍ବିକାନ ପାଳକ କରି ହୋଇ
କାହିଁ । ଜଳ ସାହେବ ବିଶୁର ଖେଳ କରି
କ୍ଷମାପ୍ରାପ୍ତ ଅସାମୀଙ୍କ ମାଦ୍ରାଜିକର ତାବାବାଦ
ଦ୍ୱାରା ଅବେଶ ଦେଲେ ବିଶୁର ବ୍ୟାପରେ ଉପରେ
କରିଥିଲେ ଯେ ଅସାମୀ ପରିରେ ଶେଷ ଉପାଦାନ
ଏହି ସେ ସେ ଗର୍ଭିନ୍ମେଶ୍ଵର୍କୁ କ୍ଷମା ଅବେଶର
ସନ୍ଦେହର ପଲ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବେ ଓ ଦାର
କୋଟି ମଧ୍ୟ କିମର କରିବେ ସେ ଅସାମୀ ଯାହା
ପରି ଦେଇଥିଲ ସବୁ ଅଟେ, ଓ ସେହି କାର
ଶବ୍ଦ କାଳୁ କ୍ଷମା କଥା ହୋଇଥିଲ ଉଚ୍ଚ ସତ୍ର
ସେ ଧଳକ କରିଥିଲୁ ସୁତବଂ କଣ୍ଠୁମନାଳଗରର
ହୃଦୟ ରହିଛି ହେବ । ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନାମୂଲ୍ୟ
କରିବୋଟ ଜଳ ସାହେବର ଅବେଶ ଉହିକ
କରି ଅସାମୀଙ୍କ ମୁକ୍ତି ପଦାକ କରିଅଛନ୍ତି ।
ଏହି ସଙ୍ଗେ ଲେଖିଥିଲା ଯେ ପୃଷ୍ଠା ଅବେଶ
ପ୍ରଦାନ ସମୟରେ କ୍ଷମା ପ୍ରବ୍ୟାହାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଅବଧିକାର୍ଯ୍ୟ ବୁଲିଂ କଥା ହେଲାକି ଗୋକୁ
ଲରେ ଅନ୍ତର ଗୋଲ କ ଥିଲା ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀକରଣ ହାମଙ୍କୁ ତସ୍ତାକରେ ଗୋଟିଏ
ଶାନ୍ତ ସର ସମ୍ମାନରେ ଗତ ଅପ୍ରେତମାତ୍ର ତା ୫୫
ରଖିବେ ଯେଥିଲୁ ସୁନ୍ଦରୀରେବ ଭାବରେ
ଅର୍ଥକ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରବଳରେ ମୋଟିଏ ସନ୍ତଳ
ବଚନ ଧାର କରିଥିଲେ । ସେ କହିଲେ ଦେଖା-

ରେଖାକେ ସେ ଅଳାହଞ୍ଜୁ ହେଲୁ ବେଳେ ପରିମଳ କଞ୍ଚା ହେଲୁ ଭାବରେ ଦୂର୍ଭିଷ ପତିବାରୁ ନେବେ ଦରତ୍ର ହେବା ବଥା ପୁଣ୍ଡି ସଙ୍ଗର ନୁହେ । ଲଭ୍ୟେପର ଅନେକ ଘନଧେର ଏକପରମ୍ୟରେ ଦୂର୍ଭିଷ ପତିବାରୁ ଭେବବର କଞ୍ଚା ହେଉଥିଲା । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଖେଳି ନାହିଁ । କହିଲୁ କାରଣ ଏମନ୍ତ କହେ ଯେ ଏହାକି ସେ ସବୁ ଗଲିରୁ ଅଳାହଞ୍ଜୁ ଉଠିଯାଇ ଅଛି ମାତ୍ର ଲୋକଙ୍କର ଅର୍ଥକ ଅବସ୍ଥା ଭାବରେ ଦୂର୍ଭିଷ ବାଧୁ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବସାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରତା, ଶାସକ କାର୍ଯ୍ୟ କିମାତର ବ୍ୟୟ ଅଧିକ ହେଲୁ କିମ୍ବା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଦେଶର ଅନେକ ଶକ୍ତି ବିଦେଶରୁ ବାହୀନୀରା ଏହି କିମି କାରଣରୁ ଭାବରର ବିପର୍ଦ୍ଦତା ବଢ଼ିଅଛି । ଏକମାତ୍ର କୃତିକାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକାଂଶ ଲାଗିବ ବାହିକର ଜ୍ଞାନକ ଧାରଣର ଉପାୟ, କାର୍ତ୍ତିନ ଅନୁଭବ ୧୦ ବୋଟି ପକ୍ଷା ଭାବରରୁ ବିଲାପିଲା କାହାରିଯାଉଥିଲା ଯେ କହିଲୁ ବଦଳିଲେ କିନ୍ତୁ ଏ ଦେଶରୁ ଫେର ଆସ ନାହିଁ ଏବଂ କାର୍ତ୍ତିନ ମେଘଙ୍କର ଶାସକ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ବ୍ୟୟାଳ ହେବାରୁ ଅନେକପ୍ରକାର କିମ୍ବା ଲୋକେ ଦେଇ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଦେଶର ଲୋକଙ୍କହାନୀ ଅଳାହଞ୍ଜୁରେ ଯେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନ ପାଇବାରେ ସେମାନଙ୍କ ନ ଦେଇ ଅଧିକା କେବଳରେ ବିଲାପରୁ ଲୋକ ନୟର ହେଉଥିଲା । ଏହିପର ଅନେକ ସାର କଥା କହି ପିଲେଖରେ ବହୁଲେ କି ଲାଗୁ ଗଲା ହବେ କୁରାର କିମ୍ବଲିଖିତ ଉପକାର ହେବା ଅତୁ ସନ୍ଧା—(୧) ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ଭାବୀ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧ ସମସ୍ତ ଭାବର ଏକଜୀବିତ ଦିନକୁ କିମେ ଅଗ୍ରବର ହେଉଥିଲା । (୨) ଧନ ବିଷୟରେ ସମତା ଅର୍ଥାତ୍ ସମସ୍ତ ଧର୍ମବଳମନ୍ତର ସମାନ ଅଧିକାର । (୩) ଶାକ—ଏକାକ୍ରୁଷ୍ୟାକ ଉପକାର ବୋଲି ସାଧାରଣଯା ଜ୍ଞାନାଦ, ମାତ୍ର ପରିବାରରେ ମୋଗଲ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବା କାଳର ଗଣ୍ଡଗୋଲ ସଙ୍କେ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳର ଭୁଲନାହାର ଜଣାଯାଏ । (୪) ସରକାରୀ ଉଚ୍ଚ ବର୍ମନଙ୍କର ମଥରେ ଦ୍ଵାରା କାହାର ପରିଷାରରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁରକ୍ତ ରହିଥିଲୁ ସଥା—(୫) ଭାବରେ ବିଦେଶୀ ପରି ରହି ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନ ସରକାରୀ ପଦକୁ ବହୁତ ହୋଇଥିଲା । ଏବଂ ବଜାମାନଙ୍କ ଶକ୍ତି ହସ୍ତିଥିଲା । ଅକବନର ପାଦପା ହିନ୍ଦୁ ମହା ଓ ଅର୍ଥଶତବିଦୀ ନିଯନ୍ତ୍ର କରିଥିଲେ । (୬) କର୍ମମେଧ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ବ୍ୟୟାଳ

ଏହି ଲୋକମାତ୍ରେ ଦାଢା ଦିଅବ କରିମାନ୍ତର
ଅଧିକ୍ରମ ଗୁଣବାଟି ଏଥି ଉପରେ ଆମ୍ବମାନଙ୍କର
ଦିନ ବୋଲିନା ଦାଢ଼ିଲା । ଯଂଗଳମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ଦେବେବ ଲୋକ ସେ ଆମ୍ବମାନଙ୍କର
ପ୍ରକଳ୍ପ ଥିଲୁଣ୍ଡିଥିଲୁଣ୍ଡି ଏହି ତହିଁର ଚର୍ଚା
ହାଶ ଅପରମାନଙ୍କର ଅନ୍ଧିବା ନାହିଁ କରୁଥିଲୁଣ୍ଡି
ଏହା ଫଳନାର ଦିଶୁରୁ ଏହି ଏଥିରୁ ମଞ୍ଜଳ
ଆଶା କରସାଏ ସନ୍ଦେହ କହିଛି ।

ସଦ୍ବିଷ୍ଟ ଲିଯେଙ୍କ

ବଜୀୟ ବିଦ୍ୟାପକ ସର୍ବତ ଗୁର ଜୀବ
ସହ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ ଶ୍ରୀମତୀ ସେ, ତି, ଅଧିକାର,
ଜୀବିତ ଅଶ୍ଵଗୋପ ମୁଣ୍ଡରୀ ଏମ, ଏ, ତି, ଏଲ୍
କର୍ଯ୍ୟାଦ, ବାହୁ ବୈଜ୍ଞାନିକାଥ ସେଇ ଏବଂ ବାହୁ
ସର୍ବେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଜାନିବାକୁର ତାର୍ପି ବାଜ
ଅସର୍ତ୍ତା ଲୁଙ୍ଗର ମାସରେ ଶେଷ ହେବ । ସେମା-
ନକ୍ଷା ପ୍ରାଚିରେ ନୃତ୍ୟ ସହ୍ୟନିବାରେ-ପ୍ରଣାଳୀ
ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ନିଯୋଗ ହେବାର ଅବଶ୍ୟକ
ପ୍ରଥମଲିଖିବ ଛାତ୍ର ଏ ସହ୍ୟ ସଥାନମେ କରି
କରା ଦେଇନିଯିପାଇଛି ଏବଂ କଲିକତା ବିଷ-
ବିଦ୍ୟାକୟାଳୟ ନିବାଚିତ ହୋଇଥିବାରୁ ସେମା-
ନକ୍ଷା ପ୍ରାଚିରେ ନୃତ୍ୟ ସହ୍ୟ ନିବାଚିତ ବହୁବୀ
କାରଣ ତାକୁ ଦୂର ହରାପ୍ରତି ଗବର୍ନ୍ମିମେଣ୍ଟ
ଆବେଦି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲୁଛନ୍ତି । କାହିଁ ବୈଜ୍ଞାନି
ନାଥ ମେଳ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିରାଗର ଜିନ୍ଦା କୋର୍ଟ୍
ସମ୍ବନ୍ଧବାବ ନିବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ଏଥର
ପାଠକା ବିଭାଗର କଲ୍ପ ଦୋତ୍ତୁରମୁହୂର୍ତ୍ତ ପାଇ
ଯତିଥିଲୁ । ସେମାକେ ଯେଉଁ ନିୟମରେ ନିବା-
ଚନ କରିବେ ବାନ୍ଦା ଅବଧାରଣା କରି ମାନ୍ୟ
କର ବିଜେଷର ପାଠକା ବିଭାଗର ଉତ୍ସବର
ଆବେଦନ ପ୍ରତି ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲୁଛି
ଶେଷଲିଖିତ ମହାଶୟ ବାହୁ ସ୍ଵରେନ୍ଦ୍ର ନାଥ
ବାନ୍ଦିରୀ ପ୍ରେତିଜେନ୍ସି ଫିଲ୍ମ୍ସର ଦ୍ରିକ୍ଷିପାଇଛି
ସମ୍ବନ୍ଧବାବ ମନୋମୋତ ହୋଇଥିଲେ । ମାତ୍ର
ମଣ୍ଡିଯା ବିଶ୍ୱମେଧିକ ଆବେଶାନ୍ୟାରେ ଏଥର
ସେ ଅଧିକାର ନିରାନ୍ତିପାଇଛି ସମ୍ବନ୍ଧବାବରେ
କିମ୍ବା କୌଣସି ଜମିଦାର ସର୍ବତ ଧରିବି
କେବୁଁ ସଜ୍ଜ ସେ ଅଧିକର ପାଇବ ବିଜେଷର
ମନୋଦୟ ସେ ବିଷୟରେ ଏ ଘରେ ଆଦେଶ
ପ୍ରମର କରିବେ । ଦଳବିଶେଷର ନିବାଚିତବାବ
ନିୟମିତ ଦେବା ଉପରିଲିଖିତ ଛାତ୍ର ଏ ପଢ଼ିବୁ
କିନ୍ତୁ ଅର୍ଥ କିମ୍ବା ଏ ଅଭିନ୍ନ ମାତ୍ର ସେମାକର୍ତ୍ତର
ବାର୍ତ୍ତମାନ ଏ ବର୍ଷ ଦେଇ କ ହେବି କିମ୍ବା ଏବଂ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ସାହେବ ସଂ ୧୯୦୩ ମାର୍ଚ୍ଚ
ଅପ୍ରେଲ ତା ୨୦ ରିକ୍ରୁମିଣ୍ସି ଏମ ଏମ ବାବ

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତର ସହସ୍ର ଲୁଣ
ମାସ ତାର ରିଖ ଏକ ଶାଖକୁ ଏ, ଏହି ବୋଧ
ସେପ୍ରେମୁର ମାସ ତା ୨୯ ରିଖ ପର୍ଯ୍ୟଳ୍ପି
ଦିହବେ । ସ୍ଵରଂ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ଅଜ୍ଞା
କ୍ଷେତ୍ର ହୁଏ ଦିନବାର ସମ୍ବନ୍ଧ ଉଚ୍ଛବିତ
ହୋଇ କାହିଁ ।

ବେଦଗଣ୍ଡକାଳ ହିନ୍ଦୁ

ବେଳେ ସପତାର ଶା ଦିକ୍ଷିମଳହେବଙ୍କ ବେଳେ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସାଧାରଣ ହିନ୍ଦୁମାଳକର ଗତମାତ୍ର
ତା ୨୯ ରଜେ ଯେଉଁ ସଙ୍ଗ ଫୋଲସ୍ଥଳ
କହିର ର ବିବରଣ ଗତ ସପ୍ରାଦରେ ପ୍ରକାଶ ଦେଇ
ଥିଲା । ଏହି ବଳଦେବତାଙ୍କ ସେବା କମିଟୀ
ଯେ ସଙ୍କଳିତ ଖତ୍ତା ହୋଇଥାଏ ତାହା ଚାହିଁ ଏବଂ
କହିର ବାଟିକ ଅଧ୍ୟ ପ୍ରାକ୍ତନ ବନ୍ଦାର ପକାରୁ
ତାହା ଦୁଇବେ । ଏହି ସେବା ଓ ସଙ୍ଗରୁ ତଥା
ବିଧାନ ନିମନ୍ତେ ପଦାନ୍ତର ଆଇକନ୍ସରେ
ମୋଟିଏ ହିନ୍ଦିକୁ ମାନେଜର କଷ୍ଟପ୍ରତି ବରାହ
ଛିଲା । ଏମନ୍ତ ସ୍ଥଳେ ସେବେ ସବୁର କାର୍ଯ୍ୟା-
ବଳୀ ଅନୁସାରେ ଠାକୁରଙ୍କ ସେବା ସ୍ଵର୍ଗରୁଙ୍କେ
ନିବାଦ ହେଉ କାହିଁ ଏବଂ ସମ୍ମର ଅସ୍ତ୍ରବ୍ୟପ୍ରର
ତୁଳସୀବନାନ ସ୍ଵର୍ଗଲୋକର ଉତ୍ସାହର ନାହିଁ ଏ
ତତ୍ତ୍ଵବିଧାନ ଅଭ୍ୟବରେ ନାୟକ ପାତ୍ରଙ୍ଗା ହୀୟ
ପ୍ରକାଶିତ କରାଦି ଦୋଷଯାନଥାରୁ ତତ୍ତ୍ଵକେ
ଏହି ବୋଲିବାକୁ ଦେବ ସେବିନ୍ଦିର ମେମ-
ରିମାକେ ଏବଂ ମାନେଜର ଅନ୍ତରୀ କାର୍ଯ୍ୟ
ସେପର ନିବାଦ କରିବାର ଅଭ୍ୟବରେ ଶାତ୍ରା-
ବିଷୟରେ ସେପର କରିବାର ବନ୍ଦୋବନ୍ଦୁ କର
ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ଦର୍ଶ ସୁରଖେ କରିବିବେବା ବାରଙ୍ଗ ଗାନ୍ଧିର
ସଭାର ଅବଧିକ ହୋଇଥାଏ । କାର୍ଯ୍ୟର ବିଭାଗଙ୍କ
ବେଳେ କେବଳ ହେତୁପତାର ହୁନ୍ତୁ ସମାଜ ସଥା-
ସମସ୍ୟରେ କହିର ପ୍ରକାର ଆଶାରେ ଏବଂ
ମେଲ ବୋଲି ପାର୍ଶ୍ଵ କରିବାହାର ହେମନ୍ତ
ଜାଗାର ଅବଧି ପରିବ୍ୟ ବେଳିଥାଏନ୍ତି କରିମନ୍ତ
ହିନ୍ଦିର ମେମରିମାକେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖାବ
ପରି ଦେଖିବାର ସୁଭାଗ୍ରତାକ କହ ପୁଣି ଏବଂ
ସରଳକାର ପରିବ୍ୟ ଦେଇଥାଏନ୍ତି । ସେମାକେ
ଲାଶକଳେ କେତେ ବାଧା ଦେଇଥାଇଲୁ ଏବଂ
ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସହିତ ମନୋମାନକୁ ଜାବ
ହୁଅନ୍ତି । ଚାରେ ବିଷୟ ସେ କରିନ୍ଦିର ମେମର-

ମାତ୍ର କଳସାଧାରଣଙ୍କୁ ସମୟ ଦେଖିବ ପଥ
ଦେଖାଇଥିଲୁ ଏହି କର୍ଯ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କର
ସାହାର୍ୟ ପ୍ରତିଶ କଥାଗତିରୁ । ପ୍ରତିଶରେ ସହା-
ଦ୍ରବ୍ୟ ମନ୍ଦିର ଅଧିକ ଉତ୍ସବର ଉଚ୍ଚବେଶ
ଅଟେ ଏହି ଯେବେ ମେମ୍ବରମାତ୍ରେ ନିଜୀଙ୍କ
ଗୁରୁତବ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମ୍ବନ୍ଧିତା ବ୍ୟସ୍ତିବାର୍ତ୍ତ ବରି-
ଛିର କର୍ମରେ ନିୟମିତ ସମୟ ପ୍ରତାଙ୍କ ବିଷ ବ
ପାଇବା ଦେଇ ଦିନ ବିଶ୍ଵାସିତା ଘଟିଲା ଏହି
କହା କଳସାଧାରଣଙ୍କ ଦାରଣ କଳସାଧାରଣଙ୍କ
ସାହାର୍ୟ ପାଇଲେ ଦେବେ ଅନ୍ତର ସ୍ମରଣ କିମ୍ବା
ଅଟେ । ଅମ୍ବାବେ ଏ ସର୍ବର କାର୍ଯ୍ୟ ବିବରଣ
ଧୀଠ ଦେଇ ଏହି ବେଳୋପତ୍ରାଚ ସାଧାରଣ ହୁଏଇ
ମାତ୍ରଙ୍କ ଏହି କିଂଟିର ମେମ୍ବରମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟତା
ଦେଖି ଅନ୍ୟତା ଆଜିନାହିଁ ଦୋଷରୁ ।
ଦରସା ଦିଲୁ ଅନ୍ୟତାମ୍ବ ଦେବ ସେବା ସମ୍ମାନକ
କାର୍ଯ୍ୟ ଶିଳ୍ପାତ୍ମକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି କଥାପକ୍ଷଙ୍କ
ଦେଖିଲେ ପ୍ରତିଶ ହୁଇ ସମାଜ ଏହିପରି ପରିବା-
ର୍ଯ୍ୟାଗୀ ଦେବେ ଓ କମିଟି ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ
ନିଜର ଅଧ ଦେଖାଇବା ଅଥବା ଧୃତି ଘୋଷି-
ଦିବ ଦିଲକୁ ନ କିମ୍ବା ସାଧାରଣ ହୁଇ ରାଜ୍ୟ
ଧାରାମେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଭାବ ଅର୍ପିତ ହୋଇ
ଥାଏ ଏହି ବାଧା ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିରସି ଏହିପରି କର୍ମକ
ପାଇବ କିମନ୍ତେ ଏହିପରି ଯୋଗ ଦେବେ ।
ଗନ୍ଧାଦେଲେ ଦେବ ସେବା ଓ ସହାଯତା ଦେଇ
ଦିଲ ଯେହାହ ଅପ ବାୟୁ ଦେଇଯାଏ କିମ୍ବା
ଅନେକ ପରିମାଣରେ ଦିବାରଣ ହେବ । ଦେ-
ନ୍ତର ଓ ମାରଫତଦାରମାତ୍ରେ ଆଶ୍ରମରୁ ଧୀର-
ମାନିକ ମନ୍ଦିର କିମ୍ବା କଳସାଧାରଣଙ୍କ ପ୍ରତି
ନିର୍ମଳ ଦିଲିବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା । ଅନେକ ଦୁଇଲ
ରନ୍ଧା ଭାବ ଦେଇ ସେବା ସମ୍ମାନ ଅନ୍ୟତା
ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ । ଦେବରପାତ୍ର କମିଟିର
ବ୍ୟବହାରରେ ଅମ୍ବାବାନେ ଆଜିନାହିଁ ଦେବାର
ଥାଏ ଏହି ଭାବରୁ ଅନ୍ତରମେ ଏଥିର ମଧ୍ୟ
ପରିଷ୍କାର ହେବ ।

ପାତ୍ରାବିନ୍ଦୀ ସମ୍ପଦ ।

ପ୍ରକାଶନ-ମେଲେ ।

ପୁଅ ସବୁ ଲେଖିବା ମାତ୍ରଟୁଳି ବାକୁ ସବୁଠକ ଜାଣ
ଦେଖିବାର ବାରିଦିନ ବାହର ଥା ୫୫୨ ଦିନରେ
ଯେବେ ବାଧାରେ ଚାକିବାକୁ ଜୋଗିବାକୁ ଥାଏ ତୁମର
କହିବାକୁ କେବେ କାହାର ପାଇଁ କହିବାକୁ ।

ପଦ୍ମତା ନିର୍ମଳୀଙ୍କ ଶବ୍ଦ ପରିଚନ ସମ୍ମାନ ପାଇଲା
ପଦ୍ମ ତଥା ହରିହର ତକଳାଟିବ ହେଲେ ଏ ଗ୍ରୂପରେ
ପାରିଷ୍ଠା ପରିଚାରିବ ହେଲା ।

ବେଦ୍ୟାର ଓ କଠାରୀର ସ୍ମର ପମ୍ବଜ ପତ୍ର, ପ୍ରକାଶକ,

ପ୍ରେରିବସନ୍ତ ।
ଧ୍ୟାନପ୍ରେକ୍ଷଣ ମହାମତି ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ବୁମାଳୀ
ପାଦୀ ଦେଉ ।

ଅୟକ ଦିଲ୍ଲିର ପାପକା ସମ୍ମାନକ ଜୀବାଶୟ
ସମ୍ମିଳିତ ହେବୁ ।
କବି ବ୍ୟାକ୍ତ ପୃଷ୍ଠା ।
ବ୍ୟାକ ପରିଚିତ ।

ପୋପ୍ତି ଦେଇ ପଣ୍ଡାରେ ଭାଗବତ କୁ ଦେଖ
ଜାହାର ଅନୁଶୀଳ ହେଲା । ଭାଗବତ ସେବେ
ଦେଲେ ପ୍ରାଣର ମନର ବ୍ୟାଙ୍ଗ କର ଆଜ୍ଞା ଏବଂ
ପ୍ରହାର ହେଲା । ବ୍ୟାଙ୍ଗ ସେ ପ୍ରହାରରେ ହିରଣ୍ୟ
ରାଗାନ୍ତିତ ହୋଇ କିଛି କୁର ଦୃଷ୍ଟି ଯାଇ (ତୁଳୟ
ଥିଲା) ସେବେବେଳେ ଭ୍ରମର ବାଜ୍ୟ କୁଳ୍ୟ
ଦେବରେ ମୁଖୀ ବ୍ୟାହାକ କର ଆସିଲା ତେବେ-
ଦେଲେ ସୈଧର କେବଳର ଆପ କାହିଁ କୁଳ୍ୟ
ଏବଂ ପ୍ରହାର ହେଲା ଯେ ବ୍ୟାଙ୍ଗର ଗୋଟିଏ
ଚର୍ମ ଓ ମସ୍ତକର ତେବେଳ ଅଂଶ ବାହାଦେ-
ଳକେ ଯେ ପଢ଼ିଲା ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍ଗ ବସିଗଲା । ଏହି
ଅବସରରେ କୁଳ୍ୟ ପ୍ରଦରିତ ପର୍ଵତକୁ ଏବଂ ଏବଂ
ପ୍ରହାର ଦେବାରୁ ବ୍ୟାଙ୍ଗ ପର୍ବତକୁ ଦେଖି ଉଦ-
ସାଳ ଦ୍ୟାଇ ଦିଲା । ସେ ଅର୍ଦ୍ଧରେ ୨୫ ପଞ୍ଚ
ଥିଲା । କଷ୍ଟକରନ ପଞ୍ଚାନ୍ତି ଶୟନାଗର ଦାହାର
ଦରିଂଶ କୁପୁରେ ଆବଳ ଦିଦ୍ଧିକାରୁ ପ୍ରକୃତର
ଆଶାର ପାଇଥିଲା । ଦେଶୀକୁ ଉତ୍ସାଧୀନରେ
ଦିଲା ।

ଶବେ ଦେଖି ନାହିଁ ପୁଣି ଦେଲି ଆସିବା ସହଜ
କଥା ନୁହେ ! ଭାଗବତ ହାତା ସହିତ ସୁଦି
କର ଛଳକ ଓ ଭାଗର ଅଞ୍ଚଳ ନମ୍ବୁରମନପୁଣି
ରଖିଲ ଏହି କମ ସହିଷନକାର ଦାସ୍ୟ । ଧର୍ଯ୍ୟ
ପ୍ରାଣବର ଧଳ୍ୟ ଭୂମି ପାଦିଷ୍ଠ ଭବ ।

କଣେ ପରିଚ୍ୟ

ମୁଦ୍ରଣ ।

ଗ୍ରୀକ ବଳବନ୍ଦମାନଙ୍କର	ବେଲ୍‌ପାତା	ଟ ୩(
” ଶ୍ରମ୍ୟଦବିଜେତା	”	ଟ ୨(
” ଦେହମଧି କଣ୍ଠମାନା ଅସ୍ତ୍ରବୈଦ୍ୟ	”	ଟ ୧(
” ଭବିତବ ଦାତ	ଭବିତ	ଟ ୩(
ମ ନବଚକ୍ଷିତାମନ୍ତ୍ର	ମନ୍ତ୍ରକଳି	ଟ ୩(
କବି ଉତ୍ସବପାତାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରକାର	କବିକ	ଟ ୩(
ଶ୍ରୀ କୃତ୍ୟ ମୁଖ୍ୟାବଦର	ଶ୍ରୀକର	ଟ ୩(
” ମାତୃକିବଦ୍ଧିତା	ମତ୍ତକ	ଟ ୩(
” ଦେହମଧି କଣ୍ଠମାନା	”	ଟ ୩(
” ପରମାତମ ଦାତ	”	ଟ ୩(
କବି ଉତ୍ସବକଳେ	”	ଟ ୩(

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କମ୍ପ୍ସନ୍

ମାଟିକ ଟ ୪୦ ଲା ବେଳକର ଏହି ଜାଗ
କନୋବସ୍ତୁ ଚାଲୁନ୍ତା ତେବେବେଳ ଟ ୫୫ ଲା
ବେଳକର ଲା ଟ ୩ ଲା କନୋବସ୍ତୁ ମୋହରର
ମୃଧୁର ବଳ ସତାଶେ ଅବଶ୍ୟକ । ମୋହରର
ମାନଙ୍କୁ ଝଥିଗା ଓ ନଳବା କେଇ ସରଜନେ
ବହାରଣ କରି ବନୋବସ୍ତୁ ଉତ୍ତରୁ ଯେଉଁ
ସମସ୍ତ ବାରଳ ଦାଖଳ ହୋଇଥିବ ବାହାରେଇ
ପୂର୍ବରେ କରଇ ବନ୍ଦବାଲୁ ହେବ । କାହାରେ

କୁନ୍ତ ମୋହରରମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ତଥାରମା
କରିବ ଓ ଅବସାଧମରେ ଲିଙ୍ଗ କରିବ ଓ
ମୋହରରମାନଙ୍କ ସମ୍ମାନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ
ବାର ହେବ । ସେଉଁମାନେ ଏଇ ଉତ୍ସବା
ବଜ୍ରନାଥପୁରେ ହେଲା ଅମ୍ରିକ ହାର୍ଦିକପୁରସ୍କରେ,
ମୋହରର ସକାଶେ ମେମାଳୀର ଥବେଦନ
ସକାଶେ ଭାବର ବର୍ଷାଯିବ । କାନ୍ଦୁମୋ କାର୍ଯ୍ୟ
ସଦାଶେ ଉତ୍ତର ସର୍ବେ ଓ ନକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟ ଛାଇ
ଦ୍ୱାରା ବାଚିର ଅବଶ୍ୟକ । ସେଉଁ କାନ୍ଦୁମୋଳୀ
ମାନେ ମହାମାଳ୍ୟ ବବ୍ରତମେଣ୍ଡକ, ଅଧୀକରେ
ଓତ୍ତଶାରେ ଚବ୍ଦି କାନ୍ଦୁମୋ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ
ଅଗ୍ରତ୍ତି ଷେମାପତ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ସବ କେହି ଏଥୁ
ବିଶେଷ କାନ୍ଦୁମୋ କାର୍ଯ୍ୟ ସତାଶେ ଥବେଦନ
ବର୍ଷ ବାବା ହେବେ ସେଉଁମାଳେ ପୂର୍ବ ଦିନ
ବର୍ଷ ସରବାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ସବରେ ବେମାଳଙ୍କ
ସର୍ବେ ଆହୁତି ବଲେନ୍ଦୁର ଖାହେଦର ନିତରୁ
ବିଶେଷ ତର ଟ୍ରୁନ୍କିପର ବର୍ଷାଯିବ । ପ୍ରଥମିମାଳେ
ସିଂହାସନକୁ ସହିତ କିମ୍ବା ସାମରତାମାଲ
ନିକଟ ଚଳଇ ମାସ ବା ୨୦ ରିକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ
ଥବେଦନ କରିବେ ।

NOTICE

Wanted for the Madhupur Ward's Estate a Work Sirkar on a salary of Rs. 20 with a fixed travelling allowance of Rs. 7-8-0 per mensem. Applications with copies of testimonials to be submitted to the undersigned before the 15th June 1901. The selected candidate will have to join at once.

Cuttack, } Nagendranath Mitra
5-6-1901 } District Engineer,
              } Cuttack

A LECTURE
IN ENGLISH

on "The Tendencies of our Age" will be delivered by Professor Mohit Chander Sen M.A. of Ripon College, Calcutta, in the Cuttack Printing Co's Hall at 7 p.m. on Saturday the 8th instant.

Gentlemen are respectfully invited to attend.

5-6-1901 Madhusudan Rao.

THE
GOLDEN
AGE

ପାପ୍ରାଚିକ ସ୍ମାରପତ୍ରିକା

五〇四

ତୁ ଏହି ମାତ୍ରାକୁ କଲି ପକ୍ଷ ଦିନେ ଛାଇବା । ଯାହା କି ଉପରୋକ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିମ୍ବା

(፳፻፲)

三

ੴ ਸਤਿਗੁਰ

ପାତ୍ରମେୟ

三〇八

ବଜ୍ରୀପୁ ଗନତ୍ରୀମେଘଙ୍କ ଧ୍ୱାନରେ ମୋହି
ପ୍ରଥମକଳ ପଶ୍ଚାତ୍ତା ବିଲୁଗ ଅଛି । ମନୁଷ୍ୟ ଓ
ଯତ୍ନ ଦ୍ୱାର୍ଥ ହୃଦୟଲେବନାନେ ପ୍ରଥୟୋଗ କରୁ-
ଆବା କଣାକର ପଶ୍ଚାତ୍ତା ସହ ମନୁଷ୍ୟର ପ୍ରଧାନ
କାର୍ଯ୍ୟ ଖଟେ ଏହା ଛାଡ଼ା ଜଳ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଦଳର ପଶ୍ଚାତ୍ତା ହୁଅଇ । ଗନବର୍ଣ୍ଣର ବିକରଣରୁ
ପ୍ରକାଶ ଯେ ସେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ତୌଣିଥି ପ୍ରକାର
ଦେଖନ ବ୍ୟପ୍ରଥୟୋଗ ହେଉଥିବାର କଣା ପଢ଼ି

ବିଜ୍ଞାପନଦେଶର ପରିଷଳ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସରକାରୀ
ପରିଯାପ୍ତରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଏକ,
ଅନେକୋସଂ ଲିଖି ଛିନ୍ନ ଆଜ ସମୟ କିମ୍ବରେ
ଦୃଷ୍ଟି ଦୋରିଥିଲା । ମାତ୍ର କାଳିତ୍ତା, ବାବତ୍ତା,
ଫଳାଳସର, ଚକ୍ରପାତା, ପୃଷ୍ଠିପାତା ଏବଂ କଟକ ଏହି
ଦେତେବି କିମ୍ବରେ ଅତ୍ୱର ଦୃଷ୍ଟିର ଲୋକୀ
ଥିଲା । ଧାର ଓ ହୋଇରୁଣା କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତମରୂପେ
କେତେବୁଝି ଏବଂ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ କାହା
କାମର କରିଅଛି । ସାଧାରଣ ମୂରିଳର ଦର
ଆଜିକାମ ସ୍ଥାନରେ କୋଫଳ ହୋଇଅଛି ।

କେତେଟି ବଳେନ୍ଦୁର କାହିଁ ବଲପୂର୍ଣ୍ଣମ ଦୀର୍ଘ
ଦେଶର ସେବେନ୍ଦୁର ସ୍ଵର ପ୍ରବନ୍ଧ କରି
ଥିଲା । ଯାହିଲ ଘୋଷିତରଥକ ଦରଖାସ୍ତ
ଅନୁରୂପ ବିଷୟମାଳର ଲକ୍ଷାଦାର କିଅସାଇ
ମୋହଦ୍ଦମାର ହାଲ ଚଦାରବ ବିମନ୍ତେ ଅଛି-
ତୁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଆସୁଲ ମିଲକ ମାହେନଙ୍କ
ଏହି ସ୍ଵର ଦିଧ ଯାଇଥିଲା । ସାହେବ ମହୋଦୟ-
କୁ ଅନ୍ତେଶମନେ ରଥେ ସାରିଙ୍କ ଗାଇବା

ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲୁଣ୍ଟ । କେବଳ ଉଜ୍ଜ୍ଵାଳା
ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି କରିବାକୁ ଗୁରୁ ଦିବସ ସମୟ ଲାଗିଥିଲା ।
ଶୁଣିଲୁ— ଜେ * ୧୩ ମଧ୍ୟ ହର୍ଦୀନାନ୍ କି
ଦିପାର ପରାଣ ତଳିବ ଦେଇଥିଲୁ ।

ବିଲୁର ଲକ୍ଷ୍ମୀନ ଜଗରରୁ ଅହିଥିବା ତଳଇ
ମସ ବା ଟ ପାଇବ ଲାବମାତ୍ରରୁ ପ୍ରକାଶ ଦେ
ତହିଁ ପୂର୍ବଦିନ ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ସତ୍ତା ହୋଇ
ଥିଲ ଏହ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଲିମ୍ପୋମାର୍ଟହୋର୍ଟରେ ରହିର
ସିଲ୍‌ପତି ହୋଇଥିଲେ । କ୍ଲାରିଟେ ନିତରେ
ବାଲରେ ଦୂର୍ଗମ ପତଙ୍ଗ ସତ୍ତାର ଅନ୍ତର,
ବିଷୟ ଥିଲା । ଦୂର୍ଗମର ଅର୍ଥ ଦିତିର କାରଣ
ଜନ୍ମସନ୍ଧାତ ଏହ ତାହା ନିଦାନର ସମ୍ପାଦ୍ୟ
ପ୍ରକାଶ କରିବା ତାରକ ଘରର ଦୂର୍ଗମରଦ୍ଵାରା
କାମରେ ଗୋଟିଏ କ୍ଷେତ୍ର ମଠର କେବାର ସିକାନ୍ଦ
ହୋଇଥିଲା । ଅମ୍ବମାନେ ଏହ ସତ୍ତାର ଶାସ୍ତ୍ରର
ଏହ ଉଦ୍ଧବ କାମକା ନରୁ ।

ବନ୍ଦମୟିଦେଶର କାରୁଳାଞ୍ଜନ ସମ୍ବନ୍ଧର ଲାଗୁ
କାଣ୍ଡିତ ଦିବରଶରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ମୁରୂଷଦାବାଦ
କରନ୍ତମୟୁରଠାରେ ଯେଉଁ ଦାରୁଳାଞ୍ଜନ ଅଛି
ତାହାକୁ ଦୂର କରି ଗୋଟିଏ ବୃଦ୍ଧି କାରୁଳାଞ୍ଜନ
କରିବା ଏବଂ ହୁଲକା, ପାନ୍ଦକା ଓ କରନ୍ତକର
ଆଗଲାଖାମାଳ ଛିଠାର ହେବାର ସିକ୍ତାନ୍ତ
ହୋଇଗାନ୍ତି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ କରନ୍ତମୟୁରଠାରେ
ଆବଶ୍ୟକ ସାରମାଳ ନିମିଶ କରିବାର ଅଭିନ୍ଦନ
ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ତଳାର - ବର୍ଷରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ
ହେବାର ଆଜା ଅଛି । ଅଜାଏବ ଅଭିବର୍ଷକୁ ଏ
କଗରରୁ କାରୁଳାଞ୍ଜନ ଛାଠିଯିବ ଏବଂ ପାଗଳ

ମାନଙ୍କୁ ବଲୁହମୟରକୁ ପଠାଇ ଦିଆଯିବ
ଧାରାଲମାନଙ୍କର ରକ୍ଷଣାବେଶର ଅଧିକ ସୁବିଧା
ନିମନ୍ତେ ଏ ବ୍ୟକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ।

ଅମ୍ବେରାକେ ଅବଦିନ୍ତ ଦୁଃଖର ସହିତ ଅବଶ୍ଵତ ଦେଲୁଁ ଯେ ପଣ୍ଡିତ ଶା ବନ୍ଧୁଷୀବ ମୁଖୋଧା-
ଆୟ ଗର ଦ୍ୱାନକାଳ ନିତ ସମାଜ ପରିବାର
କଲେ । ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟ ଗର ମର ମାତ୍ର
ତା ଏ ବିଶାର୍ଦ୍ଦ ଭାର୍ଯ୍ୟରୁ ଥବିବର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି
ସମ୍ବନ୍ଧ ଗମନ କରିଥିଲେ । ମେଲିରସ୍ଥ ଜୀବି-
ରେ ତାଙ୍କର ମୂର୍ଖ ଦକ୍ଷିଣ । ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟ
ଏଠା ରୈବେଳସା କଲେଜ୍ୟାର ମୂଳର ହେଉ
ପଣ୍ଡିତ ହୋଇ ଥିବ ଅବଶେଷରେ କଲେଜର
ବ୍ୟୁତ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକରେ ନିୟମ ହେଲାଥିଲା ଓ
କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଥଳାତି ସହିତ କରିଥିଲେ । ବନ୍ଦୁ ଦିବସ
ଏଠାରେ ଅବସ୍ଥାକ କରିବାକୁ ଗାନ୍ଧିର
ଦେଶପ୍ରତି ସହାନ୍ତ୍ରିକ ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ପଣ୍ଡିତ
ମହୋଦୟଙ୍କ ଦଠାର ମୂର୍ଖରେ ଭାବର ପରିଚିତ
ବନ୍ଦୁବର୍ଗମାନେ ଅବଦିନ୍ତ ଦୁଃଖର ଦକ୍ଷିଣ
ଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରମୁଖ ଉଷ୍ଣତାର ସଜ୍ଜିମାର ବନ୍ଦୋପାଧୀନୀ
ଶୁଶ୍ରୂଷାରୁ ନିଜ ବାଳକ ଶୀକୁ ଘରରୁ ଥିଲୁ
ଥିଲେ । ଶୀଗାତରେ ପାଦ୍ମ ବଣାଇ କଲେ ସୁରୁଷ
ମାଉରେ ବହିଲେ । ଶୀଗାତରେ ଗୋଟିଏ ବର୍ଣ୍ଣା-
ଯୁଧୀ ଶୀଳେବ ଥିଲା । ମାଉ ଶାରମୟରେପଢ଼ୁ
ଛଳ ମାତ୍ରକେ ଶୀଳେବଟି ଉଷ୍ଣତା ଫ୍ଲେପକ ଜ୍ଞାନ
କରି ଗାଉରୁ ଓଡ଼ିଆରେ ଓ ବର୍ଣ୍ଣାଯୁଧୀ ଶୀଳେ-
କଟି ମଧ୍ୟ ଠିକାଇଲେ । ଉଷ୍ଣତା ଫ୍ଲେପକ

ସ୍ଥାମୀ ତେଜକୁ ସେ ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ଵାଗା-
ତିରେ ନାହାନ୍ତି । ଅକୟାଳ ତଦଳ ପଞ୍ଜଗଲ
ତାରସମାଦ ଖ୍ରେସିନମାନକୁ ଗଲ ଓ ଘୋଲ-
ସରେ ସମାଦ ଦିଆଗଲା । କିନ୍ତୁ କୌଣସି ସମାଦ
ଦେଲାଲ ଲାହିଁ । ମାତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣୟୁଧୀ ଶ୍ଵାଲେକଟ ତାଙ୍କୁ
ସଙ୍ଗରେ ଥାଣେ ସଜକୁମାରଙ୍କ ଘରେ ପଢ଼ାଇଲ
ଦେଇଥିଲା । ତହୁଁ କି ଅନନ୍ତ ହୋଇଥିଲା !
ବର୍ଣ୍ଣୟୁଧୀ ଶ୍ଵାଲେକଟର ଦୟାଶୀଳତା ଧର୍ଯ୍ୟ
କହିବାକୁ ହେବା ।

ବୋମାଇର ବାହ୍ୟ ପ୍ରେମବାହ୍ୟ ବାଣୀ ଯେଉଁ
ହିନ୍ଦୁମହିଳା ଏକାହତନେ ଉପବାସରେ ଦିନଧାର
କରିବାର ସମ୍ବାଦ ଲଭିପୂର୍ବେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ-
ଥିଲ ସେଥିର ସମ୍ବାଦୀୟ ଅବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ କରିବା
କାରଣ ତାଙ୍କୁରମାନଙ୍କର ଏକ ସବ୍ବକର୍ତ୍ତାନ୍ତିର୍ମାନ
ହୋଇଥିଲା । ଚକରମାସ ବା ୨ ରାଜ୍ୟରେ ଯେଉଁ
ଧାରୀମାନେ ତାଙ୍କୁ ଜଣି ରହିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ
ମନରେ ପ୍ରେମବାହ୍ୟ କିଛି ଆଦି ଥିଲା
ଲୁଗାରେ ଲୁଗିଲ ରାତିଥିବାର ସନ୍ଦେହ ହେଲା
ଧାରୀମାନେ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ସାହେବଙ୍କୁ ଏ
ହିସ୍ୟ ଜଣାଇବାରେ ସାହେବ ପ୍ରେମବାହ୍ୟ
ଲୁଗା ରତ୍ନାଦ ପରାମା କରିବାକୁ ଭବିତ
ହେଲେ । ପ୍ରେମବାହ୍ୟ ଏଥିରେ ସନ୍ଦର୍ଭ କୋହ-
ବାରେ ତାଙ୍କୁ ଥକ୍ୟ ଏକ ଘରକୁ ଯିବା କାରଣ
ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣାଥ କଷଗଲ । ପ୍ରେମବାହ୍ୟ ରତ୍ନମୂଳୀ
ଥକ୍ୟ ଗୁଡ଼କୁ ରଜ୍ଯମାନିଥିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କ
ଜାତିକୁ ଗୋଟିଏ ପୁଣିଲା ଖରି ପଡ଼ିଲା ଏବଂ
ତହିଁ ରେ ଆଦ୍ୟତବ୍ୟ ବନାଇବ ହୋଇ ରାଜ୍ୟ-
ମାନିଥିବାର ଦେଖାଗଲ । ପ୍ରେମବାହ୍ୟଙ୍କ ଏଥ-
ିରାବୁ ଘରକୁ ପଠାଇ ଦିଅଗଲ ମାତ୍ର ତ
ଦେଖିବାକୁ ଏହାକ ସତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରେମବାହ୍ୟ
ରାଜ୍ୟ ହେଲେ ଏ ସନ୍ଦେହ ଅମୂଳାଙ୍କ ମନକୁ
କାହିଁ ।

ଏହି ମାର୍ଗ ମାସରେ ସେଇ ହେବା ତୋମା—
ଯିକୁ ଲୁଙ୍ଗ ଦକ୍ଷିଣ ହେସାବକୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ
ଓଡ଼ିଶାର ଗୋଲାମାନଙ୍କୁରେ ସାହିତ ଥିବା ଲନ୍ଧନ-
ପଥକୁ ଉଚ୍ଛବି ସମୟରେ ମଳ୍ଲ, କଣ୍ଠ ଜାଗର ବିଜ୍ଞାନ
ଚକାଳିଥିଲା କହି ପରି ତଳମାସରେ ମ ୧୯୫୩,
ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଏକ ଦୂରା ବର୍ଷ ସେହି ସମୟରେ
ମ ୧୯୫୪ ଦରା ବଜା ଦକ୍ଷିଣ ହୋଇଥିଲା । ଲୁଣର
ଦୂରିର ଉତ୍ତା ଦରା ଦେବକାରୁ ଏବେ ଅଧିକ ଦୂରିଯୁ
ହୋଇଥାଏଁ ଏହି ଅଶା ଦୂରିର ଅବଶୀଳନ କୁଣ୍ଡଳ
ଦୂରିଯୁ ହେବାରେ ଅଧିକ ବିକାଶକ ଲାଭ ।
ଦୂରିର ହେମାଧିକ ଗୋଟରେ ମ ୩,୧୭,୫୪୪
ଦର ସାହିତ ଥିଲା ।

ଏହି ଦେବାଦତ୍ତ ପ୍ରକାଶ ସେ ପୁଣ୍ୟ ଓ କଟକ
ଜିଲ୍ଲା ବିଦେଶୀ ଲୁଣ ଅଧିକାର ଏକାବେଳେ
ଦନ ହୋଇଥାଇଛି । କେବଳ ବାଲେଶ୍ୱରକୁ
ପ୍ରାୟ ଟଙ୍କା ବଜାର ମଦଗ ବିଲାଗ ଲୁଣ ଆହି
ଥାଇ । ଉତ୍ତରାରେ ଅଧିକାଂଶ ଦେଶୀ ଲୁଣ ଖରଚ
ଦେଉଥିବା ଏବଂ ତାହା ବର୍ତ୍ତମାଳ ମାତ୍ରାକ
ଦତ୍ତାରୁ ଆମୁଖିବା ପ୍ରତ୍ୟନ୍ତେ ସ୍ଥାପନ୍ୟ ଲୁଣ
ପୋକ୍ରାନ୍ତି ବିଷୟ ଗବର୍ଣ୍�ମେଟ୍ ଯାଦା ବିଶ୍ଵର
କାନ୍ତିନାହାନ୍ତି ବଢ଼ି ହୃଦୟର ବିଷୟ ଥିଲେ । ଉତ୍ତର
ଶାରେ ଲୁଣ ପୋକ୍ରାନ୍ତି ହେଲେ ସମ୍ବନ୍ଧିତକାମୀ
ହୃଦୟ ପ୍ରଜାକର ଜୀବନ ଧାରଣର ଗୋଟିଏ
ଉପାୟ ଦେବ । ଏ କଥା ବୋଲିବା ଅଧିକ ।

କଲିବରା ସଦରରେ ତୁମ ମନ୍ତ୍ର ଓ ଅଳ୍ପ
ଆୟୁର ଶୂରୁଯୁମାନେ ଥିଲୁ କଢା ଦେଇ ଯେ
ସବୁ ଅପରି ଶହିଲି ବା ଅପରେଲି ଗରେ ବାସ
କରିଛି ସେ ସମସ୍ତ ନିତାନ୍ତ ଅସ୍ତର୍ଯ୍ୟକର, ତଳ
ମାଟି ଏମନ୍ତ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳା ଯେ ରାତ ବାଜି କହିଁ ଦୂରରେ
ଶୁଣୁ ବନ୍ଦା ଫୁଲର ଏବଂ ସର୍ବାଲୋକ ଓ ବାୟୁର
ଶାଖମତ ତଳ ପ୍ରତଳ କି ହେବାନ୍ତି ଏକ ପ୍ରକାର
ଦୂରନ ସମ୍ବନ୍ଧର ବିହିତାଏ । ଲୟାବଲେବଲ୍ଲର
ଏହି କଷ୍ଟ ନିବାରଣ ଯତ୍ତପ୍ରାୟରେ କଲିବତାର
ଧଳକୁବେଳ କାହିଁ ସାରାକାଥ ସମ୍ବୂଦ୍ଧ ଓ ଜ୍ଞାନକ୍ଷା-
କାଥ ଶୁଣୁ ଏବଙୀନରେତ ଜାମକ ସତର
ଦୂରରେ ଏବ ପ୍ରକାଶ ଅଛୁକିବା ନିର୍ମିତ ବର-
ଗାରୀ ସବୁ କରିଅଛିଲି ଏବ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ
ମିଶ୍ରିତପାଇଁଟର କ୍ରୀପସମାନେ ସେହି ଅଛୁକି-
କାର ସ୍ଥାନ ଓ ନିତିବା ପ୍ରକର ପରଦର୍ଶକ କହି
ଅଛିଲି । ଏହି ଶୁଦ୍ଧନିର୍ମିତରେ ୨୦ ଦିନାର ପଞ୍ଚ
ଦିନ୍ୟ ଦେବ ଏବ ଆଦିଶ୍ୟତ ଦେଇଲେ ଅଧିକାରୀ
ମହୋଦୟମାତ୍ରେ ଅସ୍ତର ବ୍ୟାପ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଅଛିଲି । ଏଥିର ଏକ୍ କୋଠରର ଉଚ୍ଚା ଅପ-
ରଦର ଦିନାରୁ ଅସ୍ତର ପଞ୍ଚବ କାହିଁ । ସୁମଧୁର
ଗର୍ଭବ ଲେବନାବେ ଅଛୁ ଦିନ୍ୟରେ ସ୍ଵପ୍ନ୍ୟକର
ଦୋଷାବଳେ କହି ପାଇଲେ । ଶିଳ୍ପିତ ମହିଳା
ଅଟେ ଏବ ଦର୍ଶକ ଦେଇଲେ ଏହିପରି ଅନେକ
ଦର ନିର୍ମିତ ଦେବ ଏବଂ ଗର୍ଭବଲେବନାବ
ଅନେକ ସହିତ ଦେବ ସନ୍ଦେହ କାହିଁ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଗର୍ଭମେଣାର ଦୁଃଖପଥର ଶ୍ଵାସ
ଜଳିଯାଏ ସାହେବ ତଳକବର୍ଷର ଚାନ୍ଦିତାଳର
ଫଳାଫଳ ଗରନା କରୁଥିଲୁଛି ଓ କାହା କଣ୍ଠେ
ସ୍ଥାବନେଇରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଷାଥିଲା । ତର୍ହେବ
ସର୍ବେପ ମର୍ମ ଏହି କି ଏକା ଦୂରତ ପଞ୍ଚାବ କରିବ
ଭାବରଙ୍ଗ ସବୁଦେ ଏ କର୍ତ୍ତା ପ୍ରତିର ଦୁଷ୍ଟି ଦେଇ
କାହା ମୁସି ଲରଣ ଦେଇବା ମାତ୍ରାଥିଲା । ମୌସିର

ବୁଝି ଏହି ଜୁନମାସର ଶୟ ସପ୍ରାତରେ କମେ
ଉପକୁଳରେ ଏବି ସେହିମାସ ଶୟ ସପ୍ରାତରେ
କଞ୍ଚ ଉପକୁଳରେ ଛପ୍ରକାର ହେବ ଏବି ସାଧା-
ରଣ ଶ୍ରବରେ ବହଁର କଳ ଅଧିକ ଥର୍ଥାର
ବୁଝିର ପରିମାଣ ଅଧିକ ହେବ । ଗୁରୁଦାୟ
ପ୍ରଦେଶଠାରୁ କମେ ପ୍ରଦେଶରେ ଆହୁର ଅଧିକ
ବୁଝି ହେବ । ତଥା ପ୍ରଦେଶର କୁଣ୍ଡିର
ଫଳ ସାହେବ ମହୋଦୟ ନିଳାଙ୍ଗିତମରେ
ହେବାର ଅନମାଳ କରିଅଛି ସଥା—

ବ୍ରାହ୍ମ—ଦୟା ଅନୁକୂଳ । ନିମ୍ନ ଓ ମଧ୍ୟଭାଗରେ ବିଶୁଦ୍ଧ ଅଥବା ଏବଂ ଉପରଭୂତରେ ନିଷ୍ଠ-
ମିଳ ବରଂ ବହିର୍ଭୁଲ ବିଶୁଦ୍ଧ ଭଣା ହେବ ।

ଆମେ କଣ୍ଠ—ପୁଷ୍ଟ ଓ ଉତ୍ତର କଣ୍ଠ
ଏବଂ ଆମରେ ଘେର ବଜାତାରୁ କିମି ଅଧିକ
ଦୁର୍ଲଭ ହେବ । ଶୈଳିକାନ୍ତରରେ ସମାଜ ଏବଂ
ବିଦ୍ୟାରେ କିମି ଅଧିକ ହେବ, ଉତ୍ତର ପୃଷ୍ଠାରେ
ଏ ମଧ୍ୟରୁ-କିମିତାକ ଅଧିକା ତହରୁ ଅଧିକ
ହେବ । ବଜାଯାନରେ ଦରଂ ଅଧିକ ଦୁର୍ଲଭ
ହେବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ ।

ପଞ୍ଜାବ—ଅନ୍ତି ବୃକ୍ଷର ସମ୍ମାନନ୍ଦ

ମଧ୍ୟଦେଶ ଓ ପାଇଦାରାଜୀ—କିମ୍ବା
କଷ୍ଟି ପରିଶେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ବରଂ ଅନ୍ତର
ହୋଇଯାରେ ।

ମାନ୍ଦୁଳ—ଉତ୍ତର ଉପକୂଳକ ହୃଦୀ
ଅଳେକ୍ ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ
ସଙ୍ଗେ ସମାଜ । ଏ ବର୍ଣ୍ଣ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ମେଘ
ଅଳୁକୁଳ ଅନ୍ତରକଳି ସମାଜ ହୃଦୀ ଦେବ । ଦକ୍ଷଣ
ଭାରତ ଉତ୍ତର ମନ୍ଦିର ଯାତ୍ରା ଲାଗି ।

ମୟବରାତିର ଲକ୍ଷ କ୍ୟାମା।

ବାଲେଖରକ ଜଣେ ସ୍ଵପ୍ନିତବ କୋଣକ
ଦାରୁ ଦିବନାସ୍ତ୍ରଗ ମାୟକର ଦୂରଶ୍ରୀ ଧର୍ମ
କିମ୍ବା ତାହାର ତେବେ ଓ ନବସ୍ନାଦରେ
ପ୍ରଥାରିତ ଦୋଷାତ୍ମକ ଏବଂ ଗତ ମନ୍ତ୍ରମାସ
ତା ଯେ ଉତ୍ତର ପଦିବାରେ ସହଯୋଗୀ ଭଣ୍ଡର
ପ୍ରୋତ୍ସବବା ବରଥାନ୍ତିରୁ । ପଦମାଳାର ମନ୍ତ୍ର
ଏହିବ ବାଲେଖରଠାରୁ ଦ୍ଵାରା ଅନେକ କୁଳ
ଦୀ ପୁରୀତ ଘେନି ଗୁଡ଼ା ବିଚାରିବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ-

ଅସବାନ୍ତ ମୟୁରଦେଖ କହାର ପର ଗଥତ, ଅଳ୍ପ
ପରିମାଣରେ ମାଲିଗର ଅସବାନ୍ତ ଅଗ୍ରତ୍ତି ଶ୍ରୀ
ଡିପୋବାଲ୍ଲମାତେ ତେବେଜଣ ଗଜଜାମ
ପର ଚାନ୍ଦକୁ ଶୁଭର ରଖି ସେମାନଙ୍କହାର
ସଜାନ୍ତ୍ୟ ଅନ୍ତରେକହୁ ନାହାନ୍ତରେହଳ ଦେଖ
ଆର ବୁଲାର ଦେଇ ଯାଇଥିବୁ ପରିଷେଷ
ରେ ଫେରାନବୁ କି ଦୂର୍ବଳ ହେବ ତାହା ସେ

ଶା ୧୦ ରିକ୍ରୁମ ସନ୍ ୧୯୦୬ ମହିନୀ

ମାନେ ଜାଣି ବ ପାର ପଲା ବେଳିଖୁର କେବଳ
ଶ୍ଵର ହେଉଥିଲା । ଅଛଏବ ଯଦିପ୍ରେବଳ
ମୟୁରଭାତ ମହାବଳୀ ଏକ ଅଳ୍ପମାନ ମହା
ଜାଗର ଘରଜ୍ୟବର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟ ଜଳ । ଅଥବା
ବରଜ୍ୟବୁ ଲୋକମାତ୍ରର କୁଳ ସର୍ବଧ ଗୁରୁ
ବରିଗୁରୁ ଯିବା ନିବାରଣ ବରିବାର ଉପରୁ
ବରିବା କାରଣ ଅକ୍ଷେତ୍ର କରିଥିଲା । ଏଥବୁ
ଅମ୍ବେମାକେ ଦେଖୁଅଛୁ ସେ ମୃଦୁଭାଙ୍ଗର ବଜା
ଏହିବ୍ୟବେ ଉତ୍ସାହର ଗାହାରୁ । ଭାବୁ ବିଦ୍ୟାର
ମନ ୧୯୦୫୦୫ ମୁଲର ବାର୍ଷିକ ବିଦରତରେ
ଲେଖାଥିଲା ଯେ ବଜା ମହୋଦୟ ଗାହାର
ଏମାକାରୁ ଆସାମର ମୂର୍ତ୍ତି ବରିଗୁରୀମାତ୍ରକୁ କୁଳ
ମୂଲମା ଦୃଢ଼ଭ୍ରତେ ନିଷେଧ କରିଥିଲୁ ମାତ୍ର
ବୁଥର ପ୍ରଦେଶରୁ କୁଳ ମୂଲକ ଦେବାର
ନିଷେଧ ନାହିଁ କରଣ ସେଠାରେ ସେହାମୀଳିକ
ପ୍ରଶାଲୀ ସ୍ଵରକତ ଥାଇ । ଯେହେ ସହିତ ଭାବୁ
ବିବରଣୀରେ ଲେଖାଥିଲା କି ଗୋପନ ଜୀବରେ
ଦେବେ କୁଳ ପ୍ରେରତ ହେବା ଅସ୍ମର ନୁହେ
ଏବ ନେହି ଅଭିବାସ କୁଳ ଦେବା ଅପରାଧରେ
ଧର ପତିଲେ ଗାହାର ସମ୍ମତି ହସ୍ତ ହେଉଥାଇ ।
ମାତ୍ର ଭାବୁ ବିଦ୍ୟାର ବାର୍ଷିକ ଚାରିତର କୁଳ ଦେବେ
ପ୍ରଦେଶରୁ ବଳିଦ ଦୃଥିରୁ ଚାହିଁର ବହୁ ଗାଲିକ
ନାହିଁ । ଏହିକୁ ବୋଧ ହେଉଥାଇ ଯେ ବଜା
କାର ସ୍ଵର୍ଗୀୟଙ୍କର ନିଷେଧାଳୀ ଗାହାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ରାମାଜବଦ୍ୟ କି ଦେବେଭୁର ପ୍ରକାଶକର ହେଉ
ଅଛୁ ଗାହା ଚାହିଁବାର ସୁପୋର ନାହିଁ । କରି
ଗାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କି ଦେବେକୁ ନିୟମ ଉପରର
ସୁଧା ହେଉଥାଇ । ବରାଗ କରୁ ଓଡ଼ିଆ ଏବଂ
ଦଦିତ୍ସମାଦର ଉପରରିକ୍ଷତ ଧରମାକ ଏବଂ
ସଞ୍ଜାଦବକର ମନ୍ତ୍ରଦ୍ୟ ମୟୁରଭାତ ମଜା ସନ୍ତର
ଜୀବସାଧରେ ଅଛିବ ଏବ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିଷେଧ
ଅଳ୍ପ ବିଷମତେ ପ୍ରକାଶକର ହେବାର ବିଧାନ
କରିବେ । ଦେବିଲ ନିୟମ କରିବା ସଥେଥା
ନୁହେ ଉତ୍ସବଙ୍କ ଗାହା ପ୍ରକଳ କରିବାର
ଜୀବାୟ କରିବା ଉଚିତତ୍ତ୍ଵ ସରଗେଷରେ କହୁଥିଲୁ
ଏହି କି ନିଷେଧ ଅଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠେ ଅଛେ କି ନେବି
କୁଳ ଦେବ ଗାହାରୁ ବାହାରୁ ଯୋଗିବ ଥିଲାମାକ
ଦୋଷପାରେ । ସଥା (୧) ସବଜିରେ ସାମାଜିକ
ବ୍ୟବୁରେ ବଜାକ ଦେହଦ୍ୱାରେ କୁଳ ଏବ (୨)
କିବାନ୍ତ କୁଣ୍ଡ ପାହାଥିବା ହେତୁ ବାହା ଦେବ
କୁଳ ଦେବାର ସମ୍ବନ୍ଧ ଦୋଷପାରୁ । ସୁମଧୁର
ପ୍ରଲେ ଅଭିବାସ ପ୍ରଦାନ କୁଳମନେବା ନେବକ
ଧର କୁଣ୍ଡଦେବାର ଏବ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କାହିଁ
ନିରାକରିବ ବହୁକ ଜୀବାୟ କରିବା ଆଜିଧିନେ
ଗାହା କି ହେଲେ ନିଷେଧ ଅଳ୍ପ ସକଳ ପ୍ରକଳ

ସମ୍ବଲପୁର - କଟ୍ଟାଇ ଅନେକଙ୍କର କଷ୍ଟର
କାରଣ ହୋଇଗାରେ । ବଜାସ୍ତର ଉପରୀ
ଦିବସ୍ୟମାନକୁ ଏ ବିଷସ୍ତରେ ଅଧିକ କହିବା
ପାଇଲିଥିଲା ।

ବଙ୍ଗ ପ୍ରବେଶର ମାତ୍ର ।

ବଜ୍ରାଳାର ଲେପୁକଙ୍କ ଗବର୍ନେରଙ୍କ ଅଧୀନ
ବଳି ଅଶ୍ରୁ ସନ୍ଦର୍ଭ ହାତେ ୧୯୫୫ ମାର୍ଚ୍ଚ କିମ୍ବା
ବରତୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଉତ୍ତର ବର୍ତ୍ତର ନମସଙ୍ଗା
୩୦, କ୍ଷେତ୍ର, ଟୋ ଏବଂ ମୁଲୁମଙ୍ଗ୍ଲ୍ୟ ୨୦, ୨୮, ୨୪
ଥିଲା । କହିଁ ପୂର୍ବ ବର୍ଦ୍ଧର ଜନ୍ମ ଓ ମୁଗ ମଥା-
କିମ୍ବେ ୧୫, ୧୩, ୧୦୯ ଓ ୧୦, ୧୮, ୨୭ ଥିଲା ।
ଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଦାର୍ଢାରୀ ଦେବାକରେ କାର୍ଷିକ
ଜନ୍ମ ପ୍ରତି ବଜ୍ରାଳରେ ଥାଏ । ଏବଂ ମୁଗ ପ୍ରାୟ
୩୩ ପରିମାଣରେ ଥିଲା । କର୍ଣ୍ଣର କର୍ଣ୍ଣରେ କାର୍ଷିକ
ଜନ୍ମ ପ୍ରତି ଦୁଇତରେ ସାଧୁ ୪୩ ଏବଂ ମୁଗ
କଣ୍ଠ ପରିମାଣରେ । ମୁକରଙ୍କ ଏ ବର୍ଷ ସାପ୍ତିଖ କିମ୍ବା
ଥିଲା ଦେବାକରେ । ସାପ୍ତିଖ କିମ୍ବା କାର୍ଷିକ ଜନ୍ମ
ଗତ କର୍ଣ୍ଣକର୍ଣ୍ଣର ଦାର୍ଢାରୀ ଦେବାକରେ ଏ
କର୍ଣ୍ଣର ସ୍ଵପ୍ନ ମଧ୍ୟମ ଦ୍ୱାରା ଦେଖାଇଥିଲା ।
ଏବଂ ଅନ୍ୟନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟି ଦୃଷ୍ଟିର ଦାର୍ଢାରୀ ଦୋଳି
ପ୍ରତି କରିଥାଏନ୍ତି । ମାତ୍ର ଦୂର୍ଦେଶ ଦୂର୍ଦେଶ ଦୂର୍ଦେଶ
ମୁକର ନିର୍ମଳତାପୁରେ ପ୍ରମାଣ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଅବସ୍ଥାମେଷା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଆଶ୍ରମ ଦାର୍ଢାରୀ ଅଶ୍ରମ
ଯାହାକେବୁ କର୍ଣ୍ଣର କର୍ଣ୍ଣରେ ବର୍ଣ୍ଣପ୍ରଦର୍ଶନରେ
ଯେତେ ଯିଲା ଜନ୍ମ ଦୋଷଥର୍ମତ୍ତୁ ପୂର୍ବେ କୌଣସି
ଏବଂ ବର୍ଣ୍ଣରେ କେବେ ଯିଲା ଜନ୍ମ ଦେବା ନ
ଥିଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ପୂର୍ବ କର୍ଣ୍ଣକର୍ଣ୍ଣର ସବ୍ୟାତର
ଅଛତାରୁ ଏ କର୍ଣ୍ଣର ଦୂର୍ଦେଶ ଅବୁ ୩୫ ଲକ୍ଷ
ଅଧିକ ଅଟେ । ସବୁ ୧୫୫ ମାର୍ଚ୍ଚ କାର୍ଷିକ ଅନ୍ତର୍ମାତ୍ର
ଜନ୍ମ ପ୍ରତି ନାଥାଜଳକ ଥିଲା । ସବୁ ୧୫୫
ମାର୍ଚ୍ଚରେ ସେପରି ୨ ଥିଲା । କଥାତ ଜନ୍ମପଥର
ଯେତେ ବୁଦ୍ଧି ଆଶା କରି ଯାଇପାରେ କବି
ପେମା ଅଥବା ଦୋଷଅଛୁଟେ ଏବଂ ଏହା କୌଣସିକ
ଆଶାକାର କଲ ଏବଂ ଉତ୍ତର ସାପ୍ତିଖର ପରିଚାର
ଦିନ ଅତ୍ର କିନ୍ତୁ କୌଣସିକ କଥାରେ । କିମ୍ବା
ପ୍ରମାଣର ଏହେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ସବୁ ପଞ୍ଚାବ ଉ
ତ୍ରିପରିମାନ୍ୟ ନି ମଧ୍ୟ ପୁର୍ବେଶର କର୍ଣ୍ଣର କର୍ଣ୍ଣର
ଶିଳ୍ପା ଅଟେ । ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଦେଶକ ଜଳ ବିଶ୍ଵ
ପୁରୁଷର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଅଧିକ ଦୂର୍ଦେଶର
କର୍ଣ୍ଣର କର୍ଣ୍ଣର କାର୍ଯ୍ୟ କର୍ମକାଳ ପ୍ରକାଶ
ମାତ୍ର ଶୋଭାଲଭିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପ୍ରଦେଶ
ପୁରୁଷ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ । ତାହା ଓ ତାହାରରେ ଅଧିକ
ଦୂର୍ଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ସେହି ଦୂର୍ଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକ ଦେବାକାରୀ । ସେ
ଦୂର୍ଦେଶ ଏ ଯେତେ ଦୂର୍ଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ

ଅଚେଳ କା ଅନାର୍ଥ ଲୋକର କଷତ୍ତ ହେଲୁ ଜନ-
ମନ୍ୟ ବୁଝି ଦେଲେ ହେଲେ ହେଲେ ଶୈଖ ଜାଗମୁଖରେ
ବିଶେଷ ଦୂର ଦେଖାଯାଏ । ପ୍ରତି ମାରବ ଜନ-
ମୁଗୁର ବା ଲିଙ୍କାରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଅକୋବରାରୀ
ମାର୍ଛ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜନ୍ମ ଅଧିକ ଏକ ଅମ୍ବୁମାର-
ଠାରୁ ଜାନ୍ମଥଣ୍ଡ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଗୁ ଅଧିକ
ଘଟନା ହୁଅଥାବାଦ । ଅଚେଳ ବର୍ଷା ଓ ଶିତକାଳ
ସ୍ଵର୍ଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦାନିକର ଏବଂ ବର୍ଷା ବହିଲେ
ଏବଂ ପ୍ରାଣମାତ୍ରର ସ୍ଵର୍ଗ ବଢ଼ିଲ ଏହାର ଧ୍ୟମାର
ଦେହଅଛି ।

ବର୍ଷାର ବର୍ଷର ମୁଗୁମଙ୍ଗ୍ଯା ବର୍ଷା ପ୍ରବା ବର୍ଷର
ମଧ୍ୟାରୁ ଅଧିକ ଦେଲେ ହେଲେ ପୂର୍ବ କାରଣର
ଅନ୍ତରୁ ଉଜ୍ଜ୍ଵା ଅଚେଳ ଏବଂ ଜଳ ଦୂର ବର୍ଷରେ
ଫେରିଦ୍ବୀପାରୁ ମୁଗୁ ଅଭିନ୍ଦନ ଉଜ୍ଜ୍ଵା ଥିଲା ସୁଖର
ଦିଷ୍ଟଯୁ ଦୋହିବାରୁ ହେବ । ମୋର ମୁଗୁ
ମନ୍ଦରେ ଏହା ଏହା ବର୍ଷର ନ୍ୟୂନ ଦୃଶ୍ୟ ଦଶପରା
ଏବଂ କ ୨୦ ମର ଅଧିକ ଦୂର ଏକଥଣ ଅବେଳା
ପାଶ ବର୍ଷରୁ କ ୨୦ ମର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୟମତ ଦେଇବ
ଅକୁ ମରି ପାଞ୍ଚମ୍ବୀ । ହିନ୍ଦୁମାଳର ଅପେକ୍ଷା ଦୁଇଲ-
ମାଳମାଳକରର ଏବଂ ଦିଗରେ ସେମନ୍ତ ଜନ୍ମ
ଅଧିକ ତେମନ୍ତ ଜ୍ଞାନ୍ୟ ଦିଗରେ ମୁଗୁ ଅଧିକ
ଏହା ଅସ୍ମାପୁଣ୍ୟର ଆଗୁରର ପାଇ ବୋଲି
କଥୁତ ହୋଇଥାଏ । ହିନ୍ଦୁମାଳକର ଆଗୁର
ମାଳ ଯେ ଅସ୍ମୀ ଦୂରର ସପରି ଏହିରେ ସନ୍ଦେହ
ବିଶ୍ଵବାର ବାର ନାହିଁ ।

ମୂର ପାଟକାର ଗୋଟ ମଧ୍ୟରେ ଜୀର ପ୍ରଥାନ
ଅଛେ । ଏକା ଦ୍ଵିତୀୟ ଗୋଟରେ ପ୍ରାୟ ବାରପାଞ୍ଚ
ମୁଖୁ ଘଟିଥିଲା । ଡଲ୍ଲାହାତା ଏବଂ ବିଷ୍ଣୁ ଦୟ-
କର ଦେଖା ଦେଲେବେଳେ କରୁଛି ବରରେ ଗୋ-
ପଦ୍ମର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାଗୀ ଥିଲା ଏବଂ କଲ୍ପନାଶବ୍ଦ
ଘର୍ଯ୍ୟାଦ ଭୁବନ ଗୋଟ ମଧ୍ୟ ପ୍ରବଳ କି ଥିଲା ।
ଫେର ଗୋଟିଏ ଆକୁଣ୍ଡୁକ ଗୋଟ ସବୁ କାହିଁ
ପ୍ରାନ ବିଶେଷରେ ଦୟିଥିଦ୍ୱାରୁ ପାଥାଇବା ଦେଇ
ମଧ୍ୟରେ ଅମ୍ବ ମାହୁଁ ।

କୁଳକୁଳା ବିଜ୍ଞାନାକୟର ପଶ୍ଚାତ୍ତର ଫଳ ।

ତଳିକଳା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ବ., ଏ, ଏଥ
ଏ, ଏହି ବ୍ୟାନମ ପଣ୍ଡାମାନଙ୍କର ଫିଲ ଏଥର
ଏକାବଳେ ଏବ ଜଳ ବର୍ଷପର ମେ ମାତ୍ର ମଧ୍ୟ-
କୁଣ୍ଡରେ ନାହାଇଅଛି । ତମଗତି ଦୂରଭାର
ଯଥା ସମୟରେ କାହାରିବା ଚତୁ ଶ୍ରମର ଡକ୍ଟର
ଆହେ ଏବ ଉତ୍ସା ଦୁଃଖ ଏହିକା ଆରୁ ବିଲାପ
ମହିଳା ରାହି :

9, 4,

କେବିର୍ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୫୦୦ ସାଲରେ
ପଞ୍ଚଶିଳ ଦେଇଥିଲେ ଜ ୧,୫୦୦ ଏଇ ମେଗା-

କବ ମୟେରୁ ଉତ୍ତାପ୍ତି ହୋଇଥିଲେ ଅକରରେ
ଜୀବିତ ଏବଂ ଧାସରେ ଜୀବିତରେ ଶାବ୍ଦୀ
କଣ୍ଠରେ ଶାବ୍ଦୀ ପୃଷ୍ଠା ଦର୍ଶ ୫,୨୦୦ ପ୍ରାଣୀ
ମୟେରୁ ୪୨୭ ଉତ୍ତାପ୍ତି ହୋଇଥିଲେ । ଏ ବହୁ
ପରାମାର୍ଗୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୧,୫୮୦ ହୋଇଥିଲା । ନାହିଁ
ଅକରରେ ଜୀବିତ ଏବଂ ଧାସରେ ଜୀବିତ
ଶାବ୍ଦୀ ଜୀବିତ ଏ ଉତ୍ତାପ୍ତି ହୋଇଥିଲା ।
ଅଛିଏକ ଦେଖା ଯାଏ ସେ ଗତ ବୃଦ୍ଧିବର୍ଗଠାରୁ
ଏ କର୍ତ୍ତା ଅଧିକ ଜୀବି ପରାମାର୍ଗୀଙ୍କ ହୋଇଥିଲେହେ
କିମାରାତ ଜଣା ଧାସ ଦରିଆଇଲା । ଶତକର
ଜୀବିତ ଶାବ୍ଦୀ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧିକାର୍ଯ୍ୟ ନ ହେବ
ସାମାଜିକ ପରାମାର୍ଗୀଙ୍କ ବିଷୟ ନଦିଇ ।

ଏଠା ରେବନ୍ଦା କଲେଜର ଫଳ ଗତବର୍ଷ
ଅଧ୍ୟନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର ଥିଲା ଅର୍ଥାତ୍ ଜାହାଙ୍ଗ ଶା ମଧ୍ୟରୁ
କେବଳ ଜାହାଙ୍ଗ ଏବଂ ସାମାଜିକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କରେ ଏକ ଅନେକ
ଶ୍ରେଣୀ ପୂର୍ବେ ଥିଲା । ଏ ଦର୍ଶ ପଣ୍ଡାରୀ ଦେଇଥି-
ଲେ ଜାହାଙ୍ଗ ମାତ୍ର ଉତ୍ତରାତ୍ମି ହୋଇଅଛନ୍ତି
ଅନେକରେ ଜାହାଙ୍ଗ ଓ ପାପରେ ଜାହାଙ୍ଗ ଗାୟତ୍ରୀ
ଜାହାଙ୍ଗ ଏହି କଲେଜର ଗତବର୍ଷ
ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନବେଶର ମୋଟ ଫଳ ସଙ୍ଗେ
ମେଘାର ଦେଖିଗାରେ ଏ ଦର୍ଶର ଫଳ ବିହିତ
ଉତ୍ତରାତ୍ମି ହୋଇଥିଲେବେଳେ କେମନ୍ତ ବୃଦ୍ଧିଲାଭ
ନୁହେ । ଉଦ୍‌ବିଷ୍ଣୁବାବୁ ଏଥରୁ ବଳ ଫଳ ଦେଖି
ବାର ବାମନା କରି ।

४७८

ଗନ୍ଧାର୍ତ୍ତ ପଦମା ଦେଉଥିଲେ କଣ୍ଠ, ଛାତ୍ର ଶ୍ରୀ
ଏହି ସେମାନଙ୍କରମଧ୍ୟରୁ ଜାହାନାର ଏ ସମ୍ବଳ
ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀକ ଲଭିଥିଲେ
କି ଡରିବା । ଏ ବର୍ତ୍ତକ ୨୨୨ ଶପଦମାଟିକୁ
ମଧ୍ୟକୁ ଯେ ଶ୍ରେଣୀରେ ଜାହାନାର ଏ ଯୁଗରେ
ଜାହାନାର ଏ ଏହି ଯୁଗରେ କି ହେବାର ଗାସ
କି ୨୨୨ ଶପଦମାଟିକୁ ଦିନାର୍ଥୀ ହୋଇଥିଲୁ ।
ମଧ୍ୟକୁ ସାକରେ ଜାହାନାର ଏ ମଧ୍ୟକୁ
କି ୨୨୨ ଶପଦମାଟିକୁ ଦୋହରାଯିଲେ । ବୃଦ୍ଧବ୍ୟା
ଏ ବର୍ତ୍ତକ ପଦମାର ଘନ ଏହି ଦୂରବର୍ଷତାରୁ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟରେ ଉଗା ଦୋହରାଯିବୁ ଏହି ସଖୀରେ
ରତ୍ନବର୍ଷତାରୁ ଉଗା ଏହିଅଛି । ଶକ୍ତିଶାଖା
କି ୨୨୨ ଶପଦମାଟିକୁ ଅଧିକ ପାଦ କିମ୍ବା କୌଣସି
ମଧ୍ୟେ ସନ୍ତୋଷଜନନୀ ନହେ ।

ଏଠା କଲେଜରୁ ଗଢିବିଷ୍ଟ ପତ୍ରକାରୀ ଦେଇ-
ଥିଲେ ଛାତ୍ର ଏ ଏହି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
ଯାଏ କରିବାକୁ ସ୍ଵାତମ ଖୋଲାରେ । ଯୁଗରେ
ଏ ଏହି ଯୁଗରେ ୫୦ ମାତ୍ର କି ୨୦ ଏ ଅର୍ଥାତ୍
ଶହିରରେ ୨୦ । ଏ କଣ୍ଠ ପତ୍ରକାରୀ ଦେଇଥିଲା
କି ୫୦ ଏ ମଧ୍ୟରୁ ୫୮ ଖୋଲାରେ ନାହିଁ ।

ରେ ୨ ଏବଂ ଯୁଗେ ୧୦ ବାବ ଜୀବ ଜୀବନ
ଅର୍ଥାତ୍ ଶକବୟ ଏବଂ ଉତ୍ତାପ୍ତି ହୋଇଥିଲା ।
ଏ ଏକ ଅତି ମନ ଚୋଳିବାକୁ ହେବା । ତତ୍ତ୍ଵ
ବର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ତରକ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ବରସ୍ତିବାର ଦେଖି
ସନ୍ଦରେ ଧାର ହୋଇଥିବା କମ୍ବିବାରେ କୃତି-
ମାନେ ସହ ଓ ପରିଶ୍ରମ କରିବାରେ କୃତି କର-
ଥିଲେ କି ? କାହା ହୋଇଥିଲେ ତହିଁର ସମ୍ମତି
ଦ୍ୱାରା ପାଇଥିଲା । ପ୍ରଗତି ଅଧିବସ୍ତ୍ରୟ ଓ ପର-
ଶମ ଦିନା ପ୍ରତିଯୋଗିବାରେ ସଫଳ ହେବା
ଦୁଇଶା ମାତ୍ର ।

୪୩

ଗର୍ବ ଦର୍ଶି ୨,୩୦୫ ସହାସାର୍ଥୀ ମଧ୍ୟରୁ ୨,୨୭୭ ପାଇଁ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରାଳୀଙ୍କ ମଞ୍ଜଳୀ
୧୭୯ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିଲେ । ଏବଂ
ଦର୍ଶି ସହାସା ଦେଇଥିଲେ ୨,୨୦୪ ଏବଂ ପାଇଁ
କଲେ ୧୯ ଶ୍ରେଣୀରେ ୧୦୭, ପ୍ରୁତ୍ରେ ୧,୩୦୫
ଏବଂ କ୍ଷୟରେ ୧,୦୧୯ ମାର୍କ, ୩୦୭ । ଅବେଳା
ପଥମା ଦେବା ଏବଂ ପାଇଁ କରିବା ଉଲ୍ଲଙ୍ଘ କରିବା
ଏବଂ ବର୍ଷଠାରୁ ଉଗା ପଢ଼ିଥିଲୁ ଏବଂ ଅନୁଯାୟୀ
ମଧ୍ୟ କହୁଁ ଯ ଅର୍ଥାତ୍ ଗତବର୍ଷ ଶତକରେ ୨୦ କି
ଏବର୍ଷ କୁଁ ପାଇଥିଲୁ ।

ତେଣାର ସୂଳ ସମ୍ବନ୍ଧର ପଦି ମଧ୍ୟରୁ ଗର୍ଭ
ବର୍ଷ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇଥିଲେ ୯୯ ଏବଂ ସେମାନୀ
କିମ୍ବା ମଧ୍ୟରୁ ପାଇ କରାଯାଇଲେ ୮୦ ଅର୍ଥାତ୍ ଶତ
ଦର୍ଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ୫୨୪ ଜଣ । ଏ ବର୍ଷ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇଥିଲେ
୯୮ ମଧ୍ୟରୁ ୧୯ ଶ୍ରେଣୀରେ ୬୩, ୨୩୨ରେ ଶା
ଏବଂ ୩୪୨ରେ ୨୦ ଶାବ୍ଦ ୨୯ ଅର୍ଥାତ୍ ଶତକରେ
୨୨ ଜଣ ପାଇ କରାଯାଇଲା । ଅନ୍ୟ ପଦି ପରୀକ୍ଷା
ଦେଇଥିବାରୁ ଶତକରୀ ଗର୍ଭବର୍ତ୍ତଠାରୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନୀ
ଦିଶୁଆରୁ ମାତ୍ର ଗର୍ଭବର୍ତ୍ତଠାରୁ ଅଧିକ ଜଣ ପାଇ
କରିବାର ଚାହିଁବ ଥାଇଁ ପ୍ରକାଶରେ ଜ ୫୫ ଏ
କିମ୍ବା ପଞ୍ଚଅର୍ଥରୁ ଏହା ହୋଇଥି ମହେ ଭାବରେ
ଅନୁକୂଳ ନହେ । କେବଳ ସପ୍ରକାଶରେ ଏକାଟି
ଦେଖିଲୁ ସାଇ ପାରେ ସେ ସମସ୍ତ କଣ୍ଠ ପ୍ରଦେ
ବରେ ମୋଟରେ ଶତକରୀ ୫୬ ପାଇ ଉପାଯକର୍ମରେ
ସୁରେ ତେଣାରେ ଶତକରୀ ୨୨ ପାଇ ଉପାଯକର୍ମରେ
ନିରାକୁ ମନ୍ଦ ନହେ ।

ପ୍ରତିଶାର ଭିନ୍ନ, ସୁଲଭ ଫଳ ନିମ୍ନଲିଖିତ
ଚାଲିତରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ଯଥୋ—

	ମେ	ଜୁନ	ଜୁଲାଇ	ଆଗଷ୍ଟ	କାର୍ତ୍ତିକ	ଓକ୍ଟୋବର
ନେଇନସା କରିବଳ	୦.୧୫	୦	୦	୦	୦	୦
ମିଶନ କରିବ	୦.୧୫	୦	୦	୦	୦	୦
ସାରମୋହନ୍ୟକରିବଳା	୦.୨	୦	୦	୦	୦	୦
ପାଇସା କାରିବଳ	୦.୩	୦	୦	୦	୦	୦
କେତୋଠାରୀ	୦.୨	୦	୦	୦	୦	୦

	ମେ	ଜୁଲାଇ	ଆଗଷ୍ଟ	ଶେଷ
ପ୍ରକାଶକ ବାବିଲୋନ	୧	୩	୫	୧୦
ପ୍ରକାଶକ ହାରା	୧	୫	୦	୫
କର୍ତ୍ତବ୍ୟାଳ ବାବିଲୋନ	୧	୫	୧	୧
ସୁରକ୍ଷା	୧	୨	୦	୧
ଖୋଜି	୧	୦	୦	୧
ମୟୁଲକଣ୍ଡ	୧	୫	୦	୫
ହେବାତାର	୧	୧	୦	୧
ସର୍ବଜୀବ	୧	୨	୦	୧
ଇନ୍ଦ୍ରମହାତ୍ମ	୧	୦	୧	୧
	—	—	—	—
	୧୮	୧୦	୨୯	୨୫

ଏଥେକୁ ପ୍ରମାଣ ଯେ ସରକାଙ୍କ ବିଧ୍ୟାଳୟ
ମଧ୍ୟରେ ବାବେଇରୁ ଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲ ଏ ବର୍ତ୍ତ ସମ୍ବାଦ-
ପେଶା ଦିଲ ଫେରାଇଥିଛି ଏବଂ ଯୁଦ୍ଧ
ସ୍କୁଲ ମତ ବା ଏ ଓ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଉଦ୍‌ଦେଶ ଫଳ
ଦେଖାଇ ଏ ବର୍ଷର ବଳକୁ ଅନ୍ତିମ ପତ୍ରରୁ । ବେବ-
ନ୍ଦ୍ର କଲେଜମେଟିକ ସ୍କୁଲର ଫଳ ପୂର୍ବ ନର୍ତ୍ତ ପର
ପ୍ରାଚିବର କ ହେଲେବେହେ ମନ୍ତ୍ର କୋର ବାଟ
ବମଳଘର ସ୍କୁଲର ଫଳ ମନ୍ତ୍ର ହୋଇଥାଏ ।

ବେଳକାଳୀ ସ୍ଵର୍ଗରେ ଧାସମୋଦିତ
ଏକାତ୍ମୀୟ, ବୃଦ୍ଧି, ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ସାକ୍ଷୟର
ହାତ ସ୍ଵର୍ଗମାତ୍ର ଶୈଖ୍ର ସ୍ଵାକ୍ଷର ଉଚିତତ୍ତ୍ଵରେ
ଏବଂ ଜଗନ୍ନାଥ ନିରାକାର ସ୍ଵର୍ଗର ପାଇଁ
ରଣ୍ଜା କରି ପାଇ ଲାହୁଁ । ଗଢ଼ିତାତ ମନ୍ଦରେ
ବେଳକାଳୀ ନଇ ବର୍ଣ୍ଣାକୁ ସରସ ମାତ୍ର ମୁୟର
ଦିଅ ନିରସ ହୋଇଥାଏ ।

ପ୍ରଦ୍ୱାନ୍ତିକ ମମାତ୍ ।

ବିଜ୍ଞାନ-ମେଳେ

ବୋରେ ମେଥର ମାଲିକ ନିଆ ସି ହୋଇଥିବ ଦେଇବ
ବାହିରେ ପଢ଼ିବ କୁମାର ଗାଁ ଶହିତାର ଅଳ୍ପାଜି
ନିବେଦ ମାତ୍ର ତା ଏହି ଉତ୍ତର ପରିଚ୍ଛବୀ କହି ପାତ୍ର ହଜାର

ବାହୁଦିକର ପୋଷଣ ସ୍ଵରୂପ ଶୈଳିକ ରହା
ବୋଯେକ ଖାଣ୍ଡା ବାହୁଦିକ ଅନୁମୋଦ ଗୋପନ ସ୍ଵରୂପ
ପଦ୍ଧତି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆପଣ କରିଛନ୍ତି ।

କୁମର ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ଦିଇଲା ।
କୁମର ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ଦିଇଲା ।

ବେଳା ପଞ୍ଚମ ଦିନରେ କାନ୍ତକେବୁଦ୍ଧି ହିଁ ୫, ୩୯୮
ମାତ୍ର ୧୫୮ ଲକ୍ଷ ମୁଦ୍ରା ଗ୍ରହଣ କରେ ଓ କାନ୍ତକେ
ପ୍ରେସ୍‌ର ମିଶନସ୍ଟଙ୍କ କାନ୍ତକେ ପଞ୍ଚମ ଅନ୍ତର୍ଜାଲ
ସଂଗ୍ରହ ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଉପରେ ଦିନରେ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ହେଉ ମାତ୍ରଟିକା କାରୁ ସନ୍ଦର୍ଭରେ
ପୌତ୍ରାର ବାର୍ଷିକ ଅଭ୍ୟାସ ଏବଂ ଆଜୁକାରୀ
ଧ୍ୟାନକାରୀର ପୌତ୍ରାର ମୋହନାରେ ଶାନ୍ତ ଦୃଶ୍ୟ
ଦିଶାର ଗମତା ପ୍ରାୟ ହେଲେ ।

କାମ୍ପିନ କମ୍ପେଟର ଟ୍ୟୁଟ୍ ଅତିକାଳ ଦୂରେତ୍ୱରେ
କାମ୍ପିନ କଟକ ରେଫେରେସନ୍ କମ୍ପେଟର ଟ୍ୟୁଟ୍ ଏବଂ
ଏହର ମୁଦ୍ରଣ ହୋଇଲା।